

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
TREĆE VANREDNO ZASEDANJE
Prvi dan rada
19. jul 2017. godine

(Sednica je počela u 10.10 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
*   *

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, otvaram sednicu Trećeg vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 140 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da su u sali prisutna 142 narodna poslanika, te konstatujem da imamo uslove za dalji rad.

Poštovani narodni poslanici, molim vas da minutom ćutanja odamo poštu preminulom narodnom poslaniku Jovu Ostojiću.

Obaveštavam vas da su sprečeni da sednici danas prisustvuju sledeći narodni poslanici: Marko Đurišić i Nenad Konstantinović.

Saglasno članu 86. stav 2. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da je sednica sazvana u roku kraćem od roka utvrđenog u članu 86. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine zbog potrebe da Narodna skupština u zakonom utvrđenim rokovima završi izbor po tačkama dnevnog reda.

Dostavljeni su vam zapisnik sednice Drugog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu i zapisnik Devete Posebne sednice Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Prelazimo na odlučivanje.

Stavljam na glasanje zapisnik sednice Drugog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 24. i 26. juna 2017. godine.

Zaključujem glasanje: za – 141, protiv – niko, uzdržan – jedan, nije glasalo 29.

Konstatujem da je Skupština usvojila Zapisnik sednice Drugog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 24. i 26. juna 2017. godine.

Stavljam na glasanje zapisnik Devete Posebne sednice Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 28. i 29. juna 2017. godine.

Zaključujem glasanje: za – 144, protiv – jedan, uzdržanih – nema, nije glasalo 29.

Konstatujem da je Skupština usvojila Zapisnik Devete Posebne sednice Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 28. i 29. juna 2017. godine.

Primili ste ostavku narodnog poslanika Branka Ružića na funkciju narodnog poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srbije i Izveštaj Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja Narodne skupštine povodom razmatranja ove ostavke, koji je utvrdio da je podnošenjem ostavke nastupio slučaj iz člana 88. stav 1. tačka 2) Zakona o izboru narodnih poslanika, pa predlaže da Narodna skupština u smislu člana 88. stav 3. i stav 4. istog zakona konstatuje prestanak mandata ovom narodnom poslaniku.

Takođe, Odbor za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja utvrdio je da je nastupanjem smrti narodnog poslanika Jova Ostojića nastupio slučaj iz člana 88. stav 1. tačka 8) Zakona o izboru narodnih poslanika, pa predlažem da Narodna skupština u smislu člana 88. stav 3. i stav 4. istog zakona konstatuje prestanak mandata ovom narodnom poslaniku.

Narodna skupština, saglasno članu 88. stav 1. tačke 2. i 8. i stavovi 3. i 4. Zakona o izboru narodnih poslanika, na predlog Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja, konstatuje da je prestao mandat pre isteka vremena na koje su izabrani – narodnom poslaniku Branku Ružiću danom podnošenja ostavke a narodnom poslaniku Jovu Ostojiću danom nastupanja smrti.

Saglasno Zakonu o izboru narodnih poslanika, izvršiće se popunjavanje upražnjenih poslaničkih mesta u Narodnoj skupštini.

Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, uz saziv sednice Trećeg vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, koje je sazvano na zahtev 157 narodnih poslanika, saglasno članu 106. stav 3. Ustava Republike Srbije, članu 48. stav 3. Zakona o Narodnoj skupštini i članu

249. Poslovnika Narodne skupštine, dostavljen vam je i zahtev za održavanje vanrednog zasedanja Narodne skupštine, sa određenim dnevnim redom sadržanim u tom zahtevu.

D n e v n i r e d:

1. Izbor članova Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, sa lista koje su podneli ovlašćeni predlagači:

- predsednik Republike (broj 02-1924/17 od 7. jula 2017. godine),
- Vrhovni kasacioni sud (broj 02-15/17 od 4. januara 2017. godine),
- Državna revizorska institucija (broj 02-620/17 od 9. marta 2017. godine),
- Socijalno-ekonomski savet (broj 02-1669/17 od 6. juna 2017. godine), i
- zajedno Udruženje novinara Srbije (UNS) i Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS) (broj 02-2067/15 od 9. avgusta 2016. godine),

2. Predlog odluke o izboru članova Fiskalnog saveta, koji je podneo Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava (broj 02-1950/17 od 11. jula 2017. godine) na osnovu predloga ovlašćenih predlagača: predsednika Republike, ministra finansija i guvernera Narodne banke Srbije,

3. Predlog odluke o izboru Zaštitnika građana, koji je podneo Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo (broj 119-2000/17 od 14. jula 2017. godine).

Narodni poslanik Aleksandar Martinović, na osnovu člana 92. stav 2, člana 157. stav 2. i članova 192. i 193. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se obavi zajednički jedinstveni pretres o: Izboru članova Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, sa lista koje su podneli ovlašćeni predlagači, Predlogu odluke o izboru članova Fiskalnog saveta, koji je podneo Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava, i Predlogu odluke o izboru Zaštitnika građana, koji je podneo Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo.

Da li narodni poslanik dr Aleksandar Martinović želi reč?

(Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 145, protiv – 15, uzdržanih – nema, nije glasalo 22 poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatila ovaj predlog.

Prelazimo na rad po dnevnom redu.

Prelazimo na tačke 1, 2 i 3 dnevnog reda – IZBOR ČLANOVA ODBORA AGENCIJE ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE, PREDLOG ODLUKE O IZBORU ČLANOVA FISKALNOG SAVETA i PREDLOG

ODLUKE O IZBORU ZAŠTITNIKA GRAĐANA (zajednički jedinstveni pretres).

Saglasno članu 90. stav 1. Poslovnika, obavještavam vas da su pozvani da današnjoj sednici prisustvuju: Janko Lazarević, zamenik predsednika Vrhovnog kasacionog suda, Radoslav Sretenović, predsednik Državne revizorske institucije, Dušan Petrović, sekretar Socijalno-ekonomskog saveta, i Vladimir Radomirović, predsednik Udruženja novinara Srbije.

Molim poslaničke grupe, ukoliko to već nisu učinile, da odmah podnesu prijave za reč sa redosledom narodnih poslanika.

Saglasno članu 192. stav 3, a shodno članu 157. stav 2. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram zajednički jedinstveni pretres o: Izboru članova Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, sa lista koje su podneli ovlašćeni predlagači, Predlogu odluke o izboru članova Fiskalnog saveta, koji je podneo nadležni odbor i Predlogu odluke o izboru Zaštitnika građana, koji je podneo nadležni odbor.

Da li predlagači, odnosno predstavnici predlagača žele reč?

(Ne.)

Da li izvestioci nadležnih odbora žele reč? (Ne.)

Da li predsednici, odnosno predstavnici poslaničkih grupa žele reč? (Da.)

Nemam prijave, nemam ni listu, još uvek.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marinika Tepić.

Izvolite.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Uvažene kolegice i kolege narodni poslanici, uvaženi gosti, ja ću se osvrnuti na tačku dnevnog reda koja je zapravo najaktuelnija, a to je Odluka o izboru Zaštitnika građana, koja u javnosti izaziva najviše pažnje.

Naime, pet meseci smo čekali da se pronade po svoj prilici adekvatan kandidat vladajuće većine i bila sam uverena da će petomesečna potraga za, verujući, pravnom gromadom, za doajenom u zaštiti ljudskih i manjinskih prava biti uspešna i da ćemo takvog kandidata imati.

Mada, takvog smo imali bukvalno pred nosom u liku trenutnog vršioca dužnosti Zaštitnika građana, gospodina Miloša Jankovića, za kojeg sam verovala da će biti i zvanični kandidat nadležnog odbora i kojeg bi podržala Nova stranka, a svakako i Poslanički klub samostalnih poslanika. Međutim, to se nije dogodilo.

Mi smo kao narodni poslanici dobili za predlog čoveka koji se zove Zoran Pašalić, sa biografijom na punih osam strana u kojoj nismo našli ništa što ispunjava uslove po Zakonu o zaštitniku građana za njegov izbor osim jednog jedinog, a to je da je diplomirani pravnik.

Tri naredna ključna uslova, koja glase – da kandidat treba da ima najmanje 10 godina iskustva na pravnim poslovima koji su od značaja za obavljanje poslova iz nadležnosti Zaštitnika građana, zatim, uslov treći, da poseduje visoke moralne i stručne kvalitete i, uslov četvrti, da Zaštitnik građana ima zapaženog iskustvo u zaštiti prava građana, kandidat poslaničke većine i vladajuće većine ne ispunjava, dakle pred nama je kandidat koji ispunjava jedan jedini uslov po Zakonu o Zaštitniku građana i ništa više od toga.

Ako pažljivo pročitate biografiju na osnovu koje mi treba da donesemo i odluku o svom izjašnjavanju, vi ćete videti da u tih osam štampanih strana jedva na polovini strane imamo formalne podatke koji se tiču obrazovanja ovog gospodina, a sam ja iz medija saznala da je studirao pravni fakultet 13 godina. To ovde, doduše, ne piše, ali upoznati sa situacijom tvrde da je to tačno. To je ta pravna gromada, koja je studirala 13 godina, dakle tri puta duže no što se studira na osnovnim studijama pravnih fakulteta, a ostalih sedam strana je posvećeno njegovom takozvanom posebnom iskustvu, gde imamo desetine i desetine seminara, projekata, organizovanja aktivnosti koje nemaju ama baš nikakve veze sa kvalifikacijama koje treba da ga kandiduju za Zaštitnika građana.

Imamo navedenih 16 događaja gde piše koordinatorsko i organizatorsko iskustvo Zorana Pašalića u okviru angažovanja u Udruženju sudija za prekršaje. Ja bih samo da skrenem pažnju da ne raspravljamo o konkursu, na primer, za neko korporacijsko radno mesto gde se traži dobar organizator događaja ili koordinator događaja, već o Zaštitniku građana. Šesnaest takvih događaja, ako je to kvalifikacija za budućeg zaštitnika građana u oblasti ljudskih i manjinskih prava, bojim se da ste promašili temu ili da onaj koji je pisao ovu biografiju nije znao za šta predlaže ovog kandidata.

Onda se navodi, nije me mrzelo da brojim, 44 seminara na kojima je Zoran Pašalić učestvovao, a od toga samo su dva na kojima je bio predavač. Dakle, 42 seminara je u biografiji ovog čoveka navedeno kao neko reprezentativno iskustvo u oblasti, tako bi trebalo da bude, zaštite ljudskih i manjinskih prava ovog budućeg zaštitnika građana, i to, pritom, bez ikakvog dokaza da je on na njima čak i učestvovao. Mi uopšte nemamo nikakvu potvrdu, nikakav sertifikat, nikakvu diplomu da je ova osoba učestvovala uopšte na ovim seminarima, makar i u formi participanta. Dakle, čak i za članove REM-a telo koje je u ovoj skupštini odlučivalo o kandidatima tražilo je da se dostave dokazi i potvrde o kandidatima da su u svom posebnom iskustvu imali učešća na stručnim seminarima. To se u ovom slučaju nije dogodilo. Mi nemamo nikakvu potvrdu da je čak i ovo tačno.

Ono što, međutim, ne piše u njegovoj biografiji, a tačno je, to je i on sam izjavljivao i po tome je zapravo i poznat najširoj javnosti, jeste nešto što se upravo kosi sa uslovima za izbor Zaštitnika građana po nadležnom zakonu i zašto

ja smatram da on ne ispunjava elementarne uslove, to je, na primer, uslov tri – da poseduje visoke moralne i stručne kvalitete. Dakle, kandidat Pašalić, što se tiče svojih moralnih kvaliteta, poznat je široj javnosti po učešću u serijalu „Insajdera“ koji se bavio problematikom u fudbalu, navijačima, u kriminalu, naravno, što prati ova oblast društvenog i javnog života u Republici Srbiji, gde je sam Zoran Pašalić izjavio da on ne vidi nikakav problem u tome da kao prekršajni sudija sedi u skupštini sportskih klubova sa navijačima koji se terete za prekršaje za nošenje oružja bez dozvole i za razne druge ozbiljne prekršaje. Dakle, sam je izjavio u kameru i to su čuli, naravno, naši građani.

Ono što možda može da kandiduje, u maniru ove vladajuće većine, Zorana Pašalića za mesto Zaštitnika građana, jeste eventualno promena dresa u svakom smislu, pa tako počev od sportskih klubova, kada je sam izjavio da kada je shvatio da ne može ništa da uradi kao član Skupštine sportskog kluba „Crvena zvezda“, a on je lepo prešao u Fudbalski klub „Partizan“ u istom statusu člana Skupštine. Isto to se dešavalo i na njegovom profesionalnom planu. Podsetiću i predlagače, verujući da možda ne poseduju sve informacije koje bi trebalo, jer da ih poseduju sigurna sam da pred Narodnu skupštinu i narodne poslanike ne bi izašao sa ovakvim kandidatom, da je toliko kritikovana, osuđivana, oklevetana, ocrnjena reforma pravosuđa koja je bila sprovedena 2010. godine upravo na najviši sudijski rang podigla Zorana Pašalića.

Zoran Pašalić je po zvaničnim podacima najviše napredovao u fazi reforme pravosuđa 2010. godine, kada je postao predsednik Prekršajnog apelacionog suda. Dakle, to je osoba koja je paradigma te reforme pravosuđa koju ova parlamentarna većina, vladajuća većina kritikuje na sva zvana a evo sada je u prilici da sama kandiduje osobu koja je, rekla bih jezikom razumljivim za sve, najviše profitirala ili jedna od osoba koja je najviše profitirala i najviše napredovala upravo u toj reformi pravosuđa 2010. godine.

Ono što dodatno navodi i nas iz Nove stranke i kolege iz Kluba samostalnih poslanika da ne podržimo ovaj predlog, jeste i to da još jednom apelujemo na predlagača da ga povuče, jer ima sasvim dovoljno vremena do avgusta meseca kada treba da se izabere novi zaštitnik građana, da još jednom dobro pogleda i prostudira kvalifikacije Zorana Pašalića za funkciju Zaštitnika građana.

I, u odnosu na primere koje sam dala njegovom participacijom u fudbalskim klubovima, ćutanjem i ignorisanjem činjenice da tu participira zajedno sa navijačima, sa ljudima koji se terete za prekršaje i neka druga teža krivična dela, mi smo zabrinuti kako bi, ukoliko bude izabran Zoran Pašalić, tumačio pravo, evo na primer u konkretnom slučaju koji tišti našu zemlju već

nekoliko dana, a to je slučaj uzastopnih ubistava žena u centrima za socijalni rad, dakle u državnim ustanovama.

Da li bi ovakav zaštitnik građana tumačio pravo na taj način da pokrene postupak i ispita da li se državna ustanova, odnosno organ uprave ogrešio o građane koje je trebalo da štiti, da im pomogne? Da li je bilo propusta u radu? Da li je bilo blagovremenog načina da se reaguje da ne bi padale glave žena pred nasilnicima, inače odranije poznatim po svojim nasilničkim dosijeima, ili bi kandidat i Zaštitnik, kao što je Zoran Pašalić, na to okrenuo glavu, ignorisao ovu situaciju, aplaudirao ministru, i prethodnom, naročito, koji je i najzaslužniji za taj nemar, Aleksandru Vulinu, s obzirom na to da ne može da nadzire njihov rad i pravio bi se da se to ne dešava ili da se ništa nije desilo.

Dakle, nije samo pitanje formalnih kvalifikacija, iako ni formalne uslove ovaj kandidat ne ispunjava, kažem, osim toga da je diplomirani pravnik. Ključno pitanje je kako bi ovakva osoba tumačila pravo, naročito u tako senzibilnoj oblasti kao što je zaštita ljudskih i manjinskih prava, a kao što znate, a svi se zaklinjemo u evropski put ove zemlje. Poglavlje 23, u pregovaračkom postupku kapitalno i izuzetno važno za ovu zemlju, nužno za otvaranje bilo kog narednog poglavlja, upravo posebnu pažnju posvećuje ljudskim i manjinskim pravima. U svim bilateralnim susretima koje sam imala priliku da vodim i razgovaram sa kolegama evroparlamentarcima ili predstavnicima Evropske unije izričito su uvek insistirali na nezavisnosti i na osnaživanju i jačanju nezavisnih, samostalnih organa, kao što je u ovom konkretnom slučaju Zaštitnik građana.

Je ne da se bojim da je to nemoguće sa izborom Zorana Pašalića, sigurna sam da je to nemoguće, što njegova crno na belo biografija predložena ne samo građanima, nego se može pročitati vrlo jednostavno i na internet sajtu Parlamenta, dakle dostupna je svima, može da se zaključi – dodatno me brine šta je ono što ne piše, osim ovoga što smo iz medija saznali, a da apsolutno dokazuje nestručnost ovog čoveka da se bavi ovako ozbiljnim pitanjima.

Ne dovodim u pitanje njegovo dobro ili manje dobro iskustvo u prekršajnom delu sudske prakse i pretpostavljam da je dugim nizom godina rada u toj oblasti prava neko ko zaslužuje pažnju u tom delu prava. Ali ovde zaista apsolutno nikakve tangente nikada nije imao, osim što je, evo da budem precizna, koordinirao i organizovao seminar koji se zove „Nasilje u porodici u praksi sudova za prekršaje“, a to je zapravo seminar Ženskog autonomnog centra. Dakle, on je tu bio samo u ulozi organizatora i koordinatora, a ne učesnika, participanta, podržavaoca i tako dalje. To prosto, da ne bude zabune, kada neko uzme da pročita biografiju, pa vidi nešto što je vezano za nasilje u porodici, pa misli – evo, on ima veze sa tim. Ne, on nema veze sa tim, decidirano piše da je on samo koordinirao i organizovao ovo iskustvo.

Meni je žao što, kao i u slučajevima nekih ranijih biografija, evo sličnu tačku imamo takođe u objedinjenoj raspravi, a to je izbor za članove Antikorupcijskog odbora, mi u biografiji imamo najnevažnije informacije o tim kandidatima. U jednom slučaju smo imali čitav bračni opus kandidatkinje, koja je bila predložena za Antikorupcijski odbor. Dakle, od toga kada se udala, kada je rodila decu, šta je bio muž, šta je bio otac, kada se ko penzionisao, kada je ko preminuo, gde je radio, gde su deca zaposlena. Dakle, imali su dve strane, sećam se vrlo dobro, za tu kandidatkinju, gde smo imali više porodični profil nego stručni, obrazovani, profesionalni profil.

Ovde možda zapravo nije ni imalo čime da se popuni stručni profil Zorana Pašalića u oblasti ljudskih i manjinskih prava i ja to potpuno razumem, ali ne razumem kako je vladajuća većina mogla sebi da dopusti da nakon pet meseci traganja, kao što sam rekla, za pravničkom gromadom i za nekim ko bi trebalo da bude doajen u zaštiti ljudskih i manjinskih prava izađe sa ovim kandidatom, koji je možda vrhunski prekršajni sudija, ali zaštitnik građana u tako osetljivom društvu, u tako fragilnoj demokratiji kakva je u Republici Srbiji, to je ono što bismo nominalno rekli, da ne govorim o svim drugim nusefektima potpuno jasnog uvoda u autokratiju i diktaturu koja je na snazi, Zaštitnik građana treba da bude kičma svakog ko ne može da se izbori sa svojim pravima pred državom, pred javnim organima, pred javnim ustanovama, da zna da je siguran da postoji neki zaštitnik koji će se založiti za njega da mu pomogne ne samo da iskoristi svoje pravo nego da ga zaštiti ukoliko je ono ugroženo od strane države.

Sigurna sam da se to neće desiti sa ovim kandidatom. Isto tako sam sigurna da vladajuća većina nije do ovog trenutka u nameri da povuče ovaj predlog. Ali poslušajte izlaganja i drugih kolega i molim vas sa pažnjom, koliko je god to moguće, razmislite još jednom, vremena ima, nismo u cajtnotu, ako ste čekali pet meseci, možete da sačekate još nedelju i dve, povlačeći ovaj predlog, sazivajući novu sednicu i da pokušate da nađete zaista Zaštitnika građana po meri svakog građanina a ne po meri SNS i njenih koalicionih partnera. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Žika Gojković.

Izvinite, poslaniče, po kom osnovu?

ŽIKA GOJKOVIĆ: Poštovana predsednice, povreda Poslovnika, član 107. Povređeno je dostojanstvo Skupštine. Povređeno je u nekoliko navrata. Inače gledam da se ne javljam po Poslovniku, jedino kada baš stvarno moram, ali postalo je nepodnošljivo slušati koleginicu koja je malopre govorila, pogotovo kada priča o moralu.

Mislim da su reči poput „diktature“ i sličnih izraza koje je malopre koristila, kao i paušalnih procena i neistina koje je iznosila nešto što ipak ne treba da se sluša u ovom domu, pogotovo kada dolazi iz usta već koji put, već koji put od poslanice koja je dok je bila pokrajinski sekretar delila novac tako da je to

strašno i opisati. Svi oni koji se bave politikom dovoljno je da pogledaju raspodelu novca za vreme njenog mandata i sve će vam biti jasno, gde su deca ometena u razvoju bila zakinuta za finansijska sredstva, koja su bila u najnižem obliku.

PREDSEDNIK: Poslaniče, ne mogu u okviru povrede Poslovnika da zalazim u kvalifikacije poslanice.

ŽIKA GOJKOVIĆ: Jednostavno, moram da kažem, jer se radi o osobi koja konstantno ovde govori o moralu i stalno drži nekome predavanja. Ja vas razumem da vi ne znate ove podatke i da niste mogli da reagujete, ali kao poslanik smatram se dužnim da kažem da je dosta više da oni koji su bili totalno nemoralni govore ovde i drže nam pridike o moralu. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala, poslaniče.

Član 107. nisam mogla da povredim. Ako želite, glasaćemo o povredi Poslovnika. (Ne.)

Po povredi Poslovnika, Marinika Tepić.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem.

Reklamiram član 106, odnosno netačne podatke koje je izneo prethodni govornik pokušavajući da reklamira Poslovnik a zapravo ušavši u repliku. Samo bih vas zamolila da sledeći put, osim što treba da mu skrenete pažnju da postoje neki državni organi koji bi se bavili naročito sa mnom ukoliko sam bilo kojim povodom i bilo kada prekršila zakon, a naročito u vreme...

PREDSEDNIK: Član 106. ne govori o tome, govori da može da se govori samo o tački dnevnog reda, da govornika može da prekine samo predsednik Narodne skupštine i tako dalje. Tako da ne možemo ni da glasamo za ovu povredu Poslovnika, jer član 106. ne odgovara suštini povrede Poslovnika. Vi ste replicirali.

Idemo dalje.

Đorđe Komlenski.

Izvolite.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Drugarice i drugovi, dame i gospodo, vrlo je interesantno od nekoga ko je kao pokrajinski sekretar za sport nezakonito delio novac „Slogi“ iz Temerina i „Dinamu 1945“ iz Pančeva slušati kako komentariše postupanje drugih u okviru sportskih klubova, pa valjda sebe prepoznaje i misli da ono što je ona radila rade i drugi kada se nađu kao članovi uprave određenog kluba. Naravno da to nije tačno.

Ono što je opredelilo Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo da predloži gospodina Zorana Pašalića a da isključi gospodina Jankovića kao opciju za razmišljanje jeste u stvari želja za prekidom kontinuiteta jedne apsolutne

zloupotrebe funkcije Zaštitnika građana u političke svrhe. Gospodin Miloš Janković se nikada nije ogradio od nedvosmisleno jasnog političkog delovanja gospodina Saše Jankovića u vreme dok je bio Zaštitnik građana, u dugom vremenskom periodu; samim tim je sebe isključio kao ozbiljnu temu za razmišljanje.

Vrlo interesantno kako se argumenti okreću onako kako govorniku odgovara. Ono što je bitno, bitno je da je karijera kao gradskog sudije za prekršaje gospodina Zorana Pašalića počela 2003. godine, kada ga je na tu funkciju izabrala tadašnja republička vlada, njegovo napredovanje do v.d. starešine za gradskog sudiju za prekršaje u Beogradu 2008. godine, posle toga starešine kao gradskog sudije za prekršaje pokriveno je jednostavno njegovim rezultatima rada koje je imao, a to je da je u proseku više od 90% odluka koje je u svom radu donosio bilo potvrđeno. Šta ćete više, šta treba više da govori o sposobnosti jednog pravnika u poslu kojim se bavi?

Očigledno je da čak ni 2010. godine, odnosno krajem 2009. godine kada su, gde god su mogli, izbacili najbolje i najčestitije sudije iz pravosuđa Srbije, nisu mogli gospodina Pašalića da pomere sa mesta, da ga ne izaberu, jer jednostavno njegovi rezultati su bili takvi da čak ni oni, iako su bili beskrupulozni, nisu imali hrabrosti da to urade. Potvrdu da je gospodin Pašalić svoj posao radio kako treba kao gradski sudija za prekršaje, da se ničim nije ogrešio jeste i 2013. godina, odnosno 2010. prvo, a potom i 2013. kada je izabran za predsednika Prekršajnog apelacionog suda u Beogradu.

To su osnovni razlozi kojima se rukovodio Odbor kada je o tome zaključivao. Znači, sve ovo jasno ukazuje na jednu njegovu stabilnost, na to da nije politički obojen ni na koji način i da možemo očekivati da funkciju Zaštitnika građana neće pretvoriti u politički bastion, zloupotrebjavati za bilo čije potrebe, bilo koje partije, bilo koje stranke, pa čak i za sopstvene. Hvala.

(Marinika Tepić: Replika.)

PREDSEDNİK: Nisam videla osnov za repliku. Vi ste govorili kao ovlašćeni ispred grupe? Je l' tako?

(Marinika Tepić: Pomenuta sam kao pokrajinski sekretar.)

Ne, nije bilo ništa u skladu sa članom 104.

Da li se neko od ovlašćenih javlja ili da pređemo na listu?

Nemojte, molim vas, da me dovodite u situaciju da svakih deset minuta pitam da li uopšte neki poslanik želi da govori.

Reč ima narodni poslanik Maja Videnović.

MAJA VIDENOVIĆ: Hvala, poštovana predsednice.

Koleginice i kolege, dame i gospodo, svi personalni predlozi koji su danas na dnevnom redu o kojima bi trebalo da govorimo, zapravo, danas govorimo o vladavini prava. Govorimo o ljudskim pravima, o slobodama, o

poštovanju, nezavisnosti institucija, o njihovom značaju, o problemima sa kojima se građani suočavaju, sa svim onim oblastima koje truju naše društvo, koji udaraju na demokratiju, koji nas onemogućavaju da kao uređeno demokratsko društvo postanemo članica EU. Mislim da nema važnije teme od te i onespokojava način na koji je počela ova sednica, važnost koju ova tema zaslužuje zahteva od nas posebnu pažnju.

Znate, društvo se brani, a demokratija jača tako što se jačaju nezavisne institucije. Nezavisne institucije, državni organi, saveti, o čijim kandidatima mi danas govorimo, u proseku beleže jednu deceniju svog rada. Prvu polovinu njihovog rada je obeležila borba da uspostavi institucije, borba za nezavisnost, borba da uopšte počnu da funkcionišu kao nezavisne institucije, organi, saveti, a drugu polovinu njihovog mandata, nažalost, obeležava nezapamćen udar na njihovu nezavisnost.

Ova vlast je, moram sve zajedno da vas podsetim, svoj mandat počela udarom na nezavisne institucije. Vlast je 2012. godine kao prvi svoj potez učinila smenu guvernera Narodne banke i postavila i izabrala ovde u Skupštini zamrznutu stranačku funkcionerku Srpske napredne stranke i tog dana najavila kako će ova vlast izgledati. Na žalost po građane Srbije, mi tu realnost živimo svih ovih pet godina.

Znate, opasna je vlast koja udara na ljudska prava, koja zloupotrebljava, u čijoj politici fokus nisu ljudska prava.

Evo nekoliko argumenata koji potvrđuju ovu tezu, koja je, nažalost, danas svima jasna. Prvo, odnos ove vlasti prema ljudskim pravima jeste činjenica da i poslednja tri izveštaja, a sada ću govoriti o izboru za Zaštitnika građana, za novog ombudsmana, nisu bila razmatrana u plenumu. To nije samo odnos prema instituciji i odnos prema jednom čoveku, niti je to izveštaj jednog čoveka same institucije, to je izveštaj o tome kako građanke i građani Srbije žive, sa kojim problemima se oni suočavaju. Kada vi ignorišete na taj način, kršeći zakon, instituciju zato što vam smeta u nekom trenutku jedan čovek, vi se zapravo rugate, a to je nedopustiv odnos.

Zapravo, u tim izveštajima govorimo koji su tu najveći problemi sa kojima se građani suočavaju, koji su najveći problemi sa kojima se danas suočavaju žene, deca, naši najstariji sugrađani, koji su najveći problemi sa kojima se suočavaju osobe sa invaliditetom. Sve to ova vlast ignoriše, kršeći zakon i onemogućuje da o tome u Skupštini, gde je mesto, razgovaramo.

Dakle, predsednica Skupštine je juče na nečemu što bismo mogli da nazovemo javnim servisom SNS-a izjavila da će funkcija Ombudsmana nakon izbora Pašalića, koji je kandidat Odbora, o kome mi danas govorimo, dobiti smisao. Ja moram sve nas zajedno da podsetim da je smisao institucije Zaštitnika građana da štiti prava građana, da brani građane od loših poteza vlasti. A izjavu

predsednice možemo da tumačimo kao najavu namere da će ta promena smisla dovesti do toga da će to biti Zaštitnik građana koji će braniti vlast od loših građana. To je, nažalost, sve ono što doživljavamo već pet godina i to nije prvi put da smo tako nešto čuli.

Dakle, u prvim danima mandata budućeg, gotovo izvesno izabranog Zaštitnika građana on će se suočiti sa očekivanjima građana i potrebom javnosti da na neki način odgovori na goruće probleme koji opterećuju našu demokratiju, a mnogo važnije od njegovih konkretnih odgovora jesu sve one aktivnosti koje su neophodne da uslede nakon toga. Ovu priliku ću iskoristiti da kandidatu za novog zaštitnika građana – a malo je toliko važnih institucija bilo kada, a posebno danas u zemlji Srbiji, sa toliko urušenim nezavisnim institucijama, sa toliko ugroženim ljudskim pravima – ukažem na nekoliko stvari.

Prvo, da li je pravo na štrajk ustavno ili zakonsko pravo? Da li vlast ima pravo da radnike, zaposlene koji ostvaruju svoje zakonsko pravo na štrajk proglašava krivcima i optužuje ih da će oni biti krivi zbog navodnog odlaska nekih stranih investitora? Da li tako vlast poštuje pravo svih zaposlenih u ovoj zemlji da ostvaruju pravo na štrajk?

Da li vlast poštuje slobodu izražavanja – koje je ustavno i zakonsko pravo, elementarno ljudsko pravo, bez čijeg poštovanja nema ni demokratije – tako što etiketira novinare, tako što im pretili, tako što huška ljude, tako što za državne neprijatelje u Srbiji već pet godina proglašava svakog ko se usudi da slobodno misli a čije se mišljenje ne dopada jednom čoveku ili jednoj stranci? Da li je sloboda izražavanja, koja je danas više nego ugrožena u Srbiji, kada se predstave skidaju sa repertoara, kada se emisije skidaju sa televizije, kada se ubija svaki prostor za dijalog, bez koga nemamo šanse da budemo uređeno demokratsko društvo?

Da li građani ostvaruju svoje pravo da budu informisani, a to je, podsećam vas, pravo svakog građanina, da bude istinito i blagovremeno informisan, u zemlji u kojoj redovne programske šeme konstantno prekidaju vanredne emisije, konstantne vanredne konferencije za štampu, gde se najbrutalnije zloupotrebljava nacionalna frekvencija koja je javno dobro, time što ona postaje najglasnije i najubojitije oružje u rukama jednog čoveka samo zbog toga što se nečije mišljenje u nekom trenutku njemu nije dopalo.

Da li je praksa, svedoci smo, nažalost, pet godina, na šta upozoravaju i poslanici DS, važnija od toga, i u poslednjim izveštajima o napretku zemlje kandidata koga bi to trebalo da interesuje, na činjenicu da ova vlast presuđuje pre suda, da vodi javne istrage, imamo činjenicu da se brutalno krši pretpostavka nevinosti koja je ne samo ustavna i zakonska kategorija, ako hoćete to je civilizacijska norma? Na taj način se brutalno krše prava građana onih koji prolaze kroz nezapamćenu medijsku hajku, prevashodno od najviših funkcionera

vlasti, koji proglašavaju ko je kriv, a ko nije, ko je odgovoran, a ko nije, i da se za jedinu i isključivu istinu proglašava ono što oni u tom trenutku misle.

Da li vanredno stanje koje obeležava sve lokalne izbore u prethodnih pet godina u Srbiji, gde batinaši u crnim džipovima zastrašuju građane, gde se kidnapuju aktivisti stranaka, gde se prebijaju kandidati za odbornike i predsednike opština, da li je to zemlja kandidat za EU u kojoj je omogućeno pravo na slobodan izbor? Da li su nezamislivi pritisci na zaposlene, takođe prevashodno u državnoj upravi, lokalnoj samoupravi, u javnim preduzećima, koji pod pretnjom otkazom ili izmenjenom sistematizacijom, koja će dovesti do toga da se oni degradiraju kao ličnost, moraju da glasaju za jednog čoveka, da li je to neometano i zaštićeno pravo i na slobodan izbor i pravo na rad?

„Savamala“, ja znam da svi to vrlo dobro znaju i znam da kandidat za narednog Zaštitnika građana vrlo dobro zna da je „Savamala“ simbol udara na pravnu državu. Te noći su, ja bih želela sve nas iz dva konteksta da podsetim na taj slučaj, još uvek nepoznata lica koja su se sakrila iza fantomke građane neovlašćeno lišavali slobode.

Oni su se sakrili iza fantomke koja je u tom trenutku sakrila lica, ali je otkrila karakter ove vlasti. Dakle, građani su protivzakonito i protivustavno lišavani slobode. Ti zastrašeni građani u tom trenutku su zvali policiju u pomoć, i ono što je najstrašnija stvar koja obeležava ovu vlast, jer je ta „Savamala“ i simbol ove vlasti, kao i ta fantomka, jeste činjenica da je policija imala naredbu da ne sme da reaguje na pozive građana i građanki koji su zastrašeni, uplašeni, čija je ne samo imovina nego i egzistencija i bezbednost u tom trenutku bila ugrožena.

Zemlja u kojoj policija ima naredbu da se ne odaziva na pozive građana i građanki u pomoć je država u kojoj da se svakom čoveku sledi krv u žilama.

Dakle, prekid saradnje, i to je drugi kontekst koji je jako važan, taj kontekst je posebno važan za budućeg, za nekog ko je pokazao spremnost da se kandiduje za Zaštitnika građana, i u tom trenutku je apsolutno došlo do prekida saradnje svih onih koji su dužni po zakonu da saraduju sa Zaštitnikom građana, a onda je krenula jedna nezapamćena, brutalna, medijska i svaka druga kampanja na čoveka koji je u tom trenutku bio Zaštitnik građana, koji je predstavljao instituciju i štitio građane.

Ono kroz šta je prolazio prethodni Zaštitnik građana je mnogo važnije od toga šta to lično znači za njega i za instituciju koju je on u tom trenutku predstavljao, jeste svojevrsna pokazna vežba za sve građanke i građane ove zemlje kako će proći svako ko se usudi da poštujući Ustav i zakon, radeći svoj posao, stane na put namerama jednog čoveka ili jedne stranke. To je pokazna vežba koja je vrlo važna i za čoveka koji je iskazao spremnost da uopšte bude kandidat za narednog Zaštitnika građana.

Mi smo svi u situaciji da trenutni predsednik Republike Srbije ne može da podnese da ima predsednika koji zvoca te se zato kandiduje za predsednika, ne može da podnese novinare koji postavljaju pitanja te ih zato nedopustivo etiketira, ne može da podnese građane koji slobodno misle pa pokazuje njihove privatne fotografije, predstavlja njihove lične tvitove... Sa druge strane, to je čovek kome ne odgovara Zaštitnik građana koji štiti građanke i građane, koji poštuje Ustav i zakone, to je čovek kome ne odgovara predlog za Zaštitnika građana koji su predložile nevladine organizacije koje se godinama bave zaštitom ljudskih prava, nego neko koga predloži jedna stranka i jedna većina i onda predlaže gospodina Pašalića.

Gospodin Pašalić ima prostor da opravda sve opravdane sumnje koje mi danas iznosimo i za koje sam sigurna da će biti iznete u narednoj diskusiji, i ima prostor da mi njegovu spremnost, znajući sve ovo, da uopšte bude kandidat za Zaštitnika, da tumačimo kao njegovu neverovatnu hrabrost i beskompromisnost, jer je on spreman da prolazi kroz iste stvari kroz koje je prolazio njegov prethodnik, zato što će beskompromisno poštovati Ustav i zakone.

Što se tiče zakonskih uslova, to je ono što je moja koleginica malopre govorila, koji su neophodno potrebni po zakonu da bi građanin Srbije uopšte bio kandidat za Zaštitnika građana, ta tema vremena studiranja i prosečne ocene, po meni, možda je trebalo da bude tema onda kada je on bio biran za sudiju. To je loša poruka. Ali ono što je tema i što nas kao odgovorne ljude obavezuje jesu zakonski uslovi za koje ja imam problem da vidim da li su oni poštovani.

Dakle, zakon precizira da kandidat mora da ima zapaženo iskustvo u zaštiti prava građana. I pored sudijske biografije, koju smo imali prilike kao narodni poslanici i javnost da upoznamo, mi smo iz javnosti dobili informaciju da je budući kandidat za Zaštitnika građana, pored toga što je radio kao sudija Prekršajnog suda, bio član skupština fudbalskih klubova „Zvezde“ pa „Partizana“ ili obrnuto, „Partizana“ i „Zvezde“. Moram da vam kažem da sam se zaista prilično trudila da nađem vezu između toga i između zapaženog iskustva u zaštiti ljudskih prava, i to je ono što je problem. Ne sme da postoji za bilo koju, a posebno za ovako važnu instituciju u ovako krhkoj demokratiji koja je napadnuta bilo koji prostor za nešto što može da bude sporno, a mislim da je ovo više nego sporno.

Demokratska stranka je zajedno sa Socijaldemokratskom strankom podržala predlog više od 80 nevladinih organizacija da kandidat za Zaštitnika građana, da budući Zaštitnik građana bude gospodin Miloš Janković, koji je zamenik Zaštitnika građana, a u ovom trenutku vršilac dužnosti Zaštitnika građana. Nažalost, taj predlog nije prošao Odbor, predložen je neko drugi. To je, nažalost, porazna činjenica, ali je prilično tačna slika ove vlasti.

Ignorisanje predloga kredibilnih nevladinih organizacija, predstavnika civilnog sektora, koje se godinama, a neke i decenijama bave zaštitom ljudskih prava predstavlja problem iz nekoliko aspekata. To je, prvo, odnos prema civilnom sektoru, drugo, kao što smo imali priliku da čujemo, to je odnos prema kontinuitetu rada, i treće, ako hoćete, odnos prema preporukama i prema mišljenjima evropskih institucija ovoj vlasti, u prethodnih nekoliko godina kada se opredelila da joj to bude politika a ne nešto drugo, kojima su puna usta evropskih vrednosti i usklađivanja.

Dakle, činjenica da nije postojao ni pokušaj traženja konsenzusa da budući Zaštitnik građana ne bude proizvod samo puke matematike većine, činjenica da nije postojao ni dijalog sa civilnim sektorom, da je njihov predlog grubo ignorisan, jeste nešto što govori da nisu uvažene ni preporuke Parlamentarne skupštine Saveta Evrope, ni Venecijanske komisije, ako hoćete, i elementarnih demokratskih principa.

Jednog kandidata su, dakle, predložile nevladine organizacije, aktivisti za ljudska prava, drugog kandidata je predložila jedna stranka i većina, a uz to, većina najavljuje promenu smisla institucije. To je strašna poruka za građane. Znate, za građane koji su u prethodnih 10 godina prepoznali važnost ove institucije, jer se više od 100.000 građana obratilo instituciji Zaštitnika građana, preko 35.000 pritužbi je podneto Zaštitniku građana i njegovom timu, što samo dokazuje da su te pritužbe vremenom postajale sve konkretnije, na isti onaj način na koji su napadi onih koji nisu imali pravo da imaju bilo kakve dileme oko te nadležnosti postajali sve glasniji.

Ova vlast misli da je bezgrešna. Misli da je svaki zakonski pokušaj kontrole ove vlasti bezmalo pokušaj državnog udara. Misli da je svako ko se usudi da govori i da misli drugačije, najblaže rečeno, državni neprijatelj. Ovoj vlasti su potrebni bolji građani, a ne bolja uprava. Potrebni su joj građani koji čute, institucije koje ne zvocaju, vlast koja apsolutno nema nikakvu kontrolu.

Ono što je važno za gospodina Pašalića da zna, ja verujem da on pomno prati ovu današnju diskusiju, da se on kandiduje za funkciju čiji je posao da štiteći prava građana od loših poteza vlasti, zapravo, kontroliše tu vlast. Karakter ove vlasti je, nažalost, vrlo dobro poznat svima nama jako dugo, a gospodin Pašalić će imati šansu da svoj karakter pokaže već u prvim danima svog mandata, odgovarajući, i mnogo važnije, ne samo odgovarajući, nego ponašajući se i preduzimajući aktivnosti u odnosu na pitanja koja sam na početku diskusije ne postavila nego na koja sam podsetila, i njega i javnost, a koja opterećuju naš rad.

Na kraju diskusije o Zaštitniku građana želim da svim zamenicima Zaštitnika građana, svim ljudima koji su vredno, posvećeno, radili u onoj instituciji, koji su pokušavali da od nje naprave instituciju koja ima ne samo kredibilitet nego, mnogo važnije, poverenje građana, uputim sve pohvale za

njihov dosadašnji rad i, mnogo važnije od toga, svu podršku za ono što ih čeka u budućnosti, a to je borba da očuvaju nezavisnost te institucije, jer će jedino tako moći da štite prava građana.

U nekoliko reči, s obzirom na činjenicu da smo mi objedinili tačke dnevnog reda i da danas, pored najvažnije teme, govorimo takođe o izuzetno važnim temama, a to je Predlog kandidata za izbor članova Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, koja je gotovo dve godine u blokadi, u Srbiji, zemlji kandidatu za članstvo u Evropskoj uniji, koja je otvorila poglavlja 23 i 24, u kojoj vlast neguje korupciju, mi imamo blokiranu Agenciju za borbu protiv korupcije, sa neverovatnim pravnim igrarijama oko izbora.

Kao što smo bili svedoci da ste radili oko izbora članova Regulatornog tela za elektronske medije tako, ako ne i gore, imamo nedopustive igrarije ove većine i oko predloga za članove Agencije za borbu protiv korupcije, te tako ova agencija ne može ni da rešava, više od 40-50 predmeta je trenutno na čekanju, ne može da analizira finansijski izveštaj stranaka sa prethodnih izbora, a svedoci smo da su jedan čovek i jedna stranka potrošili nesrazmerno više sredstava od svih drugih kandidata.

Sa druge strane, vezano za borbu protiv korupcije gde se apsolutno ništa ne dešava u ovoj zemlji, imamo i apele i mišljenja i izveštaje Biroa za društvena istraživanja i svih drugih koji govore da vlast prosto ignoriše borbu onih čiji je to posao za borbu protiv korupcije i ono što je nažalost činjenica – da će borba protiv korupcije očigledno sačekati neku drugu vlast.

Na kraju samo nekoliko reči. Predlog da gospoda Petrović, Vučković i Altiparmakov budu kandidati za predsednika i članove Fiskalnog saveta, podsetiću vas, koji su na tim mestima još od 2011. godine, jeste samo izuzetak od pravila da istorija ne počinje sa Srpskom naprednom strankom. Čak i mišljenje i preporuke Fiskalnog saveta, koji javnost a i nas narodne poslanike, prevashodno kada govorimo o budžetu, upoznaje sa time, on čak govori o problemu netransparentnosti subvencija, da mi ne znamo kojim firmama se daju subvencije, koji su iznosi, ko to određuje, govore o problemima tajnih ugovora, govori o mnogim problemima oko kojih se vlast oglašuje, s jedne strane, a s druge strane Fiskalni savet je poslednjih dana, poslednjih nedelja upozorio Vladu Srbije na nešto na šta Demokratska stranka upozorava već godinama, a to je činjenica da neodgovornom ekonomskom politikom vi otimate od gradova i opština, a time ne otimate samo od tih lokalnih samouprava nego i od građana čiji je obim prava manji u tom slučaju, govori o tome da preko 1,2 milijarde evra danas nedostaje, da su u tolikom problemu naše opštine i gradovi.

Na to, naravno, Vlada ne reaguje. Kao što ni MMF nije tražio da se nastavnici otpuštaju, i to je neverovatna podvala koju vi nudite građankama i građanima Srbije, nego je tražio da se naprave uštede. Kao što MMF nije tražio

da se protivustavno smanje penzije nego da se postignu uštede, a Vlada se hvali naplaćujući sopstvenu neodgovornost i nesposobnost od građana Srbije da je najvažnija stvar da je time smanjen deficit. Pa znate šta, ako uzmete od svih opština i gradova sve, pa vi ćete deficit smanjiti još više.

Ono što obeležava izbor članova Fiskalnog saveta, a mnogo važniji je čitav kontekst svih ovih izbora koji su danas pred nama, jeste razlog zbog koga su ovi kandidati predloženi za članove Fiskalnog saveta jedino i isključivo to što njihovo mišljenje, bar za sada, u ovom trenutku ne smeta mišljenju jednog čoveka jedne stranke. Kada to bude zasmetalo svima je jasan scenario koji će nakon toga uslediti.

Da zaključim, borba za vladavinu prava, a to je ključna tema današnjih izbora, sve tri tačke dnevnog reda govore o tome, borba je za prava građana, za jake i nezavisne institucije, jer samo tako imamo šansu da, pod jedan, imamo slobodne građane i, važnije, kontrolisanu vlast. Borba za demokratiju je neprestana. Neki građani su se za nju borili dok su neki drugi radili nešto drugo. Neki građani su zajedno sa ljudima pokušavali svih prethodnih godina da je uspostave. Nažalost, mi danas moramo da je branimo i to je obaveza Demokratske stranke.

Hvala vam na pažnji.

PREDSEDNİK: Reč ima narodni poslanik Zoran Krasić.

Izvolite.

ZORAN KRASIĆ: Rasprava je objedinjena, imamo tri tačke dnevnog reda. Ja ću na početku reći nešto što je zajedničko zapažanje za sve tri ove tačke.

Prvo, malo smo iznenađeni zašto se ovoliko kasni. Nismo navikli na efikasnost i Narodne skupštine i vladajuće koalicije. Očekivali smo da bi i ekonomija i efikasnost mogli da budu naredba da smo sve ove tačke završili možda još pre nekoliko meseci, ali dobro.

Šta je još zajedničko? Pa, sve tri odluke su izbor. Međutim, izbor je proces, a ja stičem utisak da su predlagači shvatili da je izbor samo čin glasanja, izborna radnja. Izborna radnja je glasanje i, naravno, ako veliki broj narodnih poslanika svojim potpisom podrži nečiju kandidaturu, odluka se unapred zna i to ništa nije problematično. Međutim, mora da se da odgovor na neka vrlo važna pitanja – da vidimo šta se to radi, kako se to radi, da li većina baš to dobro radi.

Ja znam da se u fazi ovog postupka radi o očekivanjima i ja ne sumnjam da postoje dobra očekivanja i dobra nadanja kod onoga koji je predložio ovaj dnevni red i kod onih koji su predložili ove kandidate, ali, znate, jedno su očekivanja i nadanja, a dugo je nešto kakvi ti rezultati mogu da budu, a mi već sada možemo da kažemo kakvi će rezultati da budu na bazi iskustva i jednog objektivnog prosuđivanja stanja stvari kako u socijalnom okruženju, a tako i sa pogledom na biografije ovih kandidata.

Naravno, ja podsećam da se nismo kao država, kao narod i kao Narodna skupština proslavili kada smo birali razne kandidate za razne funkcije, obzirom da, pored onoga što je političko, rukovodili smo se, pre svega, diplomom, iskustvom, nekim znanjem, nekim renomeom, nekim ugledom a, nažalost, praksa pokazuje da smo kolektivno grešili. Polagali smo velike nade u kandidate koji imaju slabi kapacitet. Nemaju ni hrabrosti, ni kuraža da krenu u nešto ozbiljnije.

I sad, povodom ove prve tačke dnevnog reda, a to je izbor pet članova Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, ja ću da krenem pod brojem jedan, a to je predlog kandidata koji je podneo predsednik Republike. Neću da navodim imena i prezimena, jer to može malo da unese zabunu, ali moram da kažem da se pre nego što je formiran ovaj predlog nešto desilo. Desilo se februara ove godine da je predsednik Republike u to vreme podneo predlog i nije mogao da se opredeli za jednog kandidata nego je podneo listu kandidata, dva kandidata njemu bliska, iz njegovog neposrednog okruženja i on je shvatio da izbor znači kada se bira između jednog i drugog. I on je rekao Pera ili Mika, pa vi sada u Skupštini odlučite. Važno je da i Pera i Mika ispunjavaju uslove.

I, šta se desilo? Dana 22. februara 2017. godine nadležni odbor je, a to je Odbor za pravosuđe, na osnovu člana 51. Poslovnika napravio izveštaj, ne mišljenje, molim vas, po Poslovniku i po zakonu treba mišljenje, ali oni su napravili izveštaj i to njihovo mišljenje glasi da mi u Skupštini razmotrimo i donesemo odluku o izboru jednog od ta dva kandidata. Dobro, ali to nije došlo na dnevni red od 22. februara.

Šta se onda dešava? Onda se dešava da se 6. jula taj isti odbor isto poziva na član 51, pravi pismo, ne čak ni izveštaj, ne daje ni mišljenje, i on kaže da povlači svoj predlog. Ko povlači svoj predlog? Odbor. Pa Odbor može da povuče mišljenje, a ne može da povuče predlog. Predlog je podneo predsednik Republike, ali je taj predsednik Republike u međuvremenu postao bivši predsednik Republike. Šta da radimo sad?

Vidite, nije samo kod kandidata kojeg predlaže predsednik Republike, koji je propao zato što je predsednik Republike postao bivši predsednik Republike, ali mi sada vidimo da to u stvari nije mišljenje nego naš odbor stoji glavom i bradom iza toga. I, šta se dešava? Oni kažu da je predsednik Republike povukao svoj predlog. Dešava se da dobijamo novog predsednika Republike, bivši više ne postoji i sada novi ne predlaže dva kandidata, listu kandidata, Pera, Mika da se bira. Ne, on kaže – moj kandidat je Đoka i vi morate da izaberete Đoku. I vi podržavate taj predlog i to je tako došlo. Znači, od 22. februara od Mike, Laze, mi smo krajem jula došli do jednog jedinog. I to sada nije izbor, to je glasanje.

Molim vas, ja ne pominjem imena kandidata da ne bih dobio opomenu. Ja samo pokušavam da objasnim o čemu se radi i šta se sve desilo u

međuvremenu, i zašto Narodna skupština nije efikasna i zašto ljudi koji vode Narodnu skupštinu, kada je to bilo sve u redu, nisu stavili na dnevni red. Ja o tome pričam, a kako vi to tumačite, ja to ne znam.

Molim vas, mi od 22. februara čekamo ovog jednog kandidata Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, a znate da je to tako važna agencija koja čak ne može da pokrene ni prekršajni postupak. Znači nema status ovlašćenog predlagača za vođenje prekršajnog postupka, ali mora da se ispune evropski standardi, moramo da imamo institucije koje se bore protiv svega i svačega i eto to se dešava.

Drugi koji se bira je predlog Vrhovnog kasacionog suda. Isto, Odbor 22. februara podnosi izveštaj umesto mišljenja. Oni predlažu tog kandidata i to tek sada dolazi na dnevni red od 22. februara.

Trećeg kojeg predlaže – to je DRI. Oni su 8. marta 2017. godine dostavili svoj predlog. Opet je naš odbor za pravosuđe razmatrao tek 13. juna i tek sad dolazi na dnevni red ovo.

Što se tiče Socijalno-ekonomskog saveta, oni su svoj predlog uputili juna 2017. godine. I opet naš odbor ne daje mišljenje, nego daje izveštaj, i naravno to sve podržava.

I, imamo ova novinarska udruženja koji su predlog podneli još, molim vas, u avgustu 2015. godine. Udruženja su predložila svog kandidata. Isto je to prošlo kod Odbora za pravosuđe, ali ne ove godine, nego prošle godine, 20. septembra 2016. godine.

Ja stičem utisak da neko u Narodnoj skupštini namerno blokira ove vrlo važne institucije, bez kojih nema ulaska u EU. Zašto je to neko blokirao? Mogli smo mi to da odlučujemo u međuvremenu.

I onda dolazimo do još jednog, to je ovaj poseban predlog koji je zajednički predlog Zaštitnika građana i Poverenika za informacije od javnog značaja. Oni su predlog uputili još 31. marta 2015. godine. O tom predlogu je 13. juna ove godine razmatrao Odbor za pravosuđe i dao mišljenje u vidu izveštaja gde se to podržava. Ali onda 6. jula rekli su – povlači se i taj predlog. Zašto? Pa onaj Zaštitnik građana je bivši Zaštitnik građana, a onda praktično jedini koji postoji je Poverenik, a ne može samo Poverenik, mora zajedno sa Zaštitnikom, a sad nemamo Zaštitnika, imamo bivšeg Zaštitnika. Ali, da bude situacija još čudnija, 13. juna Odbor prihvata i bivšeg Zaštitnika kao ovlašćenog, a onda 6. jula dešava se nešto, pa ako može predsednik da bude bivši predsednik, onda može i Zaštitnik da bude bivši Zaštitnik.

I, vidite i sami, vrlo efikasno radimo. Sve je u rukama većine, od predloga preko Odbora do rukovodstva Narodne skupštine. Sve su ovo uslovi za put ka Evropskoj uniji. Mi moramo da budemo efikasni i da završavamo te poslove.

Mi imamo izvestioca Odbora koji je ujedno i predlagač. Zašto? On konstatuje da je zvanični predlagač odustao od predloga i da je povučen predlog, a to se nije desilo. Da sad to ne bi ispalo kao da ja tu nešto retorički vas uvlačim u neku priču koja nema nikakvog smisla, ova priča stvarno nema nikakvog smisla.

Zaštitnik građana je još interesantnija priča. Ja ću priču o Zaštitniku građana da počnem rečenicom koja je juče bila udarna vest u novinama šta kaže vladajuća koalicija povodom Zaštitnika građana. Izjava koalicione vlasti glasi – napokon ćemo da dobijemo Zaštitnika građana koji će da štiti građane.

I sad se postavlja pitanje, znači, prethodni zaštitnik ili bivši zaštitnik nije štiti građane, a ovaj će da štiti. A ko ga predlaže? Vladajuća koalicija. A od koga on treba da štiti građane, a? Pa zadatak Zaštitnika građana jeste da obezbedi dobru upravu. Znači, Zaštitnik građana se bori protiv loše uprave. I vi kažete – naša je uprava loša, ali je naša, treba nam naš zaštitnik da zaštiti nas od nas.

I tako smo dobili kandidata koji je jednom sedmicom pokvario dobar prosek. Tako smo dobili jednog Zaštitnika koji će stvarno da zaštiti građane. U biografiji piše da je sasvim solidno plivao u reformi pravosuđa i verovatno pripada onoj grupi sudija koji su se bunili zbog reforme i u borbi za prava sudija našao da se obrati onima koji su ukrali mandate i pare Srpskoj radikalnoj stranci.

Znači velike sudije, veliki borci za ljudska prava i zakon nisu se obratili onima koji su čestiti i poštenu nego baš onima koji su ukrali mandate i pare. Onda šta da mislimo o tim sudijama? Ja neki put kritikujem tu reformu pravosuđa, pa neki put mi dođe da kažem – demokrate, bili ste u pravu, vi ste znali kakav je specifični sastav tih sudija. Evo na jednom primeru se pokazalo ko su, šta su. Bore se protiv kriminala i traže zaštitu od onih, što je očigledno, opšte je poznato, krađa mandata i krađa para. To su neke interesantne stvari.

A što se tiče ovog Fiskalnog saveta, ja moram da vam kažem, i kad se to uvodilo, Demokratska stranka, koja je bila vladajuća, nije baš sa oduševljenjem prihvatila Fiskalni savet. Ja ne smem da lažem, moram otvoreno da pričam. Zašto? Zato što nikakva vajda ne postoji od Fiskalnog saveta. Kakva vajda od njih postoji? Još samo jedan mali instrument pritiska na Republiku Srbiju i na sve one koji su na vlasti, bez obzira kako se to šta promeni. Oni su klasični primer pritiska koji dolazi od MMF-a, Svetske banke i drugih institucija.

Zamislite, pod pritiskom MMF-a, ajde što smo dobili taj Fiskalni savet, nego smo dobili i fiskalna pravila u Zakonu o budžetskom sistemu, i to dobili pravila po preporukama i direktivama koje se čak i ne primenjuju u EU. Zato su sidra fiskalne politike kod nas svetski standardi koje niko živi ne može da ispuni, a naš fiskalni savet daje pravo sebi, krijući se iza prof, dr, mr, sad čujem i ovaj je postao dr, koji ne moraju da budu u radnom odnosu, koji navodno odgovaraju samo Narodnoj skupštini, koji su navodno nezavisan državni organ, a onda

Ministarstvo kaže – nisu nikakav organ, oni su organ državne uprave, oni su samostalno pravno lice koje se bavi izdavačkom delatnošću, pišu knjige, pišu analize. I oni kažu svima nama – morate da prodate NIS, morate da prodate EPS, morate ovo, morate ono, morate ovako, morate onako.

Ko su, bre, oni? Šta se to dobro desilo otkad smo dobili Fiskalni savet? Je l' ima jedna dobra stvar da se desila? Jesu li nam urađene javne finansije na neki bolji način? Da li je taj fiskalni savet izvršio pritisak na sve u Srbiji da se obezbedi fiskalni suverenitet Republike Srbije? Ma jok, bre, ljudi; obična tezgica gde plaćamo diplome nekim ljudima i penzionerima.

Devedeset posto rukovodstva koje je zaposleno u Fiskalnom savetu ne mora da bude u radnom odnosu u Fiskalnom savetu. Zašto postoje? Da bi MMF i Svetska banka znali da postoje, pored nevladinih organizacija, pored stranih banaka, pored Narodne banke, koja sve prihvata iz MMF-a, postoji i Fiskalni savet, koji će da pritiska i u dogovoru sa onima na vlasti pravi izveštaje.

Pre godinu dana smo upozoravali na loše stanje javnih finansija u jedinicama lokalne samouprave. I onda Fiskalni savet uzme podatke Uprave za javni dug, podatke statistike, podatke Stalne konferencije gradova i opština i naprave neku svoju veliku analizu da nam objasne šta se dešava, ko da mi to ne znamo. Pa mi to znamo i upozoravamo već godinama. Oni su sad našli za shodno zašto nekome na vlasti odgovara da se stegnu lokalne samouprave. I stegnuće se lokalne samouprave. Da li će one moći da dišu, ko to zna.

Mi danas možemo da konstatujemo da smo postali žrtva lažnih diploma, krađa mandata, pa bogami i plaćanja birača da pobede „moji“. I imamo generalno jedan sunovrat.

Kako to funkcioniše? Pa, medijski vrlo lepo. Na početku godine se kaže – naš cilj je 60. U toku godine napravi se rezultat 55. I onda kažemo – eto, nismo napravili 60, napravili smo 55, to je dobro. Umesto sledeće godine da bude cilj 55, ne, sledeće godine je cilj 65. Pa se opet napravi rezultat 60. A kad se pogleda realno – minus, minus, minus, minus. Ako je to toliko dobro kao što se priča, pa kako to da ne osećaju ljudi? Kako je nezadovoljstvo?

Ove tri institucije čiji se članovi danas biraju, nažalost, nijedan problem iz njihove nadležnosti neće biti u stanju da reše. I to svi znamo. I pre zakazivanja ove sednice znali smo kakav će biti rezultat glasanja, šta će da se odluči. To je legitimno pravo većine, ali većina postoji da bi rešavala probleme. Da rešava probleme. Naš zadatak ovde jeste da kritikujemo, da ukazujemo na druga rešenja, da skrećemo pažnju, i mi to i radimo u ovoj skupštini i na ovaj način. Ali se problemi ne rešavaju. To je problem.

Problemi se samo generišu. Računa se sve će da se reši kada uđemo u Evropsku uniju. Zaboravite tu priču, ljudi, od toga nema ništa. Problem je što na tom putu ova tranzicija postaje dugotrajno trpno stanje sa maglom. Nama ne

treba magla, nama su potrebni ljudi, propisi koji odgovaraju ovom narodu i ovoj državi.

PRESEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Zahvaljujem, gospodine Krasiću.

Koleginice Tomić, vi se javljate kao predstavnik predlagača, odnosno predsednik Odbora koji je formulisao Predlog oduke o izboru članova Fiskalnog saveta, je li tako? Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Pošto je pomenut Fiskalni savet i na jedan flagrantan način prekršena priča o tome da je Fiskalni savet institucija koja je u nadležnosti Narodne skupštine i jedna ustavna kategorija, morala sam da se javim da reagujem, iako je tačka dnevnog reda i započeta rasprava o izboru Zaštitnika građana i člana Agencije za borbu protiv korupcije, ali ono što smo imali prilike da čujemo to je dezavuisanje javnosti uopšte o temi i o izboru članova Fiskalnog saveta.

I 2011. godine kada je izabran isti ovaj fiskalni savet nije reagovao MMF, ali je postojao Fiskalni savet. A Fiskalni savet je institucija koja ima svoje tačno određene zadatke ustanovljene Zakonom o budžetskom sistemu, član 92b i član 92a. Prema tome, oni se tačno kreću u svojim nadležnostima ono što im je zakon dao i propisao, a ono u čemu se oni nalaze i njihova uloga je, pre svega, ocena fiskalne politike, odnosno dela kada ministar finansija treba da uradi predlog budžeta i da određeno mišljenje i svoj predlog fiskalne politike za narednu godinu ili naredne tri godine, Fiskalni savet je institucija koja vrši ocenu svega toga.

Znači, taj Fiskalni savet je funkcionisao i 2011. i 2012. godine a i danas, ali je u svojim ocenama decidirano davao određena rešenja i velike kritike na ekonomsku politiku koja je vođena i do 2012. godine, i dao predlog rešenja, potpuno apolitično kada je trebalo rešavati najveće probleme koje su Srpskoj naprednoj stranci i njenim koalicionim partnerima ostavljeni da rešavaju od 2012. godine do danas.

Tako da, kada govorimo o tome da treba predložiti Fiskalni savet u skladu sa zakonom, onda govorimo o tome da predloge za predsednika Fiskalnog saveta, prema zakonu koji sam navela, daje predsednik Republike Srbije, za članove daju ministar finansija Republike Srbije i guverner Narodne banke Srbije. Znači, mi ovde ne dovodimo u pitanje da li to treba ili ne treba, to mora, jer tako piše u zakonu, i ti zakoni funkcionišu mnogo pre nego što je vladajuća većina u ovom sastavu.

Prema tome, ne vidim zbog čega je sada tolika potreba da se negde u javnosti navodi da su to u stvari neki eksperti MMF-a koji ovde sada nama nameću određena rešenja. Niko ništa ne nameće, već jednostavno kroz svoja ekspertiska znanja oni daju svoja mišljenja i ocene. Na kraju krajeva, na te ocene i

ta mišljenja su se mnogi ovde iz opozicionih stranaka u prošlosti pozivali kada su hteli da upute najveće kritike vladajućoj većini.

Ali treba reći da je na sednici Odbora 11. jula 2017. godine usvojen Predlog odluke o izboru članova Fiskalnog saveta u skladu sa članom 92b Zakona o budžetskom sistemu, nakon čega smo dobili u pisanom obliku predloge kandidata, i to za predsednika Fiskalnog saveta Republike Srbije, od gospodina Aleksandra Vučića, gospodina prof. dr Pavla Petrovića, za člana Fiskalnog saveta, od strane ministra finansija gospodina Dušana Vujovića, dr Nikolu Altiparmakova i takođe za člana Fiskalnog saveta, od strane guvernera Narodne banke gospođe Jorgovanke Tabaković, prof. dr Vladimir Vučkovića.

U raspravi smo tada imali prilike da čujemo različita mišljenja. Znači, od ovoga da su oni eksperti MMF-a, nalogodavci, do toga da ne vide koja je uloga Fiskalnog saveta, do toga da smo čak imali sumnje određenih članova Odbora o tome da li prof. dr u skladu sa svojim godinama može da obavlja tu funkciju. Ali, sve u svemu, ono oko čega se svi slažu jeste da oni ipak imaju svoju biografiju koju niko ne može da porekne, da su stručne osobe, da je prepoznata kritička dimenzija uopšte njihovog rada i da se radi o kvalitetnim ljudima koji daju svoje određene ocene koje su u skladu sa profesijom.

Kada govorimo uopšte o biografijama, pre svega bih rekla da zbog javnosti moramo da znamo o kojim kandidatima mi danas govorimo. Kada govorimo o prof. dr Pavlu Petroviću, treba reći da je u obrazloženju predsednik Srbije gospodin Aleksandar Vučić dao – sa svojom snažnom, ozbiljnom i konstruktivnom kritikom prof. Pavle Petrović je pružio veliki doprinos uspešnoj ekonomskoj politici Vlade Republike Srbije u prethodnom periodu, i da je predsednik Srbije uveren da njegov profesionalni, lični integritet, kao i dosadašnje delovanje na funkciji predsednika Fiskalnog saveta predstavlja garanta svrsishodnog i kvalitetnog rada Saveta u novom mandatu.

A zašto je to rekao? Sve ono što smo imali prilike da čujemo i sve velike kritike bile su glavna korektivna dimenzija i pokazatelj kojim putem treba ići u smislu fiskalne konsolidacije i ekonomskih reformi, ali i na osnovu onoga što je gospodin Petrović u svojoj biografiji radio zaista se kandidovao da je čovek od najvišeg integriteta koga treba čuti i zaista poslušati u mnogim stvarima.

Treba reći da je gospodin Pavle Petrović bio pomoćnik ministra finansija od 2001. do 2002. godine, od 2003. do 2004. godine predsednik Saveta Narodne banke Srbije, od 2007. do 2011. godine je bio urednik MAT-a, jednog časopisa koji se upravo bavio ekonomskim trendovima i fiskalnom politikom, da bi od 2011. godine postao predsednik Fiskalnog saveta. Uporedo sa tim, do 2015. godine predavao je na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, ali je bio i gostujuć profesor na mnogim prestižnim univerzitetima, kao što je Harvard, Princeton, Kornel. Treba reći da je u svojim bezbrojnim radovima u kojima je davao svoja

stručna mišljenja bio ocenjen najvišim ocenama od strane svojih kolega sa prestižnih univerziteta, ne samo na kojima je gostovao, već i kojima su kao članovi Fiskalnog saveta postali sastavni deo evropske mreže fiskalnih organizacije, znači EU.

I to je negde gde mi danas pričamo i o njihovim ocenama koje smo sada dobili, ove poslednje, koje se odnose na veliku analizu, kritike, ali i preporuke kako da se uredi javne finansije kada govorimo o lokalnim samoupravama. Nisu oni napravili svoj izveštaj i analizu ad hok i na osnovu tamo nekih saznanja nego pre svega na osnovu finansijskih izveštaja koje je radio i državni revizor u protekle četiri godine, ali i na osnovu određenih makroekonomskih istraživanja i analitičkih podataka koje su dali ne samo Zavod za statistiku, već i direktno ljudi koji su ulazili u lokalne samouprave i radili finansijske izveštaje koje imamo prilike u javnosti da nađemo na zvaničnim sajtovima institucija. Na osnovu toga su radili jedan program, platformu kako Srbija, kojim putem treba da ide u ovom drugom koraku fiskalne konsolidacije da uredi svoje finansije kada su u pitanju lokalne samouprave.

Stoga smatram da su od 2007. godine ovi ljudi u javnosti davali svoje mišljenje kako treba da izgleda uređenje javnih finansija, kako javni dug ne sme da pređe 60% BDP-a, kako 3% rast mora da se obezbedi ukoliko želite da imate održive finansije, kako treba kontrolisati inflaciju, koja mora da bude u određenim granicama, do 3%, da bi državna kasa funkcionisala na krajnje realan i normalan način.

Međutim, nikog nije bilo da ih čuje, pa i 2011. godine kada ih je ova skupština izabrala, kao i sada što je predlog da se izaberu i da funkcionišu kao institucija, bilo je prilike da ih neko čuje od državnih organa, i tadašnji predsednik Vlade i tadašnji ministar finansija su davali svoje ocene, pogotovo kada je bila u pitanju regionalizacija uprava, ako se sećate, koju su predlagali Ujedinjeni regioni Srbije. Oni su dali svoju ocenu šta misle o tome i kojim putem treba zaista krenuti u fiskalnu konsolidaciju lokalnih budžeta, ali niko nije imao prilike ni da ih čuje ni da ih posluša.

E onda, kada je posle 2012. godine ova skupštinska većina slušala šta govore državne institucije, šta govori Fiskalni savet i našla snage i institucionalne mehanizme da zaista sprovodi programe koje je Fiskalni savet dao kao niz preporuka šta treba uraditi, onda su potrčali svi da se pozivaju na Fiskalni savet kako vladajuća koalicija ne želi da sluša sve te preporuke.

Korak po korak slušale su se te preporuke, radilo se mnogo na tome. Čak ni sam Fiskalni savet nije verovao da je Srbija spremna da zajedno sa Vladom Republike Srbije sprovede najteže ekonomske reforme, da bi upravo ekonomski rast porastao i došao do 2,7% 2016. godine. I oni sami su davali mišljenje da će realan rast biti 1,7%, pa su na kraju promenili svoje mišljenje. Nisu verovali da

će javni dug početi ovom brzinom da pada, došli su do toga da su zastupali stav da Fiskalni savet u stvari sve vreme kritikuje ovu vlast.

Upravo zbog takvog kritičkog stava ova vladajuća većina je shvatila da na krajnje prijateljski način ovakva institucija u ovom sastavu treba da postoji, zato što uvek treba da postoji u društvu kritičko mišljenje na koje treba da se osvrnemo i zaista treba da primenimo određene faze u preporukama takvih izveštaja i takvih ocena, zarad svih nas, zarad toga da nam svima bude bolje, da jednostavno imamo održivo funkcionisanje naših javnih finansija. Zbog toga mi danas imamo i puteve i mogućnost da određene velike države dođu i investiraju ovde i u infrastrukturu, ali da dođu i da otvore mala i srednja preduzeća, pa bogami i velike fabrike, da zaposle svoje velike industrije i prebace proizvodne kapacitete ovde u Srbiju.

Ono što se pokazalo kao neodgovorno poslovanje do 2012. godine je sklapanje ugovora kakve smo imali sa „Fijatom“. Ne možete da objavite koji su uslovi ugovora sa „Fijatom“, zato što je neko tamo napisao da je to poslovna tajna. Za to bi država morala da plaća velike penale, velike štete. Ali država mora da pomogne ostajanje i funkcionisanje ovakve automobilske industrije kao što je „Fijat“, jer tamo radi veliki broj ljudi. Kragujevac više nije dolina gladi, kao što je bila u vreme dok „Fijat“ nije došao u Kragujevac.

Prema tome, samo odgovorna politika pokazuje da ukoliko ekonomski održivo vodite svoje javne finansije imate mogućnost da otvorite prostor za priliv stranih direktnih investicija, ali i domaćih investicija. Imate prilike da posle toga iz proizvodnih kapaciteta koji ostvaruju prihode u budžetu na osnovu poreza i doprinosa, kao država, finansirate izgradnju škola, bolnica, kulturnih dobara, odnosno kulturnih objekata i samim tim finansirate i taj neproizvodni deo svakog društva i ulažete nova znanja i pre svega otvarate mogućnost da naši mladi ne odlaze i ne traže svoj posao negde van zemlje, nego u Srbiji gde treba i da planiraju svoju budućnost.

To je suština podrške uopšte svih ovih predlagača koje smo imali prilike da čujemo za članove Fiskalnog saveta. Danas-sutra Fiskalni savet kao institucija treba da postoji i da nastavi svoj rad u cilju dobrobiti svih građana Srbije. Na kraju krajeva, mi smo ovde zarad svih tih građana i da jednostavno čujemo i rešavamo njihove probleme.

Stoga svaka diskusija u tom delu da je Fiskalni savet nepotreban i da se minimizira njegovo postojanje ovde, u svakom trenutku treba građanima Srbije da bude jasno da je to institucija Narodne skupštine Republike Srbije, definisana zakonom, ustavna kategorija i da ona mora da postoji. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolegice Tomić.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

Izvolite.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Zahvaljujem.

Ovde imamo tri predloga, tri kadrovska predloga i bilo bi lepo posvetiti se bilo čemu od toga. Najviše medijske pažnje je imao predlog za Zaštitnika građana. Imamo vrlo važnu Agenciju za borbu protiv korupcije i članove Fiskalnog saveta.

Srećom, kolege su već nešto rekle o pojedinim rešenjima, pa ću se ja nadovezati. Odmah da kažem da ćemo moje kolege i ja, bar kada je reč o izboru ombudsmana, odnosno Zaštitnika građana, glasati protiv, a kada je reč o drugim predlozima, tu prepuštamo savesti svakom od poslanika, odnosno člana poslaničke grupe i ima razloga da se tu, ako ne glasa za, bar bude uzdržan.

Ovi predlozi za članove Odbora Agencije za borbu protiv korupcije po onome što smo mogli da vidimo relativno su pristojni predlozi. To su ljudi koji su više ili manje kompetentni, mogu da obavljaju taj posao, nema nekih vidljivih prepreka. Neki su čak i vrlo dobri. Dakle, nije nam cilj da odbacujemo automatski, apriori svaki predlog koji dođe ili iz vladajuće većine ili iz institucija aktuelne vlasti, nego razmatramo stvari kako treba, od slučaja do slučaja.

Kada je reč o članovima Fiskalnog saveta, tu je stvar malo specifičnija i o tome ću verovatno govoriti u drugom delu današnjeg izlaganja. Tu imamo više ili manje nesporne biografije i kompetentne ličnosti, ali dosta spornu instituciju i tu bih se složio sa jednim delom u onome što je govorio i kolega Krasić, a verovatno će na toj liniji govoriti još neke kolege iz opozicije.

Dakle, kako rekoh, oni su, govorim o članovima Fiskalnog saveta, više ili manje dobri protagonisti jedne generalno problematične ili, prema mom mišljenju, problematične ekonomske politike.

Kada je reč o Zaštitniku građana, što je tema koja najviše zanima javnost u ovom trenutku iz više razloga, tu ima jedna proceduralna stvar koja je više od proceduralne i koja ne može da ne bude apostrofirana. Ja sam o tome ovde govorio i prilikom nekih prethodnih sednica. Ne volimo da vidimo i mislim da nije dobro da vidimo biografije koje su nepotpune na elementarni način, biografije u kojima su, ne znam, pet, šest, sedam, osam stranica gde su relativno nebitni podaci, a podatak koji je bitan i koji je od opšteg značaja za bilo koju funkciju, za bilo koju dužnost ili mesto da se kandidujete i konkurišete na najvažnija mesta, imate godine studiranja, šta ste završili i prosečna ocena.

Mi imamo kandidata koji nema tu navedenu sitnicu, onda mi iz medija moramo da saznajemo da je on studirao 13 godina i da ima, navodno, prosek 6,75.

E sad, pazite, postoje izuzetni pojedinci koji nisu ni završili škole i fakultete i mogu da budu jako dobri u nekim oblastima. Mogu da budu sjajni pronalazači, mogu da budu sjajni novinari, neki od najboljih srpskih novinara nisu završili fakultete, ne znam, od Miroslava Radojčića, što znaju stariji, do

Tirnanića ili Tijanića, koje pamtim manje-više svi. Dakle, nije to neophodno, ali ako vršite državnu funkciju na ovakvom nivou, onda je potrebno, naravno, ne samo da imate fakultet, nego da budete istaknuti u struci i da se ta istaknutost, između ostalog, manifestuje i može videti i po tome kako ste, gde ste, kako i koliko studirali.

Čak, imao bih razumevanja i da predlagači kažu da je reč o čoveku koji je bio veoma uspešan tokom svoje karijere, uradio je to i to, i zbog toga može da se ignoriše, ili zanemari, ili suspenduje, ili stavi u zagradu taj njegov očajno neslavan školski bilans, barem na početku njegovog školovanja, zato što je, kažem, bio sjajan. Tako svojevremeno, kada je biran gospodin Tijanić za direktora RTS-a, on nije kupovao diplome, a mogao je da je kupi kao mnogi drugi, nego se kandidovao bez i bio izabran za direktora RTS-a. I bio je dobar direktor, to će reći i oni koji su bili tada i vlast i opozicija.

Dakle, u ovom slučaju pak, ja bih pozdravio, ili barem imao razumevanja da je neko naveo te podatke pa rekao – ali uprkos tome mi smatramo iz tog i tog razloga da gospodin, nije bitno, Pašalić u ovom slučaju, treba da bude izabran na mesto Zaštitnika građana. Ali ne, ovde je taj podatak skriven, i to je ono što nije dobro. Posebno nije dobro kada vidimo da ima to, i to se često dešava, bilo je to i u slučaju ovih tužilaca, gde je takođe bilo takvih skrivenih podataka, i sve češće nam dolaze takve biografije.

Nasuprot tome, istakao bih i kao pohvalan primer, ali istovremeno i kao komparaciju koju treba da imate na umu i koja mi služi za kritiku, a to je predlog, i to, pazite, predsednika Republike za člana odbora Agencije za borbu protiv korupcije. Znači, predsednik predlaže gospodina Miloša Stankovića. Rekao sam da svi više-manje ispunjavaju uslove i mislim da mogu dobro da se snađu na tom mestu, videćemo da li će se snaći, da li će biti samo transmisija aktuelne vlasti ili će raditi samostalno, ali bilo kako bilo, gospodin Stanković u svom si-viju namerno stavlja rezultate svog školovanja, navodi srednju ocenu koja je izvanredna, 9.55, stavlja čak i to da je završio Dvanaestu beogradsku gimnaziju kao nosilac Vukove diplome u srednjoj školi, što nije uobičajeno i nije neophodno, to se ređe stavlja, pa čak stavlja da je završio Osnovnu školu „Karađorđe“ u Beogradu kao nosilac Vukove diplome i najbolji učenik u svojoj generaciji.

Dakle, gospodin Stanković, koga predlaže predsednik Republike, naglašavam, kao dobrog kandidata, stavlja i osnovnu školu, i srednju školu, i da je bio Vukovac, i naravno godine studija i koju je srednju ocenu imao na studijama, što je lepo i za pohvalu. Kažem, možda je malo štreberski, moglo je bez ove osnovne i srednje, ali ništa tu nemam da zamerim. Ali utoliko pre više bode oči činjenica da, kada je reč o predlogu za Zaštitnika građana, nema ni elementarnih podataka. Nije morala osnovna i srednja škola, ali mogao je

fakultet, a ne da, kao što rekoh i ponavljam i naglašavam, 13 godina i 6,75 srednja ocena.

Ponekad iz nekih razloga: profesionalnih, biografskih, porodičnih, ljudi se opredele za brzo završavanje i onda ne obraćaju pažnju na prosek nego idu samo da završe pa onda dalje nastavljaju na postdiplomskim ili se kasnije usavršavaju u struci i mogu da budu vrlo dobri stručnjaci. Znači, hoću da kažem, nije prosek uvek važan pokazatelj, ali problem je u tome što je ovde problematična i prosečna ocena i dužina studija. To znači, nije on završio za četiri godine pa kažete – nije važno kolika mu je srednja ocena, samo je ganjao da završi, i obrnuto.

Dakle, za ovako važnu i delikatnu funkciju, za ovako važno i delikatno mesto mislim da dolazi čovek koji već samim tim, to mu je ozbiljan hendikep, o tome će više govoriti moja koleginica Dijana, na stranu to što je njegova karijera nakon diplomiranja i završetka školovanja tekla tako da se vidi da se on zapravo nije bavio ljudskom pravnom problematikom. Dakle, najmanje se u njegovoj biografiji, ili skoro ništa, na to je takođe skrenuta pažnja, tiče te tematike kojom bi trebalo sada da se bavi.

Suviše je to važna i istaknuta funkcija da bi mogle biti preporuke ono što se nalazi ovde u biografiji. U tom smislu pitam i kolege iz vladajuće većine, a onda posebno šefove stranaka, bar dve glavne stranke koje su predložile ovog kandidata ili ove kandidate, znači gospodin Vučić i gospodin Dačić...

Gospodin Vučić se više puta hvalio svojim ocenama, sam je govorio da je štreber, da je bio jedan od boljih studenata, najboljih studenata, Ivica Dačić takođe, na Fakultetu političkih nauka. Pa kad je tako, kako se onda nisu potrudili, kada su oni takvi bili, i bilo im je jako stalo do toga i ponosni su na taj deo, s razlogom, svoje biografije, što se onda nisu postarali da njihove poslaničke grupe, ako ih lično nisu imali u vidu, malo više pažnje obrate na tu sitnicu, tu sitnicu koja se zove, ne znam, 13 godina studiranja i prosečna ocena ispod sedam kandidata koje predlažu njihove poslaničke grupe, koje vi predlažete istovremeno i u njihovo ime?

Kao što je, ponavljam, naglašavam, neću se više na to vraćati, gospodin Stanković, kojeg predlaže predsednik Republike, i te kako vodio računa da stavi sve što mu odgovara, sve što je pozitivno i sve čime ima da se hvali.

Voleo bih da to bude princip, ne da zavisi od dobre volje kandidata. On može porodično stanje, seminare koje je pohađao, kurseve i tako dalje da stavi ili ne stavi, po nahodjenju, ali koji je fakultet završio, u kom roku i sa kojom srednjom ocenom, mislim da to mora da bude standard od kojeg polazimo, a ne da se ovde iz medija, indirektno, preko društvenih mreža informišemo.

Čak i ne znam da li je tačno sve ovo što sam čuo o „Zvezdi“ i „Partizanu“, da je reč o osobi koja ima tako univerzalan i širok zahvat da je

stigao da bude član uprave i Fudbalskog kluba „Crvena zvezda“ i Fudbalskog kluba „Partizan“. Ne znam da li je to možda preporuka za obavljanje ove dužnosti Zaštitnika građana, pošto ima razumevanja, valjda će onda imati i za navijače „Zvezde“ i „Partizana“.

Šalu na stranu, dakle prosto mislim da za sve funkcije i za sve biografije koje nam ovde stižu, o kojima se mi pitamo i odlučujemo, molim, i to molim rukovodstvo Skupštine čak da automatski vrati takvu vrstu predloga ako nije kompletna, i ako u njemu nema ovog detalja koji se tiče fakulteta, škole, dužine studiranja i prosečne ocene. Ne mora to, ponavljam i završavam sa tim, biti glavni i jedini razlog, ali jeste bitan i treba da ga imamo na umu, a ne da se indirektno, privatno ili preko medija o tome obaveštavamo.

Što se tiče Fiskalnog saveta, i time ću da završim ovaj deo, tu je problem nešto drugo. Tu imamo kompetentne kandidate, ali instituciju koja je po mnogo čemu problematična i koje se, evo, i bez obzira što sam slušao koleginicu Tomić koja je to pokušala jednim delom da objasni, znači slažem se sa onim što je rekla što se tiče ličnosti i biografije kandidata, tu stvarno ne bih sporio više ili manje, naravno, ali jeste sporno nešto drugo, a to je uloga Fiskalnog saveta u našoj politici, našoj ekonomskoj politici koja se vodi i koja nije najnegativnija, daleko od toga. Ona je takođe rekla da se nekad i kolege iz opozicije, mi iz opozicije ponekad se pozivamo na neke podatke koje je Fiskalni savet objavio, kritikujući i nudeći argumentaciju za kritiku te aktuelne ekonomske politike.

Dakle, Fiskalni savet je jedna od institucija koja je, prema mom mišljenju, jedna od nezavisnijih u odnosu na aktuelnu izvršnu vlast, što je pozitivno, i oni se i usude da kažu, a imaju načina da se to i čuje, i ponešto kritički na račun ove oficijelne mantre o silnim ekonomskim uspesima. To je dobro, i zaista su ti podaci više-manje relevantni.

Ono što je sporno, a o tome ću, kao što rekoh, pričati kasnije, jeste što oni zaista nastupaju tu, i njihovi članovi ovde, koji u intervjuima, pitaju ih novinari i oni se od toga brane, zaista ponekad deluju kao veći MMF od MMF-a. Dakle, zaista nekad deluju nezavisno od toga što su oni, njihova misija je naravno nezavisna od misije MMF-a, ali vrlo često deluju ili kao produžena ruka ili čak kao radikalniji od onoga što sam MMF nudi i predlaže. Evo sad, upravo pre neki dan jedan od članova Fiskalnog saveta, Vladimir Vučković, kaže da je on nezadovoljan što je MMF ponekad suviše blag u svojim zahtevima, znači oni bi bili još čvršći u tome i po tom pitanju.

Nije loše imati nezavisno telo koje brine o fiskalnoj stabilnosti, ali nije dobro ako je to samo imperativ, jer da ne bude, kao što ona stara poslovica kaže – operacija uspela, a pacijent umro. Kada je reč o našim merama fiskalne stabilizacije, ponekad imam taj utisak da se ide upravo u tom pravcu – da brojke budu sjajne, da se kaže da je deficit pao, da su bilansi pozitivni, a da je

stanovništvo i da su građani Srbije na neki način, ako ne baš umrli, ali u vrlo teškom položaju. Dakle ili teško žive, štrajkuju na svakom koraku ili gledaju što pre da pokupe pasoš i da odu iz Srbije.

To je nešto što je veoma važno i o čemu čak i telo poput Fiskalnog saveta, bez obzira što je njegova misija specifična, ipak o tome mora voditi računa. Hoću da kažem da mora voditi računa i o socijalnoj ceni tih naizgled dobrih i pozitivnih ekonomskih i fiskalnih mera koje predlažu. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani građani Srbije koji očekujete zaštitu od pogubnih efekata vlasti SNS-a u prethodnih pet godina, građani Srbije koji očekujete drugačiju ekonomsku politiku posle pogubne dosističke politike koja traje od 5. oktobra 2000. do danas, jer je SNS zapravo vrhunac DOS-a, i naravno, poštovani građani Srbije koji očekujete borbu protiv kriminala i korupcije koje nema već pet godina, otkako je Srpska napredna stranka došla na vlast a pobedila je na priči i lažnim obećanjima o borbi protiv kriminala i korupcije, siguran sam da vas interesuje naša današnja tema dnevnog reda zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije.

Koliko je važno Srpskoj naprednoj stranci i Socijalističkoj partiji Srbije da rade kako treba institucije Zaštitnika građana, Fiskalnog saveta i Agencije za borbu protiv korupcije najbolje govori to što su mesecima upražnjena mesta u ovim važnim nezavisnim regulatornim telima. Razumljiva je motivacija vlasti da članovi ovih regulatornih tela budu što kasnije izabrani da bi bila što manja kontrola njihove vlasti, a to je i motiv zašto stalno ograničavaju rad Narodne skupštine Republike Srbije, jer je ključno ne to što imaju svu vlast i mogu da rade šta hoće, nego kako zaustaviti opoziciju da se čuje drugačije mišljenje i različiti stav i kako sprečiti nadzorne i kontrolne organe da uopšte kontrolišu rad ove vlasti.

Zato ja ovde pred vama postavljam sledećih nekoliko veoma važnih načelnih pitanja. Ako već ne mogu da spreče izbor ovih članova, a evo mesecima su odlagali da ove institucije uopšte ne bi mogle da rade, onda je najbolje da izaberu one koji će ćutati o ovoj vlasti, pa se tako postavlja pitanje da li mi biramo Zaštitnika građana ili biramo zaštitnika interesa Srpske napredne stranke od građana koji su opravdano buntovni protiv komunalnih policajaca, Parking-servisa, zelenaških banaka ili, recimo, javnih izvršitelja koji ih izbacuju iz porodičnih domova.

Dakle, da li ćemo imati, a imali smo, kako vi to kažete, i to je tačno, Zaštitnika građana Sašu Jankovića koji je sa tog mesta otišao u politiku, a da li ćemo sada imati novog Zaštitnika građana, Zorana Pašalića, koji će sa političke

pozicije Srpske napredne stranke doći na mesto Zaštitnika građana? Uostalom, da li je on jedan od onih 600 sudija koji nikada nisu vratili člansku kartu Srpske napredne stranke i koji se nisu iščlanili iz Srpske napredne stranke? Što samo govori o tome da mi danas imamo najmanje 600 partijskih sudija u Srbiji.

Kada je pitanje Fiskalnog saveta, onda je načelno pitanje veoma jednostavno – da li Fiskalni savet služi da pokriva ono što radi ova vlada u katastrofalnoj ekonomskoj politici koja traje pet godina? Da li je Fiskalni savet zapravo još radikalniji neoliberalni ekonomski koncept koji bi još više štedeo na građanima i domaćoj privredi, a još više davao stranim firmama i stranim bankama? Takav Fiskalni savet koji nas savetuje da investiramo naše pare u strane investitore, ama apsolutno nije potreban. Takav Fiskalni savet koji služi interesima MMF-a i savetuje isto ono što savetuje MMF prosto je suvišan, odnosno nepotreban. Već imamo MMF koji nas tako sjajno savetuje kao i mnoge druge države širom sveta koje su unesrećene savetima MMF-a.

Naravno, kada je u pitanju Agencija za borbu protiv korupcije, onda se kao ključno pitanje postavlja pitanje da li će se Agencija za borbu protiv korupcije ikada baviti kriminalom i korupcijom u najbližem okruženju novog predsednika države Aleksandra Vučića ili će, recimo, njegova braća, kumovi i partijski prijatelji biti izuzeti od borbe protiv kriminala i korupcije. Dakle, da li će ovi članovi, koje mi treba da izaberemo u Odbor Agencije za borbu protiv korupcije, smeti da udare na Srpsku naprednu stranku kao izvor kriminala i korupcije u vrhu držanog sistema? To je ključno pitanje. Ako oni neće to smeti, nema potrebe da ih biramo; oni će kao Ana Brnabić biti najobičnije ikebane i fikusi u Odboru Agencije za borbu protiv korupcije.

Dakle, nama ne treba Zaštitnik građana koji će da nas podučava o Srebrenici i o zaštiti promocije homoseksualizma u Srbiji. Nama treba Zaštitnik građana koji će da pomogne onim građanima koji deset godina ne mogu da reše nijedan problem u Katastru. Nama treba Zaštitnik građana koji će da stane na stranu naših građana koji su uhapšeni i još leže po zatvorima u Crnoj Gori zbog nekog izmišljenog puča koji je podržao Aleksandar Vučić kao veliki prijatelj mafijaškog bosa Mila Đukanovića. Nama treba Zaštitnik građana koji će zaštititi naše građane kojima, recimo, još uvek nisu vraćena oduzeta imovinska prava u Hrvatskoj ili Zaštitnik građana koji će se setiti da postoje i Srbi na Kosovu i Metohiji, jer je Kosovo i Metohija takođe u Srbiji i oni su naši građani koje Zaštitnik građana treba da štiti.

Ili, recimo, nama treba Zaštitnik građana koji će da štiti interese naših građana u inostranstvu koji nemaju osnovno pravo, biračko pravo, i raznim metodama svih vlasti u poslednjih 15 godina su onemogućeni da normalno glasaju. Vi imate tragično smešnu situaciju da u čitavoj srpskoj dijaspori na izborima glasa jedva nekoliko hiljada ljudi, a ima ih stotine i stotine hiljada, neki

kažu i nekoliko miliona, koji su građani ili državljani ove zemlje. Da li je Zaštitnik građana ikada stao u njihovu zaštitu? Nikada.

Da li je Zaštitnik građana, recimo, stao u zaštitu porodica koje javni izvršitelji izbacuju iz porodičnih domova? Da li je stao u zaštitu onih 20.000 porodica koje oni zelenaši, pljačkaši iz banaka, stranih banaka, pljačkaju ovim neverovatnim kreditima indeksiranim u švajcarskim francima? Kada smo čuli Zaštitnika građana da štiti građane tamo gde su najviše pogođeni, od bankarskih derikoža koji deru kožu s leđa građana Srbije?

Imamo tu i niz drugih dobrih pitanja kao, recimo, jedno krajnje humano pitanje – gde je Zaštitnik građana kada nekome u 21. veku isključite struju zato što nije imao da plati struju? A nije imao da plati struju, zamislite iz kog razloga, zato što u toj porodici nijedan član nije zaposlen. I onda dođe neki pametnjaković iz vlasti, iz nekog javnog preduzeća, koji ne sme nijednom tajkunu da naplati porez, koji ne sme dodatno da oporezuje nijednu stranu banku koja nas pljačka, i naplati se na sirotinji, isključi struju u 21. veku porodici koja nema od čega da je plati, jer ljudi jednostavno nisu zaposleni ili su izgubili posao u pljačkaškim privatizacijama, za koje još uvek niste otkrili one koji su odgovorni i koji su nas opljačkali i danas ne leže u zatvorima Srbije. Obećali ste pre pet godina da ćete uhapsiti sve tajkune i sve političare koji su nas opljačkali, a evo pet godina nema nijednog u zatvoru.

Da li, primera radi, Zaštitnik građana brine i radničkim pravima radnika koji rade u stranim firmama u Srbiji? Gde je Zaštitnik građana da ustane i da kaže da su to nehumani uslovi u kojima se tamo radi? Gde je da zaštiti ta sindikalna i radnička prava? Nema ga. Takav nam Zaštitnik građana, dakle, ne treba.

Ono što ovde, naravno, jeste veoma zanimljivo, jeste biografija budućeg Zaštitnika građana. Ja ću, naravno, upoznati javnost sa nekoliko veoma interesantnih detalja. Naime, budući zaštitnik građana Zoran Pašalić je diplomirao sa 32 godine, ako je tačno da je studirao 13 godina, a to ćete nam vi reći koji ste ga predložili. Ne znam zašto krijete ovu važnu informaciju. Ovo je dobra informacija, zato što to znači da je on temeljno studirao 13 godina spremajući se za najviše funkcije u ovoj državi. Pravosudni ispit je položio sa 37 godina. Ovo je tek sjajan podatak. Magistrirao je prošle godine, sa 58 godina, što znači da poštuje doživotno učenje, a doktorske studije su u toku. I, naravno, prilikom dolaska SNS na vlast, 31.10.2013. godine imenovan je za predsednika Prekršajnog apelacionog suda. Dakle, samo jedan od predsednika koji su partijski postavljeni i kontrolisani od strane SNS.

Kaže on u svojoj biografiji jednu interesantnu formulaciju, da je saradivao, a i danas saraduje sa određenim međunarodnim organizacijama i tako dalje. Nadam se da nisu iste one s kojima je saradivala i Ana Brnabić, a koje su

agenti stranog interesa u Srbiji, ali o tome takođe predlagač može da nas obavesti sa kim je sarađivao Zoran Pašalić od međunarodnih organizacija.

Tu dolazimo do dve zaista simpatične pikanterije koje su vezane za biografiju Zorana Pašalića. Jednu smo čuli i deluje zaista genijalno. Poslednji koji je uspeo da pređe sa „severa“ na „jug“, ili sa „juga“ na „sever“ što se tiče fudbalskih klubova „Partizan“ i „Zvezda“ bio je legendarni Sale Mutavi, koji je od vođe navijača „Crvene zvezde“ prešao da kontroliše navijače „Partizana“ po nalogu vlasti SNS, ali evo vidimo da imamo još jednog izuzetnog kandidata koji je uspeo da bude u upravama i FK „Crvena zvezda“ i FK „Partizan“.

Ali nije to ništa prema ovoj pikanteriji koju sada imamo ovde, da vas obavestim, iz biografije Zorana Pašalića. Naime, u toku 2011. godine nekoliko zaposlenih radnica, odnosno radnika ženskog pola Prekršajnog suda u Čačku su i usmeno i pismeno lično dale izjavu Prekršajnom sudu u Čačku, tada predsedniku Višeg prekršajnog suda Zoranu Pašaliću, u kojoj su ga lično obavestile o seksualnom uznemiravanju od strane sudije Prekršajnog suda u Čačku, povodom čega ništa nije preduzeo niti obavestio Visoki savet sudstva, već je sve pisane izjave zadržao za sebe.

Posle izvesnog vremena, kada su novinari pisali o tome, on je te izjave prosledio Visokom savetu sudstva, međutim, već je nastupila zastara za vođenje disciplinskog postupka protiv sudije koji je prijavljen od 10 svedoka, radnika, sudija, zapisničara, pripravnika i samih klijenata da je seksualno uznemiravao sve njih, o čemu su pisale i novine iz toga vremena, u šta se možete i sami uveriti. Svi dokazi se nalaze u Visokom savetu sudstva, a taj sudija je i do dana današnjeg nekažnjen.

Interesantno je sada, ako će na ovaj način da štiti građane kao što je štiti prava ovih 10 žena koje su seksualno uznemiravane u Prekršajnom sudu u Čačku, pretpostavljam da će tako onda raditi efikasno i sklanjati u fioku predmete i na mestu Zaštitnika građana, a posebno ako ti predmeti imaju ikakve veze sa Srpskom naprednom strankom, koja ga, ničim zasluženom, postavlja na ovu funkciju. Pazite, on ne bi smeo nikada da bude ni predsednik Prekršajnog apelacionog suda a kamoli da bude izabran za Zaštitnika građana.

Imam tu i nekoliko citata, ako želite, iz ovih prijava žena koje su seksualno uznemiravane, tipa – mogli bismo da skratimo vreme i da odemo do moje kancelarije, mogli bismo da odemo na Zlatibor, iznajmiću nam sobu, hajde sa mnom pa će ti zastareti postupak, sada ću da dođem kod tebe, ja sam potentan muškarac, mogu pet puta za veče itd., itd.

(Predsedavajući: Gospodine Obradoviću!)

Dakle, ove stvari je prećutao budući Zaštitnik građana Zoran Pašalić.

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Obradoviću, vratiću vam vreme, ali vas molim, naravno da imate kritički osvrt, i to je vaše legitimno pravo, prema

predlogu koji su uputile poslaničke grupe vladajuće koalicije, i to pravo niko ne želi da vam oduzme, ali vas molim da koristeći to pravo ne narušavate dostojanstvo Narodne skupštine Republike Srbije, upravo rečnikom i vokabularom koji ste koristili.

Molim vas da nastavite sa diskusijom, ali primereno raspravi koju vodimo.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Lično smatram da je veliki problem za građane Srbije kada onaj ko je nadležan na višoj državnoj funkciji da reaguje na seksualno uznemiravanje od strane jednog sudije u jednom prekršajnom sudu ne reaguje. To je problem i to urušava dostojanstvo ove države, a ne kada ja otkrijem javnosti da ćemo mi za budućeg Zaštitnika građana izabrati čoveka koji je sklonio u fioku svedočanstva 10 žena koje su na različiti način seksualno uznemiravane od jednog sudije.

Dakle, on je zaštitio svog kolegu sudiju, ne znamo iz kojih razloga. Možda koruptivnih, možda prijateljskih, možda ovih ili onih i onda se kao opravdano postavlja pitanje da li će kao Zaštitnik građana isto tako gurati predmete u fioku koji su, recimo, po nekom osnovu njemu zanimljivi ili gde on treba da zaštiti nekoga za koga mu je rečeno.

Pazite, ovde je ključno pitanje sledeće – ako njega predlaže Srpska napredna stranka a postaviće ga vladajuća većina u ovoj Narodnoj skupštini, onda on ima određene obaveze prema Srpskoj naprednoj stranci. Pa zar iko u Srbiji misli da njega Srpska napredna stranka postavlja na to mesto da on zaista bude pravi Zaštitnik građana? Pa nemojte, molim vas, pa neće valjda niko da veruje u te bajke i te prazne priče. Pa naravno da ga Srpska napredna stranka postavlja na mesto Zaštitnika građana da ne bi radio svoj posao, da bi bio zaštitnik interesa Srpske napredne stranke a ne građana Srbije.

Mislim da sam dovoljno rekao o tom kandidatu. I ono što sam siguran, on nije dobar kandidat za Zaštitnika građana, ali je dobar kandidat za kažnjavanje građana, jer je radio u prekršajnim sudovima, i još bolji kandidat za zataškavanje afera vladajuće stranke.

Ono što je meni mnogo interesantnije i važnije za politiku Srpskog pokreta Dveri jeste rad Fiskalnog saveta. Čini mi se da je to nešto što je od interesa i građana Srbije, dakle da li će Fiskalni savet nastaviti da služi interesima vladajuće stranke ili će ikada uputiti neku kritiku ovoj katastrofalnoj ekonomskoj politici.

Na primer, našao sam, pošto detaljno čitam izveštaje o radu i ocene predloga budžeta od strane Fiskalnog saveta, jednu sjajnu stvar iz njihove ocene budžeta za 2016. godinu. Fiskalni savet, kaže ovako, ocenjuje da je budžet za 2016. godinu nedovoljno transparentan. Treba da obratite pažnju na ovo, dobro je što ste utišali. Znači, budžet za 2016. godinu je nedovoljno transparentan i u tom

pogledu nije došlo do napretka u odnosu na prethodnu godinu, štaviše, u nekim svojim delovima budžet i prateća dokumenta zapravo su nazadovali u odnosu na informativnost koju su imali u prethodnoj godini.

Na primer, i onda ključna stvar, za razliku od prethodne godine, sada se više nigde ne vidi kolike su pojedinačno preuzete obaveze prema stranim investitorima. Dakle Fiskalni savet, na čelu sa članovima koje iznova treba da izaberemo u taj Fiskalni savet, otkrio je u budžetu Republike Srbije za 2016. godinu zatamnjeni deo – pare koje se izdvajaju od poreskih obveznika države Srbije i poklanjaju stranim investitorima umesto domaćoj privredi i poljoprivredi, a da se ne zna kome idu, ni ko o tome odlučuje i ko to deli naše pare stranim investitorima. Kao što ovih dana premijerka staje na stranu „Fijata“, strane firme, protiv radnika u štrajku koji rade u takvim uslovima u kakvima tamo rade. Dakle neko koristi našu državu da pomaže stranim firmama, a trebalo bi naše pare da ulaže u domaću privredu i poljoprivredu.

Pazite, isti taj Fiskalni savet kaže to u svom izveštaju, odnosno oceni predloga budžeta, i ništa, nastavi da radi svoj posao u Fiskalnom savetu i ne oseća moralnu odgovornost da podnese ostavku jer savetuje Vladu, koja ga prvo ništa ne sluša, koja i dalje radi netransparentno, koja i dalje deli naše pare strancima kako hoće. Šta onda vi glumite u Fiskalnom savetu? Samo primete platu. Znači, ako vi zbog plate radite u Fiskalnom savetu, onda nam recite, nećemo da vas izaberemo nikada za članove Fiskalnog saveta. Ako vi imate neku ulogu korektivnog faktora, kao što ste, recimo, ovom rečenicom imali, odlično. Ali vi očito niste imali nikakvu ulogu, Vlada ništa nije poslušala, vi ste prećutali kako Vlada netransparentno radi i dalje nastavljate da sedite u tom Fiskalnom savetu i da primete pare iz budžeta.

Ovih dana sam i na medijima video gospodina Nikolu Altiparmakova koji je isto to utvrdio da je zaista krajnje vreme da se prekine sa tom pogubnom politikom stranih investicija koje nisu donele nikakav pomak. Kao što vidite, sada kada su u krizi, oni će se samo javiti da traže još iz budžeta, a zapravo ostaće uskraćeni naši poljoprivrednici, ostaće uskraćeno naše domaće preduzetništvo.

Isti je slučaj i sa gospodinom Vladimirom Vučkovićem, koji je u intervjuu „Politici“ izjavio, i to je zanimljivo – šta je sa smanjenjem poreskih opterećenja za privredu? Pa evo, i mi to pitamo – šta je sa smanjenjem poreskih opterećenja za privredu? I kaže na drugom mestu – hajde da otvorimo i neke druge teme.

Pa šta čekamo, gospodine Vučkoviću, gospodine Pavloviću, gospodine Altiparmakov, što ne otvorimo i neke druge teme? Hoćemo li i dalje samo da nastavljamo ono što je neoliberalna ekonomska politika, znači, štednja na teret naših građana, privatizacija i prodaja naših strateških prirodnih i privrednih

bogatstava, uvoznički lobi koji uvozi sve ono što mi ovde možemo da proizvodimo i ubija konkurenciju domaće privrede, deljenje naših para iz budžeta stranim investitorima? Za to nam ne treba Fiskalni savet da nas išta savetuje, već imamo MMF.

To je zapravo to suštinsko pitanje koje ja ovde postavljam pred vas, poštovani građani Srbije, jer nisam siguran da ima smisla obraćati se vladajućoj većini. Oni će svi dići ruku na zvonce, kao što to uvek čine, jer, očito ne razmišljaju svojom glavom. Da razmišljaju svojom glavom, ne bi prihvatili da za Zaštitnika građana imenuju osobu koja je studirala 13 godina, koja je magistrirala sa 60 godina, koja je, kao što sada vidimo, imala prosek ispod sedam i koja je bila u upravi Fudbalskog kluba „Partizan“ i Fudbalskog kluba „Crvena zvezda“ i koja je zaštitila sudiju koji je vršio seksualno uznemiravanje nad 10 svedoka koji su tome posvedočili. Dakle, sami biste povukli taj predlog i uzviknuli – Zoran Pašalić nedostojan. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Pa nisam ni očekivao da će moći da nauči gde se nalazi i šta je zapravo Narodna skupština lice koje se opet malopre onakvim rečima obratilo i nama i javnosti koja ovo prati. Naravno, mislim na dežurnog lakeja dosovskog režima koji jeste procedio, na samom početku, pola rečenice, nešto dosistički, verovatno mu je teško da bilo šta pozitivno kaže ili zaključi na temu onog ugovora u „Fijatu“, koji je upravo jedan od divnih plodova tog dosovskog režima, koji ga je, da uzgred rečeno, i politički stvorio i finansirao i sa kojim se on i danas druži i politički saraduje a da posle prosipa buku i bes na račun ove vlade koja sa tim nikakve veze nema, nit luk jela nit luk mirisala, i onih štrajkova koji su se dešavali.

I strašno mi je žao, evo srce mi se cepa što taj dosovski lakej izgleda nezadovoljan činjenicom da je štrajk prekinut i da se dalje razgovara; radnici i Vlada zajedno razgovaraju sa vlasnicima kompanije kako bi se našlo odgovarajuće rešenje. Da je time nezadovoljan to me ne čudi, ali me čudi, moram da vam priznam, da se ovde sa mnogo kritike govori o prethodnom zaštitniku građana, Saši Jankoviću. Je l' tako? Pa, kaže, nije zadovoljan njegovim stavom o Srebrenici, o Kosovu i Metohiji, može biti o Vojvodini. Ali postavlja se pitanje, dame i gospodo, a zašto se onda sa tim čovekom grli i ljubi. Je l' prigrlio i poljubio stavove Saše Jankovića i o Srebrenici i o genocidu tamo? Je l' prigrlio i poljubio u isto vreme i stav Saše Jankovića da je suverenost na Kosovu i Metohiji samo reč i ništa više? Je l' prigrlio i poljubio stavove separatista iz

Vojvodine koji najgore govore i o Republici Srpskoj, a i o samoj Vojvodini, našoj autonomnoj pokrajini?

Ja ne očekujem da tu može da bude bilo kakve pameti, jer mi kad čujemo da se ovde postavlja pitanje agenata stranih interesa, a više je nego jasno da je reč o čoveku koji ne može da odluči da li služi interesima HOS-a, koji dođu sa jedne strane, ili interesima velikobugarskih nacionalista, sa druge strane, zašto očekivati bilo šta pametnije od toga na sumi? *Nota bene*, dame i gospodo, mora da se odluči, i time završavam, gospodine predsedavajući, kad nam se obrati sledeći put, je l' nastupa sa pozicije doskorašnjeg Pernara ili sa nove pozicije sadašnjeg Tute Bugarina. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

(Boško Obradović: Replika.)

Samo trenutak. Moramo da ispoštujemo redosled, a najpre imamo ukazanu povredu poslovnika.

Narodni poslanik Milimir Vujadinović.

Izvolite.

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Skrenuću pažnju na povredu Poslovnika u članu 107, koji se tiče dostojanstva Narodne skupštine.

Mislim da je poslanik Obradović više puta pokušao da dovede u zabludu i ovaj uvaženi dom, ali i građane Republike Srbije iznoseći nekoliko pitanja za koja prosto nismo mogli utvrditi na koga se odnose.

Naime, kritikujući rad dosadašnjeg Zaštitnika građana, valjda gospodina Jankovića, nabrojao je desetine stvari koje je trebalo da uradi a nije uradio. Postavlja se pitanje zašto je to danas pitanje Narodne skupštine Republike Srbije. Kakvo je to pitanje koje se upućuje građanima Republike Srbije sa ovoga mesta kada je isti taj zaštitnik građana bio njegov prijatelj koji se 31. maja ove godine tako srdačno grlio i ljubio s njim na onom takozvanom spontanom okupljanju; valjda ih je u tome spajala neka čudna ljubav ali i zajednička mržnja prema predsedniku Republike Srbije Aleksandru Vučiću.

(Predsedavajući: Gospodine Vujadinoviću...)

Valjda je tada trebalo da ga pita šta je to sve što nije uradio. Valjda je tada trebalo da ga pita za stavove o Srebrenici, za stavove o Republici Srpskoj, o svemu onome što je danas pokušao da postavi kao pitanje narodnim poslanicima u Skupštini Republike Srbije. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Ukazali ste na povredu Poslovnika, ali nisam razumeo na koji član.

Član 107?

Pokušaću da obrazložim pitanja koja ste, shvatio sam, uputili meni a ne gospodinu Obradoviću.

Gospodin Obradović je, ja sam rekao, na legitiman način koji mu pripada kao predstavniku opozicione poslaničke grupe govorio o onome što jesu tačke današnjeg dnevnog reda. Nisam ga prekidao, moram vam priznati, jer se slažem u jednom delu o kojem je govorio, jer smatram da je govorio o nekadašnjem zaštitniku građana i o onome što on nije radio, a to je Saša Janković. Ali sam sve vreme očekivao da će nakon toga izneti i predlog svoje poslaničke grupe, što je opet njihovo legitimno pravo, pa da stavi do znanja kolegama narodnim poslanicima da postoji bolji predlog od onoga o kojem danas govorimo. Onog trenutka kada sam smatrao da je koristio neprimeren rečnik i da je išao u pravcu urušavanja dostojanstva Narodne skupštine Republike Srbije, ja sam samo iskoristio priliku da mu na to ukažem.

Zato ne mislim da sam povredio član 107, a vama postavljam pitanje da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika.

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Ne.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

(Čuju se komentari poslanika upućeni predsedavajućem.)

Ne, ja nisam čuo na početku da se kolega pozvao na član 107. Nisam čuo na koji se član pozvao, zato sam pitao koji je član Poslovnika.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Ivan Kostić.

IVAN KOSTIĆ: Povređen je član 107. stav 2.

PRESEDAVAJUĆI: Ne možete ukazati...

IVAN KOSTIĆ: Poslanik je govorio o dostojanstvu, a ja govorim o vredanju narodnih poslanika.

Predsedavajući, vi i dalje nastavljate sa starom praksom da se gospodin Boško Obradović konstantno vređa, ovaj put od predstavnika vladajuće koalicije, i ne reagujete na to.

Znači, pričane su priče o Tuti Bugarinu, o Srebrenici, a upravo je vladajuća koalicija i njen sadašnji predsednik, predsednik države finansirao to...

PRESEDAVAJUĆI: Najpre, gospodine Kostiću, ukazali ste na povredu Poslovnika, na član na koji je tokom malopredšnjeg izlaganja ukazao kolega Milimir Vujadinović. Ne možete ukazati na isti član. On je govorio u celini o članu 107, koliko sam shvatio. Ne mogu da vam dozvolim da koristite ukazanu povredu Poslovnika da biste nastavili da replicirate uvaženim kolegama poslanicima.

Reč ima, najpre, predstavnik predlagača.

(Boško Obradović: Replika.)

Ali predstavnik predlagača uvek ima prednost, a pre vas imao je repliku kolega Neđo Jovanović, on se javio nakon vašeg izlaganja, a onda ćete svakako i vi dobiti reč.

Dakle najpre predstavnik predlagača, narodna poslanica Aleksandra Tomić, Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava, Predlog odluke o izboru članova Fiskalnog saveta.

Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

U diskusiji smo čuli da izborom Fiskalnog saveta treba u stvari da se pokrije pogubna politika SNS-a, pa onda da su oni gori još od MMF-a, s druge strane da Vlada ne sluša te ocene, a sa treće strane se citiraju njihovi članovi kako govore da Vlada vrši skrivanje nekih subvencija na najgori netransparentan način i kako u stvari ova vlada nikako da smanji troškove poslodavaca, odnosno da relaksira privredu.

Sad, nismo razumeli da li određeni ovlašćeni predlagači podržavaju predloge za članove Fiskalnog saveta ili osporavaju, ali ne bih rekla da osporavaju ako se pozivaju na ono što oni rade. Ali da vidimo šta je to ostavljeno Srpskoj naprednoj stranci da radi za vreme funkcionisanja Fiskalnog sveta od 2011. godine do 2012. godine.

Znači, SNS je zajedno sa SPS-om preuzela Vladu da rukovodi državom koja je imala 15,6 milijardi evra javni dug. Pored toga, ostavljeni su dugovi od 4,2 milijarde kamate na kredite koje su oni podigli. Zatim jedna milijarda evra PDV-a koji nije plaćen. Zatim 1,6 milijardi kursnih razlika. Zatim 400 miliona evra subvencija za poljoprivrednike koje nije isplatila ta vlada do 2012. godine. Zatim 200 miliona evra za vojne penzionere na osnovu sudskih presuda, to je tadašnji ministar Šutanovac potpisao i uslovio da se to na taj način radi. Da li je tako? Dakle da se vojnim penzionerima ne daju penzije, da im se na određeni način nivelišu sa civilnim penzijama i samim tim oni su stekli pravo da preko suda traže onu razliku koja im pripada.

Prema tome, sve to kada saberete, 7,6 milijardi evra plus četiri godine po 750 miliona evra što je išlo za firme u restrukturiranju to vam je 10,6 miliona evra, sa ovim 15,6 javnog duga dolazite praktično na cifru koja je ostavljena u amanet Srpskoj naprednoj stranci da vodi državu i da sprovede određene ekonomske reforme da bi ova država i njen budžet funkcionisali na održiv način, a da bismo dalje mogli da živimo i radimo normalno, u skladu sa funkcionisanjem svakodnevnog života građana Srbije.

E sada, kada imate mogućnost da otvorite fabrike, da stvorite takav politički ambijent gde će strani direktni investitori želeti da dođu u Srbiju, otvore nove fabrike, morate da promenite određene zakone.

Mi smo se u ovoj skupštini u protekle četiri godini bavili ekonomskim reformama i promenili preko 600 zakonskih akata, od kojih su sigurno 200 bili koji se odnose na ekonomske reforme. Nakon toga dolazimo do situacije da je otvoreno preko 50 fabrika, ali nije moglo da se radi ukoliko ne postoje određena podrška, subvencije, znači otvaranje novih radnih mesta.

Zbog čega mi imamo subvencije koje ne može Vlada da prikaže do kraja? Pa zato što smo nasledili i „Fijat“ i ugovor sa „Fijatom“, ali i „Juru“ i druge fabrike koje su pravljene pod ugovorima koji su velika poslovna tajna, jer ukoliko izađete sa tim ugovorima u javnost vi snosite odgovornost za odavanje poslovne tajne i država bi iz budžeta morala da plati kaznene poene koji uopšte nisu mali. Prema tome, mi bismo danas došli u poziciju da se plaćanjem kazni stvara nebezbedan poslovni ambijent u Srbiji i investitori ne bi hteli ni da dođu, što je bio slučaj do 2012. godine.

To je odgovor kada govorimo o subvencijama, a kada govorimo o tome da ćemo smanjiti troškove poslodavcima, da damo određene poreske zakonske predloge da otvorimo mogućnost da se smanje troškovi za poslodavca, pogotovo za privatna preduzeća, onda dolazimo do toga... Zapravo, osnovno pitanje je – od čega?

Znači, ukoliko imate dobre poslovne rezultate, a poslovni rezultati su se pokazali kao dobri u 2016. godini i otvaraju se u prvom kvartalu, odnosno u prvoj polovini 2017. godine, tek pri kraju godine kada vidite da postoje određeni rezultati u poslovanju možete da kažete da možemo da donesemo zaista pozitivne mere koje će biti u smislu naplate poreza, čime će država, normalno, manje prihodovati ali će zato poslodavci imati manje troškove.

I to je odgovor upravo na ova pitanja zbog čega Fiskalni savet otvara određena pitanja na koja možda i on nema odgovore, ali pita Vladu u javnosti i Vlada odgovara, odnosno Ministarstvo finansija odgovara na ovaj način.

U mnogim slučajevima je Fiskalni savet preoštar i u mnogim slučajevima on podiže lestvice, i to namerno radi, ne samo zbog toga što tera Vladu da prati to, već jednostavno želi da pokaže da svojim ekspertskim mišljenjem želi da postavi visoke ciljeve, jer da ste te ciljeve slušali do 2012. godine ne bi ostala sva ova dugovanja o kojima sam govorila.

Stoga mislim da je potpuno neprincipijelno vršen napad i da je uopšte na jedan politički neadekvatan način korišćena bilo koja retorika po pitanju Fiskalnog saveta i ekonomske politike Srbije i to pokazuje jedan opšti stepen nepoznavanja trenutne situacije, a to je u stvari verovatno cilj, da bi se politički izašlo iz anonimnosti, da biste one neke procenete koje ste dobili, 2,24%, možda podigli na 3%, da biste bili popularni u narodu, jer uvek je najbolje napadati onog najjačeg da biste stvarali neki svoj kredibilitet u društvu. E, to građani

Srbije danas prepoznaju i zbog toga nikada neće dati podršku ovakvim političkim strankama. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolegice Tomić.

Kolega Jovanoviću, javili ste se kao ovlašćeni predstavnik poslaničke grupe ili radi replike? Kao ovlašćeni predstavnik poslaničke grupe.

Gospodine Obradoviću, imate osnova za repliku.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Mislim da je razmena misli uvek korisna za demokratiju i za parlamentarizam, kao i to da je sloboda govora jedna od najvažnijih institucija koju mi iz Dveri branimo ovde u Narodnoj skupštini Republike Srbije, bez obzira na kazne i opomene kojima smo izloženi. Zato hvala vama na ovoj mogućnosti da odgovorim, jer sam u više replika i povreda Poslovnika na različite načine prozivan.

Odgovoriću samo na dve stvari.

Prva se tiče Saše Jankovića. Meni je drago da se vladajuća većina upecala na moje kritike Zaštitnika građana u prethodnom periodu, jer je upravo vladajuća većina na čelu sa Srpskom Naprednom Strankom izabrala Sašu Jankovića po drugi put za Zaštitnika građana. Tako da, ako imate nešto sporno sa prethodnim zaštitnikom građana Sašom Jankovićem obratite se Aleksandru Vučiću i vladajućoj većini, koja ga je po drugi put izabrala za Zaštitnika građana. Dakle, to je dokaz koliko ste zapravo licemerni i koliko zapravo jedno pričate, drugo mislite, treće radite.

Što se tiče Tute Bugarina, to je još interesantnije i zanimljivije, zato što je u međuvremenu pao i ovaj pokušaj diskvalifikacije od strane gospodina Vladimira Orlića, zamenika predsednika Poslaničke grupe Srpske Napredne Stranke.

Naime, ovde smo na pasja kola, što bi rekao naš narod, prozivani i maltretirani da smo primili u Narodnoj skupštini Republike Srbije predstavnike Parlamentarne političke snage iz Bugarske, između ostalog i zamenika predsednika Bugarske skupštine, da bi nekoliko dana posle toga ista ta stranka, njima bliski politički analitičari i njihovo propagandno glasilo „Informer“ veličali ideju koju je upravo ovde u razgovoru sa nama izložio zamenik predsednika Narodne skupštine Bugarske gospodin Šopov, koji je predložio pravoslavni savez i mnogo veću i ozbiljniju saradnju između Srba i Bugara a da na stranu stavimo sve ono unazad što je loše između naša dva naroda.

To je još jedan dokaz licemerja, da ne kažem podlosti i u svakom slučaju e nekorektnosti vladajuće stranke.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Obradoviću.

Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala još jednom.

Pa da, moralo je da se završi porukom o licemerju, o podlostima i tako dalje. Nije se ni očekivalo bilo šta drugo, jer se svak češe tamo gde ga svrbi, pa i da pomene pasja kola. Ja stvarno ne znam na kakva kola mi možemo da teramo nekoga ko je sam sebi dodelio ulogu pudlice dosovskih kandidata, i tog Jankovića kojeg pominje malopre, a i Vuka Jeremića, i za to imam odlične primere.

Nije nam dao neke odgovore, samo nam je umesto njih ponudio potpuno izmaštane slike o tome, zamislite, da se neko iz Srpske napredne Stranke izjasnio da podržava one ljude koji su direktno protiv suvereniteta Srbije. Tu mislim na ove velikobugarske nacionaliste.

Koga je iz Srpske napredne stranke čuo da je to rekao? Nije nikoga. To je možda sanjao, il' bi voleo da je sanjao, ali toga nema, žao mi je. Neka nam da odgovor nekom prilikom, ne mora sada, jer mi bar ne volimo da širimo raspravu mimo potrebe i dnevnog reda, u kojim je granicama, po njegovom stručnom mišljenju, Republika Srbija, da l' u onim granicama koje zagovaraju velikobugarski nacionalisti ili u onim granicama koje zagovaraju velikohrvatski nacionalisti. Da li kada kaže da bi on pregovarao o statusu Kosova i Metohije hoće da nam kaže da ni tu nije siguran koja je tačno naša granica? Šta tu ima da se pregovara ako se zna da je Kosovo i Metohija u sastavu Srbije? I to je, izgleda, jedna od dilema koje je nametnuo samome sebi.

Na temu licemerja i toga da l' se neko upecao ili „uprecao“, šta je već rekao malopre, nije ni važno, dakle ovako – sam kaže da postoji obaveza da se neko oduži onome ko ga je izabrao. Pa njegov Saša Janković mu je upravo živi dokaz da to nije tako. Dobije mandat 2012. godine da se stara o građanima Srbije, a on uradi potpuno suprotno – stara se o samom sebi i o svojim poslušnim pudlicama. Je l' tako? Tako je. Mene to ne čudi, jer je sve to najavljeno.

Dame i gospodo, prošle godine kada je isti taj dosovski Saša Janković došao na jedan skupštinski odbor, upravo je poslanička grupa onog čoveka koji uporno izaziva replike, a prolazi kao bos po trnju, bila puna reči hvale za tog Sašu Jankovića i predložila, zamislite, da mu se izveštaj štampa i deli građanima Srbije.

(Predsedavajući: Zahvaljujem.)

Ajde, nek ima obraza pa nek kaže još nešto.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Gospodine Obradoviću, mislim da rasprava ide u pogrešnom pravcu i želim da se vratimo na ono što jeste dnevni red, a to je izbor članova Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, sa liste koju su podneli ovlašćeni predlagači,

Predlog odluke o izboru Fiskalnog saveta, Predlog odluke o izboru Zaštitnika građana.

Upravo sa tim ciljem ja ću, shodno članu 112, napraviti jednu kraću pauzu od dva minuta, a nakon toga nastavljamo sa predsednicima i ovlašćenim predstavnicima poslaničkih grupa. Zahvaljujem.

(Posle pauze – 12.30)

PRESEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa radom.

Reč ima narodni poslanik Meho Omerović.

Izvolite.

MEHO OMEROVIĆ: Poštovani potpredsedniče, uvažene dame i gospodo narodne poslanice i narodni poslanici, Socijaldemokratska partija Srbije će, kao i uvek do sada, govoriti o temi koja je na dnevnom redu, a danas radimo sa posebnim odnosom, zato što su tri tačke dnevnog reda koje smo danas spojili u raspravu za nas više nego značajne, jer je reč o tome i prilika da se podsetimo koliko nezavisni državni organi, kako kolokvijalno nazivamo ona tela koja su ustanovljena našim Ustavom i našim zakonima, znače za funkcionisanje našeg sistema, pre svega iz onog ugla koji se tiče poštovanja ljudskih prava svih građana, odnosno građanki Republike Srbije.

To su organi koji na osnovu zakona koje smo mi usvojili u ovom visokom domu sprovode kontrolu rada izvršne vlasti. To su organi koji sprovode ili vrše pojedine poslove iz domena izvršne vlasti, a koje smo im mi poverili, s tim da su pri tome autonomni. Ovi državni organi su najčešće izdvojeni iz Vlade i poslove bi trebalo da obavljaju samostalno, na osnovu zakona kojim je uređeno njihovo osnivanje, njihov delokrug rada, a nadzor, kao što znate, vršimo mi kao Narodna skupština preko matičnih, odnosno nadležnih odbora.

Hteo bih sa vama da podelim podsećanje da je osnivanje nezavisnih državnih organa započelo u Srbiji pre više od desetak godina i to u skladu sa preporukama EU, jer su, naravno, u ovim zemljama oni mnogo ranije prepoznali značaj nezavisnih državnih organa. Podsetio bih vas da je Ombudsman u Švedskoj ustanovljen još 1809. godine, i ta teško izgovorljiva reč, koja se prevodi kao Zaštitnik građana, narodni advokat ili tome slično, na švedskom jeziku znači da je to osoba koja ima sluha za narod. Dakle, vrlo lepo izvedeno iz ove švedske reči. Iskustvo koje oni imaju od 200 godina je nešto što moramo crpiti kao korist.

Kod nas je, kao što znate, prvi put 2004. godine donet Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, ustanovljen je Poverenik za zaštitu informacija od javnog značaja, kome je, donošenjem Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, proširena nadležnost, a 2005. godine smo doneli Zakon o Zaštitniku građana i ustanovljen je Zaštitnik građana na republičkom nivou, s tim što smo čak i Zakonom o lokalnoj samoupravi iz 2002. godine, a to bih želeo da

naglasim jer se o tome vrlo retko govori, dali mogućnost da se i na lokalnom i na pokrajinskom nivou osnivaju ove institucije, dakle institucije Zaštitnika građana. AP Vojvodina je ustanovila Ombudsmana 2003. godine, a takođe ombudsmane imamo i u pojedinim opštinama i gradovima Republike Srbije. Poverenik za zaštitu ravnopravnosti postoji od 2009. godine.

Na početku su sve ove institucije nailazile na ogromne probleme, od nejasne procedure konstituisanja, neadekvatnih prostorija za rad, s tim u vezi i potrebnog broja zaposlenih i ti problemi su kroz dugi niz godina rešavani tako da su uslovi za rad sada jednako dobri, možemo to slobodno reći, kod svih predstavnika i institucija ovih takozvanih nezavisnih državnih organa.

Mislim da je važno da se kaže da pojedine od ovih organa predviđa direktno i Ustav Republike Srbije, na osnovu kojeg smo i mi donosili posebne zakone o njihovom osnivanju, podsetili na to su i moje kolege koje su u ime ovlašćenih predlagača govorili, to su Narodna banka, Državna revizorska institucija, Zaštitnik građana, Visoki savet sudstva, Republički javni tužilac, Državno veće tužilaca.

Pored ovih organa u istoj ravni su i drugi organi, organizacije i tela koje ne predviđa Ustav ali su osnovani posebnim zakonima koje smo mi usvojili ovde u Narodnoj skupštini, i to u oblastima od naročitog značaja za državnu bezbednost, javne finansije, raspolaganje krupnim državnim resursima kao što su energetika, prirodna dobra, radio-difuzija, telekomunikacije, kao i u cilju doslednog sprovođenja ustavnih načela kojima je građanima zagarantovana zaštita ljudskih i manjinskih prava i zabranjena svaka vrsta diskriminacije.

To su Poverenik za informacije od javnog značaja, Poverenik za zaštitu ravnopravnosti, Fiskalni savet, Komisija za hartije od vrednosti, Agencija za borbu protiv korupcije, Upravni odbor Republičke agencije za telekomunikacije, Komisija za zaštitu konkurencije, Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki i tako dalje i tako dalje.

Svi ovi navedeni organi podnose Narodnoj skupštini izveštaje o svom radu. Narodna skupština se obaveštava o njihovom radu putem izveštaja koje najmanje jedanput godišnje podnose Narodnoj skupštini na razmatranje, s tim što se izveštaji mogu zahtevati i češće, u zavisnosti od konkretnih prilika i događaja. Razmatranje izveštaja mi smo regulisali našim poslovnikom u članovima 237–241, i to tako što nadležni odbor prethodno razmatra izveštaj i utvrđuje predlog preporuka sa merama za unapređenje stanja u toj oblasti.

Ono što je za nas u SDPS posebno važno to je odnos Parlamenta i nacionalnih institucija za zaštitu ljudskih prava. Ja bih se podsetio i osvrnuo na nešto što se vrlo retko pominje a mislim da je vrlo važno kada je u pitanju unapređenje ljudskih prava, a to je dokument – Beogradski principi o odnosu između parlamenata i nacionalnih institucija za zaštitu ljudskih prava. Ovaj

dokument je usvojen na međunarodnoj konferenciji u Beogradu, u našem domu Narodne skupštine, i to februara 2012. godine u organizaciji Kancelarije Visokog komesara UN za ljudska prava, Međunarodnog komiteta nacionalnih institucija za unapređenje i zaštitu ljudskih prava Narodne skupštine Republike Srbije i Zaštitnika građana.

Polazeći od toga da nezavisna tela i parlamenti mogu imati veliku korist jedni od drugih u izvršavanju svojih obaveza u vezi sa unapređenjem zaštite ljudskih prava, učesnici Konferencije, a podsetio bih vas, to su bili predstavnici institucija iz velikog broja država koje su članice UN, usvojili su određene principe, odnosno smernice o načinu na koji bi trebalo razvijati tu komunikaciju i saradnju između parlamenta i zaštitnika građana.

Ja bih izdvojio za ovu priliku samo nekoliko smernica: parlamenti bi trebalo da razviju pravni okvir za nezavisne institucije za zaštitu ljudskih prava, parlamenti bi trebalo stalno da razmatraju primenu zakona o osnivanju nezavisnih institucija, parlamenti bi trebalo da obezbede finansijsku nezavisnost institucija za zaštitu ljudskih prava, da im obezbede da imaju dovoljno sredstava da obavljaju funkcije koje će im biti dodeljene zakonom.

Nezavisne institucije bi trebalo da savetuju i daju preporuke parlamentima o pitanjima koja se tiču ljudskih prava, uključujući i međunarodne obaveze koje smo mi kao država Srbija preuzeli, a u vezi sa poštovanjem ljudskih prava. Nezavisne institucije mogu pružati informacije i savete parlamentima kako bi im pomogli da izvršavaju svoju nadzornu i kontrolnu funkciju. Nezavisne institucije i parlamenti bi trebalo da rade zajedno na podsticanju razvoja kulture poštovanja ljudskih prava.

Ovde kada pominjemo kontrolnu funkciju, složićete se, uvažene koleginice i kolege, da je to jedna od funkcija koja je vrlo važna, vrlo značajna, a koju mi kao narodni poslanici baš ne sprovodimo često. Najčešće se podsetimo i govorimo kako smo mi zakonodavno telo jer donosimo zakone, što je tačno, kako smo mi predstavničko telo jer predstavljamo građane koje su nas izabrali, što je takođe tačno, međutim, kontrolna funkcija, ta nadzorna funkcija je u stvari najjači instrument koji je nama Ustav i zakon Republike Srbije dao u ruke.

Mi moramo upravo uz pomoć i saradnju sa nezavisnim državnim organima da budemo taj kontrolni faktor, da budemo taj nadzorni organ koji će kontrolisati kako se i da li se zakoni koje mi usvajamo u ovoj skupštini sprovode, da li se ti zakoni krše, ko ih krši i da li postoje i sprovode se određene sankcije prema onima koji krše zakone.

Zakon o Zaštitniku građana doneli smo 2005. godine i on predstavlja dobar pravni okvir u kom možemo prepoznati većinu onoga što je navedeno u ovim beogradskim principima o kojima sam maločas govorio.

Podsetio bih vas da se u skladu sa tim zakonom Zaštitnik građana stara o zaštiti i unapređenju ljudskih i manjinskih prava i sloboda. Zaštitnik građana je organ koji štiti prava građana i kontroliše rad organa državne uprave. Zaštitnik građana je nezavisan i samostalan u obavljanju poslova koji su utvrđeni zakonom i niko nema pravo da utiče na njegov rad i postupanje. Zaštitnik građana za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini.

Prošlo je više od 11 godina od primene ovog zakona. Nesporno je da su se u praksi otvorila i određena pitanja koja bi trebalo regulisati u nekoj bliskoj budućnosti na drugačiji način. Donošenje izmena i dopuna Zakona o Zaštitniku građana nešto je na šta smo se i obavezali Akcionim planom za Poglavlje 23.

Imajući u vidu ulogu Zaštitnika građana i ulogu Parlamenta u zaštiti ljudskih prava neophodno je da postoje redovne konsultacije između Zaštitnika građana i Parlamenta, odnosno parlamentarnih tela koja se bave zaštitom ljudskih prava. Mislim da ćemo se svi složiti da većina parlamentarnih odbora u svom delokrugu rada treba da polazi upravo od zaštite ljudskih prava u različitim oblicima života i rada. Te konsultacije i razmene mišljenja treba da postoje čak i kad ne postoji saglasnost o pojedinim pitanjima, jer pre svega treba da čujemo jedni druge. Moramo da se razumemo, moramo da se poštujemo. Da li govorimo isto, da li mislimo slično ili ne, to je, čini mi se, manje važno.

Odbor za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost polova, kojem ja predsedavam, jeste skupštinski odbor koji je po svom delokrugu rada najviše upućen na tu saradnju i mi smo na tome uvek insistirali. Mi smo od samog formiranja, podsetiću vas, od 2012. godine tek postoji Odbor za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost polova, svake godine razmatrali izveštaje Zaštitnika građana. Naša saradnja se nije završavala samo na razmatranju tih izveštaja. Mi smo imali niz drugih kontinuiranih zajedničkih aktivnosti. Nalazi i preporuke nezavisnih organa služe nama kao pokazatelj u kom smeru treba da idu naše aktivnosti i na koje pojave i probleme treba da reagujemo kao Odbor Skupštine Republike Srbije.

Pitanja kojima smo se bavili bila su različita. Pre svega smo želeli da identifikujemo i ukažemo na probleme koje kao društvo imamo u vezi sa kršenjem ljudskih prava od, nažalost, i dalje veoma izraženog problema nasilja nad ženama i s tim u vezi postupanja institucija sa opštim i posebnim protokolima za suzbijanje porodičnog nasilja, preko zaštite osoba sa invaliditetom, prava nacionalnih manjina, potrebe za deinstitucionalizacijom, ugroženosti prava LGBT osoba, posebno prava na okupljanje, kao i prava nacionalnih manjina.

Posebno bih istakao jedan veoma značajan segment našeg delovanja, a to su ove famozne sednice van sedišta, koje nam je Poslovnik Skupštine dozvolio, i javna slušanja, a koja smo organizovali upravo polazeći od saznanja i

razmenjujući mišljenja i informacije sa nezavisnim državnim organima, ne samo sa Zaštitnikom građana, već i sa Poverenikom za zaštitu ravnopravnosti i sa Poverenikom za informacije od javnog značaja.

Takođe bih kao dobru praksu istakao održavanje zajedničkih sednica sa drugim odborima. Imali smo sednicu sa Odborom za evropske integracije radi razmatranja položaja LGBT osoba u Srbiji, ali i javna slušanja koja smo zajednički organizovali i kojom prilikom smo razmatrali i izveštaj Zaštitnika građana o nacionalnom mehanizmu za prevenciju torture, koji smo razmatrali zajedno sa Odborom za prava deteta, Odborom za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu.

Očigledno je da nezavisne institucije za zaštitu ljudskih prava treba da imaju svoje mesto u našem sistemu, jer su važan saveznik državi u težnjama da se stvori društvo u kome će svi biti jednaki, u kome će se štititi ljudska prava, pre svega štititi ljudska prava od državnih organa i institucija koje ih krše.

Istovremeno, one predstavljaju i važan korektivni faktor. Podsetio bih na jedan takav primer kada su Zaštitnik građana i Poverenica za zaštitu ravnopravnosti reagovali na odredbu Zakona o načinu određivanja maksimalnog broja zaposlenih u javnom sektoru, iz koje je proizlazilo da, podsetiću vas, „ženama po sili zakona prestaje radni odnos ranije nego muškarcima“ i usvojili smo zajednički zahtev, a Ustavni sud je to proglasio kao neustavno, kao diskriminatorску odredbu.

Dakle, saradnja, komunikacija, zajednički delokrug nas kao Parlamenta, odbora u Skupštini Srbije sa nezavisnim državnim organima uvek može da daje i daje rezultate.

O tome koliko se značaja u evropskim okvirima pridaje nezavisnim institucijama za zaštitu ljudskih prava, podsetiću vas, govori i nedavna rezolucija Evropskog parlamenta od 14. juna 2017. godine, u kojoj se, između ostalog, ukazuje na značaj nezavisnosti regulatornih tela, uključujući i Zaštitnika građana. Pozivaju se vlasti da u potpunosti zaštite nezavisnost regulatornih tela i da obezbede njenu punu političku i administrativnu podršku njihovom radu.

Naše nezavisne institucije, naši državni nezavisni organi su još uvek mlade institucije i u odnosu na neke druge institucije, da ne pominjem Švedsku, koju sam na samom početku svog izlaganja spomenuo, gde Ombudsman postoji i konstituisan je još 1809. godine.

Mi u Srbiji još moramo mnogo raditi na jačanju poverenja u te nezavisne državne institucije. Taj proces mora da bude obostran. Zato ja verujem da će novi zaštitnik građana doprineti tome da ova institucija i Narodna skupština Srbije budu partneri i najbliži saradnici u poslu koji nam je zajednički, i da ćemo raditi na tome da svi državni organi rade u najboljem interesu svih građana i građanki Republike Srbije, pre svega štiteći njihova ljudska prava i njihove slobode.

Dakle, SDPS kao deo vladajuće koalicije, naravno, i u danu za glasanje će podržati predložene izmene i dopune, odnosno personalna rešenja vezana za izbor članova Odbora Agencije za borbu protiv korupcije i Predlog odluke o izboru člana Fiskalnog saveta, kao i Predlog odluke o izboru budućeg zaštitnika građana. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Poštovani narodni poslanici, saglasno čl. 27. i 87. st. 2. i 3. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18.00 časova, zbog potrebe da Narodna skupština što pre donese zakone iz dnevnog reda ove sednice.

Reč ima narodni poslanik Fatmir Hasani.

Izvolite.

FATMIR HASANI: Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, Poslanička grupa SVM–PDD podržava Zorana Pašalića za Zaštitnika građana kao nezavisnu instituciju.

Mi očekujemo dobru saradnju i dobru zaštitu građana i očekujemo dobru zaštitu prava manjina, avansiranjem naše pozicije, zato što se nivo demokratije meri davanjem i zaštitom prava manjine.

Albanska manjina se suočava i sa jednim posebnim problemom u odnosu na druge manjine, a to je nepriznavanje diploma stečenih na Kosovu. To rešenje može da se nađe preko Albanije, jer mladim fakultetlijama onemogućiti zapošljavanje, mislim da time uskraćujemo jedno od najosnovnijih prava koja možemo da imamo.

To mi tražimo od svih faktora da nam se omogući i da nam pomognu da rešimo ovaj problem, jer mi ovim problemom naše mlade koji završavaju fakultete onemogućujemo da se zapošljavaju i zato oni moraju da se iseljavaju iz tih opština. Tako da očekujemo od Zaštitnika građana i drugih faktora da nam pomognu oko ovog problema. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Poštovani narodni poslanici, danas pred nama imamo temu o članovima saveta veoma važnih za demokratiju u Srbiji, nezavisnih institucija i republičkih organa, koji predstavljaju lakmus papir demokratije u jednoj zemlji koja je, nažalost, od strane ove vlasti u nekoliko prethodnih godina i potpuno sahranjena u Srbiji.

Institucije čije članove danas treba da biramo i o kojima treba danas da govorimo su u prethodnih pet godina vladavine SNS prošle kroz jednu tešku borbu za opstanak tih institucija, suočavajući se, naravno, sa željama SNS-a da

uguše svaku kritiku, svako drugačije mišljenje u želji da se privatizacija države dovede do kraja.

Dakle, prvo moram da primetim i to da ovde danas ne sedi kandidat za novog zaštitnika građana. Očekivao sam da poput svojih kolega iz drugih tela, kojima se zahvaljujem što su danas ovde, sedi ovde i čuje šta govore i o čemu govore poslanici u Narodnoj skupštini, jer na osnovu člana 138. Ustava Republike Srbije jasno je propisano da on za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini. Mogao je barem da prisustvuje i čuje šta će poslanici govoriti o Ombudsmanu i njegovom radu u narednom periodu.

Što se tiče članova Agencije za borbu protiv korupcije, počecu prvo od teme. Dakle, SNS je na vlast došla 2012. godine i upravo je došla na priči u vezi borbe protiv korupcije, došla je na krilima toga da će korupcija u Srbiji biti iskorenjena, da će se profesionalizovati rad javnih preduzeća i ustanova, da se sve ono što je bilo loše do 2012. godine više neće ponoviti, jednostavno, da će nezavisne institucije svoj posao obavljati profesionalno i u skladu sa zakonom.

Šta se desilo u praksi? Desilo se potpuno suprotno od toga. Desilo se to da smo mogli da vidimo školski primer nepoštovanja vlasti prema nezavisnim institucijama Republike Srbije, prema samostalnim republičkim organima Republike Srbije. Mi njih imamo 22 danas u Srbiji, što nezavisnih republičkih organa, što nezavisnih tela. Od svih njih ostalo je još nekoliko na koje šapu nije stavila Srpska napredna stranka i potpuno ih privatizovala i stavila u funkciju svoje političke kampanje, i u funkciju sviranja u orkestru kojim diriguje Aleksandar Vučić već pet godina u Srbiji.

Dakle, što se tiče ovih institucija i Agencije za borbu protiv korupcije čije članove danas biramo, u prethodnom periodu nije bilo nikakvog poštovanja prema toj instituciji koja treba da bude sinonim za borbu protiv korupcije, a o tome govori činjenica da 22 meseca predsednica Skupštine nije stavila na dnevni red izbor članova Agencije za borbu protiv korupcije. I mi danas, u trenutku dok raspravljamo o tim članovima u Savetu Agencije za borbu protiv korupcije, umesto devet članova, koliko treba to telo da ima, imamo dva člana. Dakle, dvadeset dva meseca predsednica Parlamenta to nije stavila na dnevni red.

Takođe, pune dve godine poslanici nisu dobili izveštaj o radu Agencije za borbu protiv korupcije, o kome bi trebalo ovde da raspravljaju. E, to je odnos vladajućeg režima prema nezavisnim institucijama i telima.

Ovi koje danas ili sutra treba da izaberemo, ne želim da govorim personalno, o imenima, svi oni ispunjavaju kriterijume da obavljaju taj posao u Agenciji za borbu protiv korupcije, ali se postavlja pitanje da li su oni svesni da prihvataju ulogu da budu produžena ruka aktuelnog režima SNS. Takođe, treba da budu svesni i toga da će u svom radu morati da trpe kritike i packe ukoliko

budu ukazivali na neke prekršaje i koruptivne radnje od strane predstavnika vlasti.

Imali smo u prethodnom periodu primere kako se završio i kakav je epilog predloga Agencije za borbu protiv korupcije da se Nikola Selaković razreši zbog sukoba interesa. Imali smo primer i Siniše Malog, aferu sa 24 stana i svega onoga zbog čega je pokrenut proces u Agenciji za borbu protiv korupcije, a još nema epiloga o tom slučaju. Zašto? Zato što nemamo ni sastav Agencije. Agencija danas nema ni direktora, od Nove godine nema ni svog direktora.

Prema tome, ne možemo očekivati da će to biti nezavisno telo koje će profesionalno obavljati svoj posao, jer u tom svom poslu i odgovornosti koju imaju prema građanima Srbije treba pre svega da se bave vlašću, onima koji danas imaju izvršne funkcije u Republici Srbiji i koji su kroz te izvršne funkcije možda u nekom sukobu sa zakonom.

Ovi članovi koji su predloženi za Savet Agencije za borbu protiv korupcije treba da znaju i to da neće raditi po novom zakonu o borbi protiv korupcije koji je Aleksandar Vučić obećao 2012. godine, pa 2014. godine u svom ekspozeu, pa 2016. godine u svom ekspozeu, sada smo u 2017. i dalje nemamo novi zakon o borbi protiv korupcije. Dakle, nije bilo političke volje ni želje da se taj zakon usvoji.

Takođe, radićete i bez zakona o poreklu imovine, koji je isto najavljen 2012. godine. Čega se plašite? Ako su ovi pre 2012. godine, kako ih vi nazivate, bili lopovi, ako su krali i ostalo, pa dajte vi usvojte taj zakon pa da svi, i ti pre 2012. godine i vi danas, bogami, koji vladate, da vidimo ko je, kako i na koji način stekao tu svoju imovinu.

Takođe, radićete u zemlji koja je po indeksu borbe protiv korupcije na začelju. Podsetiću vas da je 2012. godine Aleksandar Vučić govorio kako je skandalozno to na kom mestu se Srbija nalazi po indeksu borbe protiv korupcije, a danas pet godina posle toga ona je na još gore mestu nego što je bila 2012. godine. Dakle, govorim samo o praznim obećanjima, najavama koje slušamo pet godina i lažima aktuelnog režima i vlasti šta građani Srbije treba da očekuju.

Ono što moram da citiram, kaže, obećanje SNS iz 2012. godine – SNS će se bespoštedno boriti protiv korupcije, zloupotrebe političkog položaja i stvaranja monopola, dakle, biće sinonim za borbu protiv korupcije. A ona je za ovih pet godina postala sinonim za korupciju zbog mnogih neraščišćenih stvari, zbog mnogih afera sa kojima su upoznati građani Republike Srbije, i to je verovatno nešto što možemo očekivati i dalje. I sada se samo nastavlja sa time da se izborom podobnih ljudi na ove funkcije potpuno stavi kontrola na te institucije.

Što se tiče Agencije za borbu protiv korupcije, i ona je u prethodnom periodu imala određene različite aršine, imala je i kršenje zakona. Danas imate Zakon o agenciji za borbu protiv korupcije po kome članovi političkih stranaka

ne mogu da budu na čelu javnih preduzeća, a danas ovde u ovom parlamentu sedi direktorka Javnog preduzeća „Pošta Srbije“ koja je ujedno i predsednik Poslaničkog kluba PUPS. Za to je dobila saglasnost Odbora za administrativna pitanja i nema nikakvog spora, a taman posla da neki predsednik opštine može da bude istovremeno i poslanik. To nije po zakonu, a da ne govorim o nekim drugim slučajevima.

Agencija za borbu protiv korupcije u prethodnom periodu je vrlo često bacala akcenat na poštovanje zakona za neke poslove koji su u vrednosti od nekoliko desetina hiljada evra, a za poslove, vrednosne ugovore, ne poslove, tri milijarde evra, kao što je slučaj „Beograda na vodi“, to prolazi ispod radara, bez javnih nabavki, bez poštovanja zakona. Jednostavno, to se proglašava za strateški interes Republike Srbije i onda se kaže – evo, daćemo ovde, nekim leks specijalisom, nekim Arapima ili ko zna kome da investiraju ili ne investiraju, to već više niko ne zna, u centar Beograda, a isto tako i zemlju u Vojvodini, deset i po hiljada hektara nepostojećoj fantomskoj firmi Al Ravafedu i tako dalje.

Agencija za borbu protiv korupcije u prethodnom periodu takođe nije obavljala svoj posao u domenu javnih preduzeća, i svi smo svesni šta se dešavalo u prethodnom periodu i u EPS-u i u EMS-u, koliko je bilo afera, koliko je bilo duplih funkcija.

Ali nije kriva Agencija, problem je u vlasti koja ne dozvoljava Agenciji da radi, zato što nije htela da izabere članove Agencije, nije postavila direktora, otkada ga nema, jednostavno uvek ih drži negde po strani, jer vlasti ne odgovara Agencija za borbu protiv korupcije, jer ona ne može da se bavi opozicijom, jer opozicija ne vlada Srbijom, opozicija ne vodi javna preduzeća, opozicija je to radila ranije, sada to radite vi.

E, vama ne odgovara niko ko bi trebalo da vas kontroliše, nego, jednostavno, ponašate se kao da ste nasledili Srbiju i da možete da radite šta god hoćete. Pa tako imate situaciju, recimo, i u EPS-u da je, kako vidimo, ona firma koja je bila odgovorna za aferu uvećanih računa za struju u decembru prošle godine, ponovo dobila isti posao i radi, a nju ste okrivili da je ona odgovorna za uvećane račune za struju koje su građani platili.

Dakle, usvajaju se zakoni, vi usvajate zakone jer imate većinu, spektakularno najavljujete da će ti zakoni rešiti nekakve probleme, a zatim se sami oglašujete o te zakone i ne poštujete te zakone koje usvojite sami jer se ponašate bahato, jer ste privatizovali državu Srbiju.

Što se tiče Agencije za borbu protiv korupcije, kao i članova koje treba da izaberemo u ova dva dana, ja poručujem i njima i građanima Srbije da bez operativne, stabilne, nezavisne i profesionalne Agencije za borbu protiv korupcije priča o borbi protiv korupcije ostaje samo mrtvo slovo na papiru. Vama to služi samo za kampanju da upirete prste u neke druge.

Sada čujem kolege poslanike koji govore o nekima pre 2012. godine koji su nešto radili. Pa vi ste od 2012. godine, evo, u drugoj smo polovini 2017. godine, na vlasti, prolazi to vreme kada se možete pozivati na druge. Imali ste sve vreme i svu vlast u Srbiji da za pet godina promeniti sve ono što je loše. Na kraju, obećali ste građanima da ćete biti bolji od onih koji su bili pre vas, a ti pre vas nikada nisu bili u prilici da imaju apsolutnu većinu. Vi ste na čelu sa Aleksandrom Vučićem imali apsolutno većinu da promeniti u Srbiji sve ono što je loše. Nažalost, ništa se od toga nije dogodilo, da li iz neznanja ili zbog toga što niste imali želju ili interes.

Što se tiče Predloga za Zaštitnika građana, to je takođe jedna jako važna tema i žao mi je što gospodin nije tu, barem bih mu, iako ne može da mi odgovori, uputio nekoliko pitanja koja treba da se razmatraju u narednom periodu.

Gledajući tadašnjeg premijera Aleksandra Vučića, današnjeg predsednika Republike, čuo sam kada je govorio o instituciji Zaštitnika građana da to Srbiji uopšte i ne treba. Tačnije, rekao je da ta institucija služi zapravo da nam EU soli pamet, i da neke članice EU nemaju instituciju zaštitnika građana, što nije istina. Nije istina. Upravo se to dogodilo i sa Sašom Janković, koga ste kritikovali. Niste želeli da vam iko soli pamet ili, kako reče izabrani predsednik kada je govorio o tome da neće da se kandiduje za predsednika Republike već da želi da izabere predsednika koji neće da mu zvoca, pa se onda predomislio pa se sam kandidovao, tako ne želite i nezavisne institucije koje će moći da zvocaju aktuelnom režimu i aktuelnoj vlasti.

Takođe, još mi je čudnije što je gospodin Pašalić prihvatio da bude predložen za Zaštitnika građana od one stranke koja sama kaže da je ta funkcija beznačajna. Zašto biste onda prihvatili da budete neka ikebana ukoliko ste svesni da nećete moći profesionalno da radite svoj posao ili ste prihvatili ulogu da, jednostavno, na jedan tihi način ugasite funkciju Zaštitnika građana i da umesto građana štitite aktuelnu vlast i predstavnike aktuelne vlasti u Srbiji.

Takođe, mene će zanimati u narednom periodu kakav će stav biti novog zaštitnika građana povodom slučaja „Savamala“ i povodom slučaja „Helikopter“ zbog kojih ste došli u sukob sa predstavnicima ovih nezavisnih institucija. Saša Janković nije bio političar, nego ste ga vi naterali na to iako ste ga predložili za Ombudsmana. On je odgovorno i profesionalno obavljao svoj posao sve dotle dok vi niste tražili od njega da se ne ponaša niti odgovorno, niti profesionalno. E, onda je izabrao ovaj drugi put, da se bavi politikom, da menja stvari u Srbiji, a ne da bude poslušnik režima Aleksandra Vučića, šta je on želeo da se sve vreme tako i dešava u Srbiji.

Takođe, kada smo usvajali budžet prošle godine na temi – plata Zaštitnika građana, sećam se vrlo dobro amandmana predstavnika SNS, gospođe

Maje Gojković, kojim ste tražili da se smanje plate Zaštitniku građana, iako to uređuju neki drugi zakoni. Čak je tada gospodin Martinović rekao da razliku u zaradi između plate Zaštitnika i plate premijera treba da uplatimo u Fond za lečenje bolesne dece u inostranstvu, što ja apsolutno podržavam. Sada me samo zanima da li ćete biti dosledni i nastaviti sa tom vašom pričom i u narednom periodu i verovatno regulisati zarade, pošto će predstavnici nezavisnih institucija imati i manje posla.

Što se tiče i samog predloga za gospodina Pašalića, o njemu se jako malo zna. Naš predlog je bio gospodin Miloš Janković, koji je v.d. Zaštitnika građana i koji je taj posao do sada obavljao u toj instituciji. Nažalost, vi ste ga odbili zato što nije po volji SNS-a. Postavljate nekog ko će biti po volji SNS-a i samim tim to neće biti nezavisna institucija. Gospodin Pašalić je sam rekao na pitanje o samoj instituciji Zaštitnika građana da nije baš upoznat jer nije pratio šta su to u prethodnom periodu radili predstavnici te institucije, tako da ne možemo ni očekivati od njega da se ozbiljno time bavi. Ja ga jedino znam iz nekoliko gostovanja u jednoj emisiji „Na kafi kod Đuke“, gde je nekoliko puta gostovao i govorio o nekim drugim temama.

Što se tiče Fiskalnog saveta, to je takođe institucija koja ima i te kako važnu ulogu, naročito u ovakvoj situaciji kada su nam ekonomski parametri u Srbiji poražavajući, svi izuzev onih koje vi želite da naslikate na vašim prorežimskim medijima i da predstavite blagostanje u Srbiji, da građani u Srbiji danas ne treba da veruju sebi i svom džepu nego treba da veruje onome što im vi servirate kroz medije.

Fiskalni savet je u prethodnom periodu i kritički govorio o Vladi, ali sve to što je govorio kritički apsolutno nijednog trenutka niko od vas nije uzeo u obzir, odnosno predstavnik izvršne vlasti niti je to komentarisao, ali se zato koristio Fiskalni savet onda kada im je trebalo, kao što se to dogodilo 21. marta usred kampanje za predsednika Republike, da tadašnji kandidat Aleksandar Vučić gostuje u emisiji sa Pavlom Petrovićem iz Fiskalnog saveta kada hvali neverovatne rezultate na ekonomskom planu u Republici Srbiji.

Očekujem da vidim sada šta će se desiti sa svim izneverenim obećanjima koje je dao Aleksandar Vučić, kao i ovo poslednje da će prosečna plata u Srbiji biti 500 evra do kraja ove godine, na šta je jedan od članova Fiskalnog saveta rekao da je to zapravo nemoguće. Drugim rečima, još jedna u nizu laži počev od 2012. godine pa naovamo.

Dakle, suma summarum, i dalje nastavljate da se poigravate i urušavate institucije sistema Republike Srbije. Urušavanjem institucija sistema urušavate i Srbiju, pravite poredak kakav vama odgovara kako biste mogli nesmetano da se ponašate kao da je Srbija privatna država.

Jednog dana će doći trenutak kada će svi snositi odgovornost za ovo što se danas dešava u Srbiji, mislim na sve iz vlasti i na one koji danas vladaju Srbijom. Žao mi je što to ne shvatate danas i ne shvatate da će doći trenutak kada će građani prepoznati sve ove laži, prazna obećanja i kada će građani shvatiti odgovornost koju ste imali tokom ovih godina vaše vladavine i da urušene institucije. Urušeni sistem vrednosti jesu stvari koje se najteže uspostavljaju u jednom uređenom demokratskom društvu. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Gospodine Orliću, vi ste se javili za repliku. Samo, ako dozvolite jedno objašnjenje sa moje strane kao predsedavajućeg. Mislim da sam dužan to, pre svega zarad javnosti, jer su ovde izrečene određene konstatacije koje nisu u skladu sa Poslovníkom i procedurama Narodne skupštine Republike Srbije.

Dakle, najpre, gospodine Aleksiću, nisam želeo da vas prekinem dok ste govorili, ali kada je reč o dnevnom redu i konkretno o izboru članova Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, sa lista koju su podneli ovlašćeni predlagači, današnjoj sednici prisustvuju Janko Lazarević, zamenik predsednika VKS, Radoslav Sretenović, predsednik DRI, Dušan Petrović, sekretar Socijalno-ekonomskog saveta i Vladimir Radomirović, predsednik UNS-a.

Pre svega zarad javnosti, dozvolite samo da pojasnim. Znam da većina poslanika zna i poznaje procedure, ali zarad javnosti, jer nisu iznete tačne tvrdnje i konstatacije.

Kada je reč o Predlogu odluke o izboru članova Fiskalnog saveta, Predlog odluke je definisao Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava. Predstavnik predlagača je prisutan na sednici, to je prof. dr Aleksandra Tomić.

Kada je konkretno reč o Predlogu odluke o izboru Zaštitnika građana, kolega je maločas pokrenuo to pitanje, koji je podneo Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo, gospodin Pašalić nema mogućnost da prisustvuje sednici i nema mogućnost da odgovara sve do trenutka dok ne bude, ako bude, izabran. Ali kao predlagač tu je predsednik resornog odbora gospodin Đorđe Komlenski.

Izvolite, gospodine Orliću, sada imate mogućnost replike.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Dobre su ove informacije koje ste dali onima kojima su očigledno bile neophodne.

Ako pričamo na temu šta bi mogli da znaju, odnosno ne znaju, čini mi se da sam malopre čuo reči, na samom kraju onog izlaganja u kom je bog zna koliko puta opet spominjana Srpska napredna stranka, da će doći trenutak da se snosi odgovornost.

Pa došao je trenutak, dame i gospodo. Da l' to ne znaju, ili znaju pa baš zato to i pominju oni koji su izazvali repliku, oni koje smo podučavali u više

navrata da vode računa šta prizivaju i šta žele, jer može da im se ostvari pa onda bude – jao, šta nas snađe! Došao je trenutak da se, kad pričamo o toj korupciji, odgovara u ovoj zemlji i pred njenim građanima.

Pa, na primer, zbog toga se dogodi da bude i doneta neka presuda licu poput Miroslava Miškovića. Pa zbog toga danas oni koji su opet strašno nervozni i bučni imaju potrebu da ga brane i da mu zastupaju interese, između ostalog i u Narodnoj skupštini, bez ikakvog stida i srama. Zato što je došao taj trenutak.

Dode trenutak da bude osuđen i neki predsednik lokalne samouprave, neke opštine, koji je pripadao opet konglomeratu „žutog preduzeća“ i da se zbog toga danas neko oseća nervozno i priča o odgovornostima. Jedan kog smo već imenovali pre neki mesec, evo, vidim u novinama pre dva dana još jedan... Pravosnažno i jedan i drugi. Oni koji su krenuli ka vratima nek ne budu nervozni, ne mislim na njih. Kažu da se priprema i treći ovih dana.

Odgovara se, dame i gospodo, i za ono što ljudi nisu znali. Pa na primer, kada neko kritikuje „Beograd na vodi“ samo zato što sam nije bio u stanju, nije imao kapacitet da ga uradi a želeo ga je. Je l' treba da podsećamo da su ga zvali, kako beše – Menhetn na Savi ili Menhetn na Balkanu? Hteli su to i znali da je dobro, ali nisu umeli. Odgovara se za to i politički. Odgovara se i, na primer, kada se iznosi nonsens poput – neko je naterao Sašu Jankovića da se bavi politikom, a ko? Kako ja stvari čitam i tumačim, možda onaj koji ga je 2010. godine poslao da se promovise pred stranim faktorom, da bude nezvanični predstavnik Srbije na dodeli „Nobela“, da time prevari Narodnu Republiku Kinu...

(Predsedavajući: Zahvaljujem, gospodine Orliću.)

Samo još jedna rečenica, gospodine predsedavajući.

A taj neko ko je stavio resurse Vlade na raspolaganje Saši Jankoviću je Vuk Jeremić.

(Radoslav Milojević: Povreda Poslovnika.)

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Milojeviću, povreda Poslovnika, je l' tako?

Izvolite.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Reklamiram član 106, da govornik može da govori samo o tački o kojoj se vrši pretres. Čuli smo ovde o svemu i svačemu, i o 2010. godini, samo nismo čuli ništa o dnevnom redu. I, ja to razumem. Razumem gospodu iz Srpske napredne stranke da su nervozni, jer i ja da sam imao sastanak sa pomoćnikom čistačice u američkoj administraciji i ja bih bio nervozan...

(Isključen mikrofoni.)

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Milojeviću, nemate mogućnost da govorite. Neću vam dozvoliti da zloupotrebljavate povredu Poslovnika.

(Radoslav Milojević: Ovako se to radi kada pravi predsednik ode u posetu, kao što je to uradio Zoran Đinđić, a ne kao Vučić što je imao sastanak sa pomoćnikom čistačice.)

Ne, nisam dozvolio.

Gospodin Milojević nije ni govorio. Nije imao mogućnost, isključen je mikrofonom. Nije govorio, tako da nisam mogao da učinim povredu Poslovnika.

Dakle, gospodine Milojeviću, pokušali ste da zloupotrebite Poslovnik i da se na vama svojstven način obračunate sa političkim neistomišljenicima. Ja vam to neću dozvoliti. Sa druge strane, u prvoj rečenici ste ukazali na povredu Poslovnika, član 106, da se govori o onome što je tačka dnevnog reda. Ali ovo je bila replika na izlaganje gospodina Aleksića.

(Poslanici komentarišu.)

Ja vas molim, gospodine Đukanoviću, nisam zaista mogao učiniti povredu Poslovnika, jer gospodin Milojević nije govorio. Nisam mu dozvolio da o tome govori.

Nastavljamo sa radom.

Reč ima ovlašćeni predstavnik Socijalističke partije Srbije, Neđo Jovanović.

Izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

U ime Poslaničke grupe SPS odmah ću izneti jasan stav da će Poslanička grupa SPS u danu za glasanje podržati predloge o kojima se danas vodi rasprava. Ali moramo da ukažemo na nešto što danas provejava kroz diskusije na ovoj sednici, a što je jako loše, naročito za građane Srbije koji prate ovu sednicu Skupštine. Radi se konkretno o neistinama koje su došle sa ove strane, od dela opozicije koji je, umesto činjenica i argumenata, a činjenice i argumenti predstavljaju snagu narodnog poslanika, zapravo, korišćene su neistine, laži, konstrukcije i sve ono što diskvalifikuje rad Parlamenta.

Tako je rečeno i vršene su prozivke prema Zaštitniku građana, zaboga, zašto Zaštitnik građana nije reagovao kada je u pitanju imovina u Hrvatskoj. Kakve to veze ima sa Zaštitnikom građana kada ta pitanja nisu u njegovoj nadležnosti? Bilo je pitanje gde se proziva Zaštitnik građana i u odnosu na stanje na Kosovu. Kakve to veze ima sa Zaštitnikom građana kada to nije u njegovoj nadležnosti? Apsolutno nije.

Ono što je i te kako značajno, značajno je da građani znaju šta je to što je nadležnost Ombudsmana ili Zaštitnika građana. Pre svega da kontroliše zakonitost i pravilnost rada organa uprave. Drugo, da učestvuje u izgradnji pravnog sistema, kako mi to pravnici kažemo, neprotivrečnog pravnog sistema, a to znači, da predlaže donošenje zakona, da pokreće inicijative pred Ustavnim sudom za ocenu ustavnosti i zakonitosti. Treća kategorija njegove nadležnosti

jeste u slučaju ocene da je rad funkcionera kome su poverena javna ovlašćenja suprotan zakonu, da preporuči njegovo razrešenje.

Četvrta grupa nadležnosti Zaštitnika građana jeste da se stara o izvršenju obaveza organa uprave, da saraduje sa institucijom Zaštitnika građana. I na kraju, peta, možda i najvažnija grana ili grupa ili sektor delatnosti ili nadležnosti Zaštitnika građana, jeste vođenje nezavisne i nepristrasne istrage protiv svih nosilaca javnih ovlašćenja, kako bi se transparentno ukazalo na nepravilnosti u njihovom radu, predložilo da se upravo takva lica pred Vladom Republike Srbije, pred Skupštinom Republike Srbije okarakterišu kao vinovnici protivpravnog delovanja, kada su u pitanju povrede prava građana.

Zašto ovo govorim? Ovo govorim da bi građani bili svesni o čemu mi raspravljamo kao odgovoran deo vlasti, a o čemu pokušava deo opozicije da obmane građane. Ono što građani takođe treba da znaju jeste činjenica, kad sam već počeo o Zaštitniku građana, da ukažemo na to zašto je jako važno da na čelu te institucije, koja je državnog karaktera, koja predstavlja instituciju koja je Ustavom Republike Srbije od 2006. godine definisana kao državna institucija, zašto je bitno da na njenom čelu bude respektabilna ličnost, ličnost koja će u punoj meri da odgovori i onome što sam malopre govorio kada su u pitanju njegove nadležnosti, zadaci i obaveze, a to je zaštita prava građana, tako i u odnosu na ono što podrazumeva odgovornost prema nama narodnim poslanicima imajući u vidu činjenicu da mi i ovaj parlament prihvatamo izveštaje ili ne prihvatamo izveštaje Zaštitnika građana, u zavisnosti od toga da li su ti izveštaji u skladu sa odredbama Zakona o Zaštitniku građana ili nisu; da li su ti izveštaji takvi da je Zaštitnik građana opravdao svoju ulogu kao Zaštitnik građana ili ne; da li je radio kao što je radio prethodni Zaštitnik građana, baveći se politikom a ne svojim poslom, a i te kako dobro je poznato da je odredbama Zakona propisano da su politika i Zaštitnik građana potpuno inkompatibilni, odnosno nespojivi; da na rad i delatnost Zaštitnika građana ne može niko da utiče.

Ako je to tako, a jeste tako, onda se očekuje i od onoga koga ćemo izabrati da sve ovo što je zakonom predviđeno u celini ispoštuje i da u punoj meri i u punom kapacitetu zaista štiti prava građana i interese građana na način kako je to njemu stavljeno u nadležnost.

Zbog toga je jako važno istaći nekoliko bitnih činjenica da se vidi koja je to prevashodno uloga Zaštitnika građana.

Jedna je prevencija, a to znači da sprečava kršenje prava građana i na taj način prevenira bilo koja delovanja u organima uprave ili kod nosilaca javnih ovlašćenja koja potencijalno mogu biti kršenje prava građana.

Druga uloga Zaštitnika građana je edukativne prirode. Šta znači to? Pa, edukacija se sprovodi kroz prevashodno upućivanje građana i zaposlenih u organima uprave kako da postupaju i kako da štite prava građana. Naravno da to

mogu učiniti i pismenim podnošenjem pritužbe i usmenim podnošenjem pritužbe, ali isto tako mi očekujemo od Zaštitnika građana da se posebno stara, u granicama svojih nadležnosti koje su zakonom propisane, kako se zaposleni u organima uprave ophode prema tim istim građanima, kako poštuju njihova prava.

Da li su ta prava na način koji to podrazumeva delovanje Zaštitnika građana okarakterisana kao nešto što podrazumeva delovanje od strane zaposlenih u organima uprave prema građanima kao ignorisanje njihovih prava, gaženje, kršenje ili bilo kakvu drugu terminologiju da iskoristim ili upotrebim, a da se prema tome zažmuri, odnosno u odnosu na to ne reaguje.

Mi u poslaničkoj grupi Socijalističke partije Srbije smo uvereni da će budući zaštitnik građana imati i te kako obzira prema svemu onome o čemu sam danas govorio, a naročito da će dosledno sprovoditi i primenjivati zakon koji ga upućuje upravo na to. Zašto? Zbog toga što po sopstvenoj inicijativi Zaštitnik građana ispituje kršenje prava građana. Ako to čini po sopstvenoj inicijativi, onda mora utvrditi bukvalno sve činjenice koje ukazuju na kršenje prava.

Za razliku od dela opozicije koji ne zna ili namerno krivotvori nešto što treba građani da znaju, mi u Poslaničkoj grupi SPS ukazujemo, radi javnosti i istine, da Zaštitnik građana nema kontrolne mehanizme u odnosu samo na pojedine državne organe, prevashodno prema predsedniku Republike Srbije, Narodnoj skupštini, Vladi Republike Srbije, Ustavnom sudu, sudovima i javnim tužilaštvima. To je nešto što podrazumeva sve što je van nadležnosti Zaštitnika građana. Dakle, kada govorimo o čoveku koga treba izabrati na ovu jako značajnu funkciju, onda moramo imati sve ovo u vidu.

Mi u poslaničkoj grupi nikada to nismo radili niti ćemo sada raditi, da se koristimo blaćenjem, omalovažavanjem, ljaganjem ličnosti, kao što je to činio deo opozicije ili predstavnici dela opozicije. Da li je neko studirao tri, četiri, pet, deset godina, imao prosek ocene takav kakav jeste, to u ovom trenutku za nas ne može da bude opterećenje. To u ovom trenutku za nas ne sme da bude hipoteka koju ćemo unositi dok ne izglasamo onoga za koga smatramo da će kredibilno da radi. Pa masa najstručnijih lekara, ogroman broj vrhunskih hirurga, urologa, oftamologa, onkologa, ko zna koliko je vremena provelo u izučavanju svoje materije da bi došao do stručne reference koju ima, možda i po deset-petnaest godina, ali se zato u praksi pojavio kao neko ko je vrhunski lekar, inženjer i tako dalje i tako dalje.

Dakle, ne treba ni u kom slučaju robovati činjenici zbog čega je neko bio toliko dugo na fakultetu, na studijama, kakav mu je bio prosek ocene, nego kakav je njegov rezultat rada, kakav je u praksi iskazao potencijal koji nesumnjivo kao stručno lice, kao pravnik mora da ima.

Naravno da je Odbor za zakonodavstvo i ustavna pitanja pred sobom imao četiri, slobodno ću otvoreno i iskreno reći, respektabilna kandidata, i onog

kandidata kojeg je predložila SRS i DS i DJB i tako dalje. Radi se o kandidatima koji imaju svoj potencijal, svoju stručnu referencu i to nije sporno, ali se zato Odbor za zakonodavstvo i ustavna pitanja opredelio za onoga za koga sa razlogom smatra da će u budućem periodu odgovorno, savesno, posvećeno obavljati jednu jako značajnu funkciju o kojoj mi danas raspravljamo.

Kada su u pitanju ostali predlozi kandidata, jer ovde danas govorimo isključivo o personalnim rešenjima, mi u Poslaničkoj grupi SPS smatramo da se takođe radi o dobrim predlozima, o kvalitetnim kandidatima, ali kao što nećemo ni o Zaštitniku građana da komentarišemo bilo šta dok se njegovi rezultati rada ne iskažu upravo radeći na poslu za koji će biti odgovoran i na kome će raditi kao izabrani Zaštitnik građana ili član Agencije za borbu protiv korupcije, odnosno Fiskalnog saveta, tako i u odnosu na ove predloge ne želimo da iznesemo nikakav komentar koji se odnosi na ličnost, koji bi podrazumevao bilo kakvu ličnu diskvalifikaciju. Naprotiv, predlozi ukazuju na to da se radi o licima koja zadovoljavaju kriterijume.

Državna revizorska institucija je predložila kvalitetnog kandidata i zahvalnost gospodinu Sretenoviću što je na nivou njegove institucije iznedrena jedna dobra definicija kako predlagati kandidate i kako doći do pravog predloga. Mislim da u ovom pravcu ne možemo apsolutno nikakav prigovor dati. To se odnosi i na Fiskalni savet, tako da i Miloš Stanković i Jelena Stanković, Vladimir Vučković, Nikola Altiparmakov, kao i svi oni koji su već tu, koji već rade u institucijama, sigurno zaslužuju, i prema svom stručnom potencijalu i prema ličnim kvalitetima i prema svemu onome što se mi nadamo da će iskazati kao rezultat svog rada, da budu izabrani.

Kada je u pitanju Agencija za borbu protiv korupcije, ovde je načeta jedna tema koja svakako zavređuje pažnju, a to su izmene i dopune Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije. Mi u Poslaničkoj grupi SPS sigurno stojimo iza toga da je zaista potrebno poboljšati zakonsku regulativu u tom smislu kako bi se i Agencija za borbu protiv korupcije podvela pod norme koje podrazumevaju daleko veći stepen odgovornosti članova Agencije za borbu protiv korupcije, da njihov rad bude što efikasniji i da se stvarno koruptivna delovanja ne samo sankcionišu, nego da se, jednostavno, eliminiše u svakom pogledu bilo kakva mogućnost da od Agencije za borbu protiv korupcije potekne bilo šta što podrazumeva ili prikrivanje ili tolerisanje koruptivnog delovanja.

Dobar je bio predlog Nacrta zakona, ne znam da li je taj nacrt zakona još uvek na tom nivou, u tom statusu, u toj fazi, da se i svi zaposleni u Agenciji za borbu protiv korupcije podvrgnu ili podvedu pod odredbe zakona tako što moraju prijavljivati svoju imovinu. Da li će se i druge norme koje se odnose na direktno delovanje Agencije prema svakom pojedincu, svakom građaninu, svakom funkcioneru, pri čemu moramo voditi računa o tome da se vrlo često, nažalost

ovde nije gospodin Šabić, dolazilo do toga da se preklapaju Zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije i Zakon o zaštiti podataka od javnog značaja.

Zašto? Zbog toga što smo svi svedoci, manje ili više, da se u praksi dešavalo da se kroz delovanje Agencije za borbu protiv korupcije dolazi do toga da se, maltene, transparentno pokazuju oni podaci koji ne smeju biti ni u kom slučaju prikazani, da se traže podaci koji ne smeju biti dostupni, koji se odnose na ličnost, koji se odnose za zaštitu podataka o ličnostima, kako kada su u pitanju povezana lica, tako i kada su u pitanju srodnici itd., itd.

Na kraju, završiću time što ću još jednom, u ime svih nas poslanika iz Poslaničke grupe SPS, istaći da ćemo mi u danu za glasanje podržati ove predloge jer smatramo da su predlozi kvalitetni, smatramo da će izborom ovih lica institucije na čijem će oni čelu ili u čijem će radu učestvovati značajno poboljšati efikasnost svoga rada i da ćemo dobiti respektabilne i institucije i ljude koji u njima rade. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Jovanoviću.

Reč ima narodna poslanica Mira Petrović.

Izvolite.

MIRA PETROVIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi predlagači, kolege i kolegice poslanici, pa evo, ja ću u ime Poslaničke grupe PUPS pokušati da govorim ne tako dugo. Ove diskusije koje mi vodimo kada su u pitanju izbori različitih nezavisnih funkcija nisu preterano interesantne za gledaoce televizije, iako svi mi koristimo ove situacije da napravimo promocije svojih političkih opcija.

Poslanička grupa PUPS će podržati sve predloge koji se danas nalaze pred nama, iz jednostavnog razloga što... Vidim da je danas tema broj jedan Zaštitnik građana. Ne znam zašto se baš njemu daje toliko veći značaj u odnosu, recimo, na Fiskalni savet ili u odnosu na Agenciju za borbu protiv korupcije. Mislim da je to nekako više sada podgrejano izborima koje smo imali i neobičnom situacijom u kojoj smo se našli da se čovek koji je u dva mandata bio Zaštitnik građana nađe kao kandidat za predsednika, što nije uobičajeno.

Vezano za Agenciju za borbu protiv korupcije i kandidate koje su predložile vrlo eminentne ustanove kod nas, nas iz PUPS-a ne dovodi ni u kakvu sumnju. Nema razloga da ne verujemo da su svi oni dobro promislili pre nego što su predložili te ljude. Ja ovde poznajem samo gospodina Sretenovića, ali generalno zaista verujemo da ste svi dobro razmislili i da je u interesu Srbije da Agencija za borbu protiv korupcije zaista ima kvalitetne ljude.

Moram priznati da je neko lično iskustvo i iskustvo nas iz PUPS-a bilo da se, nadam se da su to bile te dečje bolesti Agencije, na osnovu nekih raznih dojava, anonimnih, ovakvih, onakvih, vršila velika prepiska vezano za to da li imate neku imovinu prijavljenu na pravi način ili nemate, ali suštinski to su bili

sitni problemi koje smo, naravno, sem malo veće prepiske, rešavali. Ali je, zaista, jedna takva agencija neophodna, neophodno je da ozbiljno rade i mislim da nemamo nikakvu dilemu da li će kandidati koji su pred nama taj posao raditi valjano. Unapred nećemo da donosimo nikakve zaključke, nema razloga da sumnjamo. I, kako je rekao i moj prethodni kolega govornik Neđo Jovanović, neka prvo u praksi pokažu svojim radom da li su zaslužili te pozicije ili ne.

Što se tiče Fiskalnog saveta, to je troje ljudi koji su već prisutni. Ponavljam da se mi iz PUPS-a nismo uvek slagali sa mišljenjem koje je Fiskalni savet imao. Vrlo često smo imali utisak da se, prosto, kad god je bila neka priča sa nedostatkom para u budžetu, uvek Fiskalni savet okretao penzionerima. Mislim, mi iz PUPS-a kao zaštitnici penzionera naravno da to nikad nismo mogli da prihvatimo lagano, s obzirom na to da je to njima nekako uvek bila sigurna pozicija gde ima para. To jeste u jednom trenutku bilo neophodno i ja se nadam da smo mi fiskalnu konsolidaciju završili, da je stezanje kaiša, kada su penzioneri u pitanju, sada iza nas.

Imali smo izjavu i predsednika Vučića, a pre nekoliko dana i premijerke Ane Brnabić da će doći u toku ove godine do povećanja i plata i penzija, što je za nas jako značajno, da se prosto vide rezultati i te podrške koju smo mi u prethodnom periodu dali i koja je za nas bila teška i bolna. Mislim da smo najveće udare što se toga tiče upravo poneli mi iz PUPS-a. Tu jeste bilo nekih nesuglasica, ali s druge strane zaista je Fiskalni savet... Mislim da je tu najveći problem bio jer Fiskalni savet ima u svom sastavu zaista vrsne poznavaoce posla i ekonomije i da su oni to više gledali brojčano nego što su to gledali na način na koji mi to gledamo, životno, jer ipak penzionera je preko milion i sedamsto hiljada i naravno da oni svi imaju uglavnom niska primanja i nemaju nikakve druge mogućnosti da ta svoja primanja poboljšaju. Ali dobro, nismo imali neke velike sukobe, nadamo se da će oni nastaviti da i dalje krajnje profesionalno rade svoj posao, tako da će, što se nas tiče, i kandidati za Fiskalni savet imati našu punu podršku.

Što se tiče Zaštitnika građana, pa niko od nas lično ne zna gospodina Pašalića. Ja se nadam da je naš najveći koalicioni partner, Srpska napredna stranka, vrlo dobro promislila pre nego što se odlučila za predlog kandidata, koji smo mi u koaliciji podržali, da ne dođemo zaista u situaciju u kojoj smo bili, da nam se nezavisni funkcioneri pojavljuju na izborima za predsednika. Tako da se nadam da nećemo za pet godina imati novog kandidata, iako nekako u poslednje vreme čini mi se da nam svi ovi nezavisni postaju malo zavisni. Vidim neke najave, da li su sad tačne ili ne, to su opet samo tekstovi u novinama, možda su netačni, ali evo imamo neke najave vezano za izbore u Beogradu, da će nam se i tu pojaviti kao kandidati, potencijalni jel', neki nezavisni članovi u našoj zajednici. Nadam se da je to opet neka greška ili, ako nije, onda zaista moramo

da vodimo računa pri izboru ovakvih ljudi da izaberemo ljude koji zaista pre svega imaju interese svih građana Srbije a da je politika nešto u čemu oni ne učestvuju.

(Poslanik opozicije dobacuje: Nešto prljavo.)

Ne, ne, ne. Ja stvarno mislim da je politika neophodna. Izvinite, ja sebe uopšte nijednog trenutka, neću da se obraćam lično, ne treba, ali ja zaista sebe nikada nisam doživljavala prljavo. Sve u životu što sam uradila, uradila sam najčestitije. I svi mi iz PUPS-a iza sebe imamo puno staža, puno rada, puno uspešne karijere i nema razloga da politiku doživljavamo prljavo. Mi smo u politiku ušli upravo zbog toga da bismo mogli da štitimo jednu grupaciju koju su svi drugi na prostorima Srbije u tom trenutku zaboravili.

Tako da, što se nas tiče, mi ćemo zaista u danu za glasanje dati podršku svim kandidatima koji su trenutno pred nama kao predlozi, sa verom da ne grešimo, da su svi zajedno dobro promislili i da mi, ako želimo da krenemo napred i ako smo se zaista opredelili za put ka Evropskoj uniji, moramo da poštujemo i neka pravila koja Evropska unija ima. Znači, moramo da imamo zaista nezavisnog Zaštitnika građana, moramo da imamo Agenciju za borbu protiv korupcije, moramo da imamo Fiskalni savet i moramo da imamo ozbiljan pristup, profesionalan pristup svakog od njih poslu za koji su se, na kraju krajeva, oni opredelili i prihvatili kandidature.

Tako da, što se tiče nas, Poslanička grupa PUPS će u danu za glasanje podržati kandidate koji su danas na izboru. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolegice Petrović.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Balša Božović.

Izvolite.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, prekršili ste član 106. stav 1. koji kaže: „Govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretrese.“

Dakle, ukoliko govorimo na ovakav način o jednoj instituciji Zaštitnika građana, pa da onda oni koji su ga predložili čak kažu da ne znaju ništa o njemu, ne možemo sa druge strane da se pravimo, odnosno vi kao predsedavajući, da Ustav Republike Srbije ne postoji, pa da vladajuća većina određuje ko može, a ko ne može da se bira na ovim izborima, ne samo na ovim, nego na svim izborima u Republici Srbiji. Svako ima pravo da bira i da bude biran u skladu sa zakonom, u skladu sa Ustavom, a ne da se određuje u nekim raspravama u načelu o Zaštitniku građana, da li je neko imao prava da se kandiduje za predsednika Srbije ili neko nema prava da se kandiduje za gradonačelnika Beograda.

PREDSEDAVAJUĆI: Gospodine Božoviću... Gospodine Božoviću... Gospodine Božoviću, samo trenutak, molim vas. U čemu je konkretno povreda...?

BALŠA BOŽOVIĆ: Mislim da je to veoma veliki propust sa vaše strane, zato što su ovakve stvari upravo one koje utiču na to da se Ustav Republike Srbije ne poštuje u Srbiji. Ako vi hoćete da mi kažete da je ukinut, molim vas da obavestite i građane Srbije...

PREDSEDAVAJUĆI: Očigledno ne možemo da se razumemo.

Nemam nameru sa vama da vodim dijalog, ali vam postavljam konkretno pitanje.

(Balša Božović: Vi nemate pravo da vodite sa mnom dijalog, nego da vodite sednicu.)

Ja to i ne pokušavam.

(Balša Božović: Želim da obrazložim povredu Poslovnika.)

Ali to ne uspevate. I ja želim da vas pitam u čemu sam konkretno povredio navedeni član Poslovnika 106?

(Balša Božović: Zato što niste reagovali na izlaganje prethodnog govornika.)

Gospodine Božoviću, u obrazlaganju ukazane povrede Poslovnika, rekli ste da svako ima pravo da bira i da svako ima pravo da bude biran, a u ovoj skupštini svaka poslanička grupa ima legitimno pravo na svoj stav. Koleginica Petrović je iznosila legitimno pravo poslaničke grupe PUPS i smatram da time nisam povredio navedeni član Poslovnika.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika?

(Balša Božović: Da. I, povreda Poslovnika.)

Odgovarajući nisam mogao da učinim novu povredu Poslovnika.

(Balša Božović: Kako niste? Molim vas, povreda Poslovnika. Ne određujete vi, predsedavajući, kada je povreda Poslovnika.)

Dakle, ja predsedavam, gospodine Božoviću, a sada u skladu sa članom 87. Poslovnika Narodne skupštine određujem pauzu u trajanju od 60 minuta. Sa radom nastavljamo u 14.43 časova. Zahvaljujem.

(Posle pauze – 14.45)

PREDSEDNİK: Dame i gospodo, možemo da nastavimo sa radom.

Na listi prijavljenih imam narodnog poslanika Sašu Radulovića.

Izvolite.

SAŠA RADULOVIĆ: Poštovani građani Republike Srbije, dame i gospodo, danas na ovoj sednici raspravljamo o izboru članova Odbora Agencije

za borbu protiv korupcije, zatim izboru članova Fiskalnog saveta i izboru Zaštitnika građana. To su jako važne institucije sistema i sigurno ćemo se svi složiti da je potrebno da se na ova odgovorna mesta izaberu ljudi sa integritetom, ljudi sa nespornim profesionalnim kvalifikacijama, sa značajnim znanjem i iskustvom kako bi mogli da obavljaju ovako važnu ulogu u društvu.

Svi ćemo se složiti sa tim da je onda potrebno napraviti jednu dobru selekciju, da je potrebno videti kakvi su im planovi rada, šta žele da rade na tim mestima, koja im je motivacija da se uopšte kandiduju za ovakve pozicije, odnosno da prihvate da ih kandiduju ovlašćeni predlagači, da nam objasne šta misle, odnosno šta žele da rade kako bi građani to mogli da vide.

Ako radimo u interesu građana, a to je, nesporno, činjenica, ovde smo svi zbog interesa građana a ne zbog partijskog interesa, na ove pozicije, kao i sva druga mesta u društvu, treba da izaberemo najbolje i za ove konkretne pozicije na Narodnoj skupštini je, odnosno samim poslanicima je da se uvere da su kandidati koji su predloženi zaista najbolji, da ih pitaju pitanja, da s njima diskutuju njihove planove rada kako bi mogli uopšte da obave svoju važnu funkciju, a ona je, građani su ih izabrali, da u Skupštini štite njihove interese i da onda u ime građana i postavljaju sva ova pitanja.

Nadamo se da se slažemo oko ovoga i da se slažemo oko suštine koja danas treba da se reši. Suprotno ovoj suštini je partokratija koja predlaže svoje partijske kadrove, bez kvalifikacija i bez znanja, na najvažnije funkcije u državi. Kako da utvrdimo razliku suštinski? Suštinski se ta razlika utvrđuje tako što se razgovara sa kandidatima, pravi se intervju, postavljaju se pitanja, oni odgovaraju. Bilo bi jako dobro da su i pre kandidovanja mogli javnosti da predstavljaju i svoje biografije i planove rada, da onda, recimo, na Javnom servisu u nekim emisijama predstavljaju taj svoj plan, da se sučele, da međusobno razgovaraju ti kandidati, da građani mogu da vide koga biraju, da razgovaraju sa medijima i na kraju i sa poslanicima.

Ovaj jedan proces bi nam onda dao najbolje kandidate. Umesto toga dobili smo prijave kandidata koje su podnesene odborima Narodne skupštine, koji ne zadovoljavaju nijedan od ovih uslova. Recimo, za kandidate za Fiskalni savet nisu dostavljene biografije osim za jednog, a ovako vam izgleda jedno obrazloženje ministra finansija koji je predložio jednog člana Fiskalnog saveta. Znači, jedna rečenica. Pročitaću vam da vidite koliko Ministarstvo finansija poštuje narodne poslanike i njihovu ulogu selekcije kandidata.

Kaže: „Dopisom 01 broj 02-705/17 od 22. marta 2017. godine obratili ste se ministru finansija zahtevom da predloži kandidata za Fiskalni savet, a u skladu sa odredbama Zakona o budžetskom sistemu. S tim u vezi, predlažem da se za člana Fiskalnog saveta izabere Nikola Altiparmakov.“ To je sve. Ovoliko i

na ovaj način je Ministarstvo finansija obrazložilo svoj predlog člana ovako važne nezavisne institucije sistema.

Ovde imate primer kako to radi Narodna banka. To je takođe jedna rečenica. Jedna trećina te rečenice je navođenje broja Službenog glasnika u kome je objavljen Zakon o budžetskom sistemu. Ovo vam pokazuje kako izvršna vlast i kako institucije poštuju Narodnu skupštinu i kako poštuju ulogu poslanika u odabiru kandidata.

Ovo što je gore od toga je da se na sednici Odbora za finansije nijedan kandidat nije pojavio. Nijedan kandidat nije ni dostavio svoju biografiju, niti je dostavio plan rada, niti osvrt na ono što je radio do sada. Ovi kandidati koji su bili u prethodnom sastavu članovi Fiskalnog saveta njih je predložila prethodna vlast. Tada su izabrani i sada se biraju ponovo, bez ikakvog plana rada.

Da su se slučajno pojavili na tom odboru, ja bih imao mnogo pitanja za njih. Recimo, da li član Fiskalnog saveta podržava protivustavno smanjenje penzija, tražio bih obrazloženje.

Kada pogledamo smanjenje deficita do koga je nesporno došlo, to je važna stvar i građani to treba da znaju, smanjiti deficit je jako bitno za Republiku Srbiju, međutim, pitanje nije da li smanjiti deficit nego kako ga smanjiti. Ako malo pogledate kako je smanjen deficit, smanjen je tako što je država posegla u džepove građana i privrede i na taj način smanjila deficit. Fiskalni savet je ovo podržao i to je jedna pogrešna politika.

Ušteda 20 milijardi dinara tako što je otet novac od penzionera, preko dvadeset milijardi dinara smanjenje plata, 15 milijardi dinara uvođenje akcize za struju, oko 17 milijardi dinara dobit koja ne postoji u javnim preduzećima, koja je povučena i stavljena u budžet. Povučeni su svi porezi, sve naknade, PDV sa 18% na 20%, sa 8% na 10%. Ukupno preko 50 milijardi dinara na takav način. Pitanje je – a šta je država uradila? Ni reči o tome.

Nismo imali ni priliku da razgovaramo sa kandidatima i da ih pitamo zbog čega s jedne strane podržavaju protivustavno smanjenje penzija i na ovakav način opterećenje i građana i privrede, a da sa druge strane država ništa nije uradila da uštedi novac.

Ako pogledate stavke u budžetu, na primer, na subvencije godišnje ide preko milijardu evra u konsolidovanom budžetu države, znači, preko milijardu evra. Recimo, od toga je, a predstavnik predlagača je danas o tome govorio, na „Fijat“ 2016. godine otišlo 35 miliona evra, otprilike nekih 12,5 hiljada evra po zaposlenom. Sada ih ima 2.833, odnosno u 2016. godini ih je bilo, a godinu pre toga ih je bilo 3.300. Znači, smanjenje broja zaposlenih tamo, subvencije su povećane oko devet miliona evra.

Inače, premijerka nas je, takođe, obavestila da su neto zarade tih zaposlenih 320 evra i da bi, valjda, radnici trebalo da budu zahvalni za to. S

druge strane, domaća privreda zapošljava po ceni od 390 evra po zaposlenom, tako da u „Fijatu“ imamo da godišnje na neto zarade jednog zaposlenog „Fijat“ izdvaja 3.800 evra, to je godišnja zarada, a da od države dobija 12.500 evra. A, recimo, domaći privrednici dobijaju nula evra subvencija, a s druge strane isplaćuju 4.600 evra godišnje.

Ne znam da li građani znaju, takođe, da „Fijat“ u Srbiji ne plaća nijedan porez. Ne plaćaju čak ni doprinose na teret poslodavca...

PREDSEDNIK: Poslaniče... Poslaniče, pomozite mi...

SAŠA RADULOVIĆ: Ja bih vas zamolio da me ne prekidate, pošto je o „Fijatu“ govorio predstavnik predlagača, tako da imam pravo da se osvrnem na to.

PREDSEDNIK: Što da vas ne prekidam?

SAŠA RADULOVIĆ: Znači, ova pogrešna fiskalna politika i monetarna politika i uopšte politika štednje u državi je nešto što je Fiskalni savet podržavao. Nisu se ni pojavili na sednici Odbora za finansije da odgovaraju na ova pitanja i da ovo malo prodiskutujemo.

Kako je to 40 milijardi dinara u budžetu otišlo na plaćanje aktiviranih garancija, kako nisu pažnju posvetili tome nego govore o smanjenju penzija, koje bi trebalo da bude poslednja mera. Smanjenje penzija, odnosno otimanje penzija je poslednja mera, kada država nema nikakav drugi izbor.

Kako nisu govorili, recimo, o tome da „Er Srbija“ godišnje pravi ogromne gubitke od oko 50–80 miliona evra svake godine i da su ti gubici pokriveni subvencijama. Zašto tu nije štednja? Pa „Železara“ 270 miliona evra, čitav ovaj cirkus sa menadžmentom iz Čehoslovačke, dve godina lutanja, toliki je ceh.

Znači, ovo su sve neke važne stvari o kojima bismo morali da razgovaramo na Odboru za finansije. Nažalost, nijedan kandidat se nije pojavio i predsednica Odbora je imala opravdanje: to nije ni neophodno, oni su već bili tu, što da iznose planove rada. Na koji način možete da ocenite kandidate ako ne možete da pročitate njihov plan rada?

Ovo je nešto što ne bi smelo da se dešava. Znam da je glavno opravdanje vladajuće većine da je ovako rađeno i u prošlosti, pre 2012. godine. Mi se slažemo, ali upravo to je ono što je pogrešno i to je ono što treba da se menja. Znači, nikakve rasprave oko toga nije bilo.

Ista stvar je i sa članovima Odbora Agencije za borbu protiv korupcije. Ni kandidata, ni predstavljanje planova, ni razgovor o njihovom integritetu, ni o iskustvu, ni reči, nego kao protočni bojler prođete kroz Odbor i onda se pravimo

ovde u plenumu Narodne skupštine da tobože razgovaramo o kandidatima, a u suštini završi se sa zvončetom.

Pa pored toga imamo i pitanje izbora za Zaštitnika građana. Da pročitam za građane, ako ne znaju, neke osnovne članove Zakona o zaštitniku građana.

Recimo, u članu 1. kaže: „Ovim zakonom ustanovljava se Zaštitnik građana kao nezavisan državni organ koji štiti prava građana i kontroliše rad organa državne uprave, organa nadležnog za pravnu zaštitu imovinskih prava i interesa Republike Srbije, kao i drugih organa i organizacija, preduzeća i ustanova kojima su poverena javna ovlašćenja.“

Veoma širok dijapazon i praktično Zaštitnik građana treba da štiti građane od bahate države, tamo gde je država bahata, i da ne radi samo, recimo, po predstavkama i pritužbama građana nego i da samoinicijativno uočava mesta u društvu gde se država bahato ponaša, gde se krše prava građana. Građani na kraju završavaju na Sudu za ljudska prava u Strazburu zato što država nije u stanju da odgovori na njihova elementarna prava.

A zatim u članu 5. kaže: „Za Zaštitnika građana može biti izabran državljani Republike Srbije koji ispunjava sledeće uslove:

- 1) da je diplomirani pravnik;
- 2) da ima najmanje deset godina iskustva na pravnim poslovima koji su od značaja za obavljanje poslova iz nadležnosti Zaštitnika građana;
- 3) da poseduje visoke moralne i stručne kvalitete;
- 4) da ima zapaženo iskustvo u zaštiti prava građana.“

Nažalost, predloženi kandidat za Zaštitnika građana nije dostavio niti informacije o tome da ispunjava tri od četiri uslova, niti je samom Odboru na kome se diskutovalo o njegovom predlogu i o kome se glasalo o njemu dostavio svoj plan i program rada, niti je odgovarao na pitanja koja su mu postavljena. Tri puta sam ga pitao jedno te isto pitanje, tri puta na njega nije odgovorio. Našao je onda zaštitu od strane predsednika Odbora, koji je obavestio sve kandidate, pa i njega, da ne moraju da odgovaraju na pitanja poslanika, da je to njihovo pravo; ako hoće da odgovore, mogu da odgovore, ako ne, ne. Ovim pokazujemo koliko je, recimo, predsedniku Odbora važna uloga Parlamenta i koliko ih u stvari diskusija uopšte ne interesuje.

Pitanja koja smo postavili ticala su se pitanja moralnih i stručnih kvaliteta, zapaženog iskustva u zaštiti prava građana.

Naravno, sasvim je moguće da neko ko je studirao 13 godina, ko ima prosek 6,7 bude dobar Zaštitnik građana. Malo verovatno, ali je moguće. Kada je takva situacija, onda je naravno na poslanicima u tom intervjuu, u razgovoru sa kandidatom da ga pitaju pitanja da bi ustanovili da li ima potrebne kvalifikacije ili ne, i da li će biti dobar kandidat za Zaštitnika građana, kandidat, da odgovara

na pitanja. Nažalost, bili smo uskraćeni za sve to na samom odboru, pošto ništa od ovoga nismo čuli.

Zatim, moguće je, takođe, da neko ko je bio u Skupštini Fudbalskog kluba „Crvena zvezda“ – kako je tamo došao, ne znamo – sudija, nakon toga napusti tu skupštinu i pređe u Skupštinu „Partizana“. To je sasvim moguće. Moguće je i da neko ko to uradi ima kredibilitet i moralni integritet, međutim, malo je verovatno. Na tom odboru nismo imali priliku da čujemo obrazloženje Zaštitnika građana, koji je sedeo na tim skupštinama sa ljudima koje je trebalo procesuirati, kako je moguće, prvo, da je sedeo tamo, a drugo, da je prešao iz jednog kluba u drugi. To zaista ne zvuči kao nešto što je logično.

Međutim, najvažnija stvar od svih je – nigde plana rada Zaštitnika građana. Isto kao i za Fiskalni savet, isto i kao Odbor Agencije za borbu protiv korupcije, isto je i za Zaštitnika građana – nigde plana rada da kaže, recimo, koje su to oblasti društva na koje bi obratio pažnju, gde su glavni problemi i kako misli da ih rešava. To je suština, to je moglo da opravda sva ova ostala pitanja koja javnost ima. Međutim, kada to ne uradite, onda, jednostavno, nemate kredibilitet za ovu poziciju.

Funkcija Zaštitnika građana izuzetno je značajna, isto kao i pozicija članova Fiskalnog saveta i Agencije za borbu protiv korupcije. Tu se suštinski traže ljudi koji imaju integritet, koji imaju znanje i koji imaju iskustvo. Mi imamo forme koje godinama dozvoljavaju, ne samo ova vlast nego i prethodna, da na ta najodgovornija mesta dolaze loši partijski kadrovi, koji onda ne mogu da odgovore zahtevima građana i u stvari ne štite građane od toga kako država neodgovorno troši novac, odnosno kako partije upravljaju državom ili od bahatog ponašanja državnih organa, nego praktično štite njih od građana.

Na primer, Zaštitnik građana ima nadležnost da kontroliše RTS, da kontroliše REM, jer tamo je ugroženo pravo građana na informisanje. Ima pravo da kontroliše Republičku izbornu komisiju, jer tamo je ugroženo izborno pravo građana, na primer izborno pravo dijaspore, krađe se dešavaju, nikakve kontrole nemamo. Ima pravo Zaštitnik građana da kontroliše Narodnu banku, zašto ništa nije uradila da se kriminalni ugovori u švajcarskim francima, je li, da ih uopšte imamo u Srbiji i da toliki broj građana bude prevaren.

Ovo su sve neke stvari o kojima bismo razgovarali da je kandidat hteo da odgovara na bilo koje od pitanja koje mu je postavljeno. Umesto toga, imamo glasanje na zvonce.

Za kraj, kazao bih i sledeće. Pošto na svako moje izlaganje nakon mene dođe jedan od predstavnika vlasti koji vređa, kršeći član 107. stav 2. Poslovnika, nadam se da ovaj put predsednica Skupštine neće dozvoliti da ove rasprave budu o meni, jer kad se ja budem kandidovao za neku funkciju onda treba da budu

rasprave o meni, nego da će opomenuti sve govornike iz vladajuće većine da se bave suštinom i da odgovaraju na pitanja koja im se postavljaju. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Povreda Poslovnika, Srbislav Filipović.

Izvolite.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Hvala, predsedavajuća.

Dame i gospodo narodni poslanici, reklamiram povredu člana 107. gde kaže u 1. stavu: „Govornik na sednici Narodne skupštine je dužan da poštuje dostojanstvo Narodne skupštine“, rekao bih i građana, jer kada iznosite brutalne neistine u Narodnoj skupštini vređate i dostojanstvo svih nas koji smo ovde, ovog visokog doma i građana Republike Srbije.

Kako je to povređeno dostojanstvo? Pa tako što kažete da se vi borite, gospodine, protiv partokratije, borite se na taj način što predlažete za Zaštitnika građana, za nekoga ko treba da bude na čelu jedne nezavisne institucije, čoveka koji je šef odborničke grupe vaše partije u pokušaju ili šta je to već, družine radi interesa, družine radi neplaćanja poreza ili čega već, čoveka koji je odbornik u toj opštini, čoveka koji je predsednik gradskog odbora vaše grupe partije u pokušaju, e, tako vi gledate na partokratiju, tako vi gledate na nezavisnost institucija. Zar može neko ko je član političke partije da nezavisno obavlja instituciju Zaštitnika građana? Kako će on da ih štiti?

(Predsednik: Poslaniče, molim vas...)

Samo da završim, poslednja rečenica.

(Predsednik: Samo u vezi s članom 107. Poslovnika, molim vas.)

To je dostojanstvo Narodne skupštine. Nije lepo da se laže. Narod kaže: ko laže, taj možda i krade, a ko možda i krade, ako se dokaže, ide možda i u zatvor, a sasvim sigurno ko ne plaća porez, u normalnim državama ide u zatvor. Hvala.

PREDSEDNIK: Da li želite da glasamo o povredi člana 107?

(Srbislav Filipović: Ne.)

Hvala.

Reč ima narodni poslanik Branka Stamenković, povreda Poslovnika.

Izvolite.

BRANKA STAMENKOVIĆ: Hvala. Povreda Poslovnika, član 103. stav 8. kaže – u slučaju da narodni poslanik zloupotrebi pravo iz stava 1. predsedavajući treba da oduzme ovo vreme od ukupnog vremena koje pripada njegovoj poslaničkoj grupi.

Kolega se javio po Poslovníku, a ušao je u repliku i ušao je upravo u ono na šta je kolega Radulović upozoravao vas, predsedavajuća, da ne dozvolite da se desi, što ste vi potpuno namerno učinili.

Da vas podsetim, vaša je dužnost da vodite računa o redu na sednici i da ne dozvolite ono što Poslovníkom nije dozvoljeno. Znači, ne da saslušate kršenje

Poslovnika pa onda da kažete jeste u pravu, nije u pravu, nego onog trenutka kada neko uđe u kršenje Poslovnika da ga prekinete i da ga opomenete da je ušao u kršenje Poslovnika, što vi uporno izbegavate da uradite, evo, ima tome više od godinu dana.

Shodno tome i činjenici da ste bili i upozoreni da će se ovo desiti i zamoljeni da to ne dozvolite a ipak ste to dozvolili, ja bih predložila da, u skladu sa članom 109, sami sebi izreknete opomenu.

PREDSEDNIK: Nasmeljali ste me, poslanice, pošto najčešće iz vaše poslaničke grupe dobijam kritiku da prekidam poslanika koji zloupotrebljava Poslovnik odmah posle prve-druge rečenice, vikom na mene najčešće: morate da dozvolite da čujete sve što imamo da kažemo itd. Taman ja to usvojim i sad opet ne valja. Tako da ne znam više šta da radim.

(Branka Stamenković: Da se glasa o povredi.)

Glasaćemo, to je neminovno. Glasaćemo sigurno da li sam ja povredila Poslovnik, ali ne znam ko me je i kad upozorio da će neki od ...

(Branka Stamenković: Kolega Radulović, kada je govorio.)

A ne, on je govorio 20 minuta na svoj način o predloženim tačkama dnevnog reda. Nisam razumela da je govorio o mogućnosti zloupotrebe povrede Poslovnika unapred. To ne postoji.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Tomić, ovlašćeni predlagač.

Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Imali smo priliku da čujemo da na Odbor nisu pozvani kandidati i da je prekršen Poslovnik o radu i zakon. Pa, zarad istine, moram da kažem da Zakon o budžetskom sistemu definiše Fiskalni savet, član 92a i član 92b. Član 92b kaže da članove Fiskalnog saveta predlažu: 1) predsednik Republike Srbije, predsednika Fiskalnog saveta; 2) ministar predlaže jednog člana; 3) guverner NBS takođe jednog člana. Ukoliko Narodna skupština ne izabere predloženog člana, postupak za izbor tog člana se ponavlja. Fiskalni savet vrši svoje nadležnosti nakon izbora sva tri člana Fiskalnog saveta. I, nakon izbora članovi Fiskalnog saveta polažu zakletvu pred Narodnom skupštinu, čime preuzimaju dužnosti.

Na osnovu člana 55. Poslovnika definisane su nadležnosti Odbora za finansije, kao i da Odbor razmatra izveštaj DRI, tu spadaju i ostale institucije koje su u nadležnosti ovog odbora, kontroliše primenu republičkog budžeta, i Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Znači, razlika i izbora članova i predloga drugih institucija sa kojima smo vršili izbore sa kandidatima je definisana zakonom. U drugim zakonskim rešenjima postoji jedan stav u članu koji kaže – Odbor će obaviti razgovore sa kandidatima koji su predloženi. U ovom zakonu to ne stoji.

Prema tome, da smo i zvali kandidate da dođu na razgovor, praktično bismo prekršili i Poslovnik i zakon, a zbog toga ih i nismo pozvali. Potreba je bila da se kaže na Odboru da smo prekršili i Poslovnik o radu i zakone zato što ih nismo pozvali. Naravno, to je velika kleveta kojom želi da se javnom mnjenju prezentira kako kršimo Poslovnik o radu i zakon, što naravno nije istina.

I, sa druge strane, kada govorimo o tome ko bi trebalo da budu kandidati, nekako, dosadašnji predstavnici opozicionih stranaka nisu se bunili kada je Fiskalni savet u svojim ocenama davao svoje određene predloge koji su previše pokazivali podizanje lestvice za funkcionisanje, pogotovo kada su bile plate i penzije u pitanju, tako da nisu osudili ni onda kada je prethodni ministar Šutanovac protivustavno praktično nivelisao vojne penzije sa civilnim penzijama, pa je izazvao sudske postupke koji su koštali budžet Srbije preko 200 miliona evra do 2012. godine a ostavili ovoj vlasti da nađe načina kako će da obešteti te penzionere.

Prema tome, sve ono što smo imali prilike da čujemo jeste neko stanovište koje pokazuje da ne postoji uopšte koncept odgovorne ekonomske politike, nego samo potreba da se izade iz političke anonimnosti i da se napada Vlada, koja je do pre neki dan bila gospodina Vučića, a sada i predsednik Aleksandar Vučić i Vlada kojom sada predsedava gospođa Brnabić. Hvala.

PREDSEDNİK: Reč ima narodni poslanik Marijan Ristićević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIĆEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani gosti, ja ću, ukoliko to dozvoli kolega koji me je tužio za reči izgovorene za govornicom, probati da komentarišem današnji dnevni red.

Upravo je taj kolega ovde najglasnije govorio o partokratiji. O partokratiji nam je danas govorio čovek koji je svog šefa beogradske partije, evo snažno nastupa prema napolju, dakle, koji je svog šefa odborničke grupe i šefa beogradske partije predložio, ni manje ni više, nego za Zaštitnika građana. Valjda je to video od onog žutog preduzeća, pa je i on rešio: „Videla žaba da se konji potkivaju, pa i ona digla nogu“. To je narodna izreka.

Dakle, video je on da to može, da je u Pokrajini bilo tri ombudsmana koji su bili partijski opredeljeni, da je jedan bio savetnik Bojana Pajtića i član partije i sa te savetničke funkcije sa 83 godine postao pokrajinski ombudsman. Takođe, verovatno je video i da državni sekretari iz redova „žute“ partije mogu vrlo brzo da napreduju i da postanu pokrajinski zaštitnici građana.

Ja moram reći da je bivši zaštitnik građana radio ne u skladu sa zakonom, suprotno Zakonu, članu 10a, o Zaštitniku građana, ali je radio u skladu sa programom i statutom svojih partija. Na kraju je i završio kao kandidat više opozicionih stranaka, što dovoljno govori o moralnim karakteristikama Zaštitnika građana, koji pre svega građane i njihova ljudska prava treba da štite od upravnih

organa i zloupotrebe koje političke stranke mogu da vrše na raznim nivoima, od lokala, preko grada, do Republike. Naravno da on nije zaštitio nijednog građanina, ali je zaštitio samog sebe. To je jedini građanin kojeg je on zaštitio i on mene nije podsećao na Zaštitnika građana.

U Švedskoj je 1809. godine nastao, ili postao ombudsman sa ciljem da štiti narod od vlasti. To je osoba sa posebnim sluhom za narod. Da li vama Saša Janković liči da ima tog sluha? To je špijunsko-politički proizvod koji je dobio, između ostalog, 80.000 funti od Britanske ambasade. Od tog trenutka on više nije bio Zaštitnik građana ni 5%, nego je bio politički protivnik svih funkcionera koji su vršili vlast u Republici Srbiji. To je osoba koja je bila krajnje bahata, koja je u radno vreme maltretirala svog psa. Ima ona „pasja kola“ o kojima se govorilo, mora da ih je vukao pas Zaštitnika građana. Mislim da je nama bio potreban i zaštitnik pasa, toliko je maltretirao tog kera...

PREDSEDNIK: Poslaniče, samo da zamolim stručne službe da izvade kartice iz sistema poslanicima koji su napustili zasedanje. (Marijan Rističević: Nadam se da ćete mi vratiti to vreme... Poslanici u trku...)

Ne mogu da kršim Poslovnik, a ovako ga kršim, jer vidim da su ostavili kartice, a po Poslovniku moraju da odnesu kartice.

(Marijan Rističević: Zahvaljujem. Treba li da sačekam?)

Tako da im pokazuje kao da su na poslu, a nisu na poslu.

Samo vi nastavite.

Molim stručne službe da urade svoj posao.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem. Osoba koja je imala 13 službenih automobila, sedam parking mesta, osoba koja je imala blinkere, osoba koja je imala rotacije, osoba koja je imala specijalan džip za lov, osoba koja je imala specijalnu propusnicu da ne može nijedna policija da ga zaustavi i tako dalje, da li vama ta osoba liči na Zaštitnika građana?

Da bi neko bio Zaštitnik građana treba da ima moralne karakteristike o kojima je govorio predstavnik Ivana Pernara i predstavnik bugarske partije Ataka. O moralnim karakteristikama Zaštitnika građana je najbolje govorio ovlašćeni predstavnik Atake u ovom parlamentu, a to je ovaj gospodin koji se toplo grlio sa njim, da je to prevazilazilo političko prijateljstvo, a posebno prijateljstvo prema Zaštitniku građana. Mislim da je on najbolje opisao Zaštitnika građana i njegove aktivnosti, ali se na kraju i on sa njim upustio u određenu vezu.

O Zaštitniku građana je govorio i politički predstavnik Zaštitnika građana, to je gospođa koja trenutno nije tu; govorila je o novom Zaštitniku građana koji je prešao iz jedne navijačke grupe u drugu, iako je ona sama vrlo skoro prešla iz jedne političke partije u drugu, a sad sedi tu pored mog kolege poljoprivrednika, on onako lep, pametan, naprosto zrači, ona verna stranci svojoj, samo ne znam kojoj. I ona je pričala o novom kandidatu za Zaštitnika građana,

odnosno o njegovom prelazu iz jedne navijačke grupe u drugu kao da je to neki veliki minus.

Ovde se govorilo i o studijama, a govorili su oni predstavnici stranaka bivšeg režima čiji su šefovi studirali 13 godina. Mislim da nije problem u dužini studiranja, već šta je ko naučio za vreme dok je studirao. Nije bitno koliko je knjiga pročitao, već šta je iz njih saznao, doznao i šta je primenjivo.

Gospođa je upotrebila izraz – pred nosom. Gospođa koja je bila sekretar za obrazovanje u Autonomnoj Pokrajini Vojvodini upotrebila je taj izraz, pa se i njeno znanje može dovesti u pitanje.

Ali se ja pitam, tog istog kandidata za Zaštitnika građana upravo je vlada koju je predvodio moj kolega poljoprivrednik, čuveni vinogradar, imenovala 2003. godine prvi put za sudiju za prekršaje u Srbiji. Dakle, oni su ga prvi put predložili i oni su mislili da je dovoljno kvalitetan da bude sudija. Ne znam da li im je onda tih 13 godina bilo današnjih 13 godina ili je u međuvremenu nastala neka inflacija u godinama pa oni misle da tih 13 godina iz 2003. godine ne odgovara ovim 13 godina. Jer su ga oni koji su ga lansirali među sudije više puta unapredili, tako da je zauzeo značajnu funkciju u sudu za prekršaje, na kraju je bio na vrhu tog sistema, bio je predsednik Apelacionog prekršajnog suda. Dakle, upravo oni koji su mu pomogli na određeni način da dokaže svoje kvalitete odjednom imaju zamerku na dužinu njegovog studiranja, kao da su ga primili tamo za sudiju pre studiranja pa se sad pokazalo da je on malo duže studirao.

Što se tiče Fiskalnog saveta, Fiskalni savet je, ja sam im zahvalan na pohvalama koje su iskazali vladajućoj koaliciji i vladama koje smo mi više puta birali, ali sam zahvalan i na kritikama koje su oni pokazivali, jer su te kritike bile konstruktivne, bile su ekonomskog tipa. Nisu, poput Zaštitnika građana, hvatali političko oruđe da se obračunavaju sa jednog mesta sa koga se ne sme politizirati i obračunavati sa političkim protivnicima.

Agencija za borbu protiv korupcije, žao mi je što je gospodin „Rasulović“ izašao, ovlašćeno lice „bensedina“, da mi objasni tu vrstu partokratije i da mi kaže kakav je to njegov kandidat tamo bio izvesni Vojin Bilić, šef odborničke grupe i šef partije „Nikad im dosta nije bilo“, da mi objasni na koji način on smatra da je on borac protiv partokratije, ukoliko predlaže ovakvo nekakvo rešenje. Takođe, često ga čujemo da priča o nekoj vrsti nepotizma, a na svoju listu u Beogradu je stavio celu rodbinu, a uzgred, ta rodbina, žena i svi redom, tuže mene za reči izgovorene za govornicom.

Žao mi je što je izašao. Mogao je da mi objasni taj parazitski sistem kada određeni poslanici sa računa njegove partije, partokratije jel', dobiju po 800.000 dinara i svoju umetnost iskažu dolazeći ovde pred ovu moju klupu psujući, pljujući i tako dalje. Da mi je rekao da je to za 800.000, ja bih razmislio da li da opusjem sam sebe i pljunem i da na makar takav način on i ja podelimo novac.

Izgleda da je bilo skupo investirano od strane partokratije u parazitski sistem koji je izgradio u okviru svog udruženja građana, za koje se nadam da će jednog dana skupiti dovoljno, hiljadu ili deset hiljada potpisa, da bude makar manjinska ako ne i većinska stranka.

Što se tiče gospodina Pašalića, ja ga neću posebno hvaliti. Od njega zavisi da li će biti političar i Zaštitnik građana. Ja verujem da će biti Zaštitnik građana i da će raditi sve ono što nije radio prethodni Zaštitnik građana, koji je iz kože Zaštitnika građana i s posla Zaštitnika građana postao politički protivnik i time pokazao da je ozbiljno zloupotrebljavao svoju funkciju.

Od onog trenutka kada je od Britanske ambasade, a danas se u štampi pojavilo i da je tamo išao tajno, menjajući automobile, jer je imao, negde, 13 službenih automobila želeći da zavara trag svima, u današnjoj štampi piše da je odlazeći verovatno po tih 80.000 funti, a da ne grešim dušu, to je podelio sa Poverenikom i na takav način od zaštitnika dobijete zaštićenika, od poverenika zaverenika. Dakle, pomoću 80.000 britanskih funti možete od nezavisnih regulatornih tela, od nezavisnih organa koji treba da se bave ljudskim pravima da dobijete političkog monstruma, a pri tome moglo bi se ulaziti u druge moralne kvalifikacije bivšeg zaštitnika.

Mene impresionira ratna biografija Saše Jankovića u Podrinju. Dakle, ti njegovi herojski podvizi oko Srebrenice i Zvornika nisu ono zbog čega bih ja osuđivao te njegove aktivnosti, ali ni to, dame i gospodo, ne bi trebalo da bude kvalitet jedne osobe koja je postala Zaštitnik građana. Dakle, prilikom konkurisanja, odnosno prvog imenovanja očigledno je da je utajio taj podatak da je bio u nekoj vrsti dobrovoljačkih jedinica i da je iskazao određenu meru hrabrosti. Ipak su to ratne operacije u kojima je on imao učešća, a sada osporava.

Ja mislim da mu to nije bila negativnost, uz slučaj koji se desio u njegovom stanu to je poruka budućem Zaštitniku građana da nikako, a svakako će biti napredak kada ga izaberemo – biće napredak, bilo koga da smo izabrali bio bi napredak u odnosu na Sašu Jankovića – ja mislim da će budući Zaštitnik građana raditi svoj posao bez baruta na rukama, što se ovome verovatno desilo i što je tih 90-ih godina uspešno zataškano.

Očigledno je da su stranke bivšeg režima imale tu vrstu kandidata koji su se uspešno transformisali kroz razne sisteme, pa je gospodin Saša Janković bio dovoljno dobar i za Vladu Slobodana Miloševića, za Ministarstvo sporta. Posle toga je bio dovoljno dobar za saveznu vladu u DOS-u. Posle je bio dovoljno dobar da u Vladi Vojislava Koštunice postane zaštitnik samog sebe, da glumi Zaštitnika građana a sve vreme se radilo o kamufliranom političkom aktivisti, a sada ima ozbiljnih indicija i ukazuje na to da se radi o političko-špijunskoj varijanti koja je sebe nekada zvala Zaštitnik građana.

Agencija za borbu protiv korupcije mora jednog dana da nam objasni, ja verujem da će ovaj upravni odbor uspeti to da uradi, kako je predsednik opštine Inđija, recimo, sa platom od 800 evra kupio stan u Beču od 800.000 evra. Dakle, nikada nismo dobili tu vrstu odgovora. Radi se, naravno, o pripadniku stranke bivšeg režima Goranu Ješiću, koji je na Tviteru poznat pod „Užička Republika“ i, gle čuda, dame i gospodo, drugovi i drugarice koji baštinite tu „Užičku republiku“, ovo je „prva užička republika“ koja je uspela da osvoji čak i deo Beča, ušla u centar Beča, u 100 i nešto kvadrata, osvojila ih junački, ali za 800.000 evra.

Sa druge strane, gubitak opštine Inđija je 2.000 miliona. Gubitak budžeta opštine Inđija je preko 1.000 miliona. Evo, državni revizor je tu, on to svakako zna bolje nego ja. Izvršili su reviziju, ovo nisu moji nalazi, nego ovlašćene institucije. Dug Doma zdravlja u Inđiji, čiji je osnivač opština, jeste preko 300 miliona, a dug Komunalca je 70 miliona, dug Vodovoda i kanalizacije 140 miliona, dug za sportsku halu, koja je trebalo da bude gotova 2009. godine za Univerziju, 550 miliona.

Agencija za borbu protiv korupcije je trebalo da nam objasni kako je takva vrsta moralne gromade uspela da stekne stan u Beču, kuću na Tatarskom brdu, stan za majku, stan za brata, penthaus u Inđiji od 250 kvadratnih metara – i sve sa platom od 800 evra.

Više puta sam se ja obraćao toj agenciji, nikako nije mogla da nam objasni kako se to desilo, kao što mi nisu objasnili kako je gospodin „Kradulović“ – ja govorim „Kradulović“, ne mislim da je to isključivo gospodin Radulović, mislim o partokratiji, parazitskim sistemima, pa je to sinonim – gospodin „Kradulović“, i gospodin „Rasulović“ u poslednje vreme, kako je on to preveo svoju firmu, upravljačka prava, na suprugu kad je zabranjeno Zakonom o Agenciji za borbu protiv korupcije da se upravljačka prava prenose na međusobno povezana lica.

Dužni su da nam daju odgovor kako se to desilo i da li tu postoji neki konflikt interesa, da li za tu uslugu neko ko je bio dužan da vrši kontrolu gospodina Radulovića, da li je neko ko je trebalo da vrši kontrolu parazitskog, partijskog, partokratskog sistema gospodina „Kradulovića“ imao protivuslugu i nekog bliskog rođaka iz Agencije za borbu protiv korupcije stavio za poslanika. Te odgovore nikada nećemo dobiti.

Dame i gospodo, koga god budemo birali za Zaštitnika građana, imaćemo napredak. Što se tiče Agencije za borbu protiv korupcije, verujem da će raditi efikasnije. Što se tiče Fiskalnog saveta, njima skidam kapu i na kritikama i na pohvalama.

I da zaključim, gospodine budući Zaštitniče građana, treba da radite sve što nije radio gospodin Janković, a nemojte da radite sve što je on radio i bićete pravi Zaštitnik građana. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, kolega Rističeviću. Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Gospodo narodni poslanici, poštovani građani Srbije, današnjoj sednici prisustvuje, ako se ne varam, i gospodin Vladimir Radomirović iz Udruženja novinara Srbije.

Gospodine Radomiroviću, vi ste predložili, odnosno UNS i NUNS zajedno, jednog kandidata za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije. Ovo je sutrašnja naslovna strana NIN-a – evo da vidite, poštovani narodni poslanici, građani Srbije, ovo je fotografija kapije nemačkog nacističkog koncentracionog logora Aušvic, *Arbeit Macht Frei*, što na nemačkom znači „rad oslobađa“, zloglasna nacistička licemerna parola – sa naslovom „Radni logor Srbija“.

Nisam čuo da se bilo ko od ovih nezavisnih branilaca ljudskih prava i sloboda tim povodom oglasio. Vas molim, kao predstavnike novinarskog udruženja, da se oglasite i jasno kažete da li je Srbija država svih njenih građana onako kao što je to Ustavom definisano ili je pak, kao što misle urednici NIN-a, Srbija Aušvic a njeni građani zatočeni u radnom logoru.

Ovo je sramota za one koji će sutra NIN da prodaju na svojim kioscima. Srbija je suverena, samostalna zemlja, zemlja koja se bori da izađe iz teške ekonomske i finansijske krize koju su nam drugi ostavili u nasleđe, a gospoda iz NIN-a, valjda je to ta elitna, prosvetljena demokratska, evropska, ne znam više ni ja kakva Srbija, koja za svoju rođenu državu kaže *Arbeit Macht Frei* – „Radni logor Srbija“.

Takođe, nisam čuo nijednog poverenika za zaštitu podataka o ličnosti, nijednu nevladinu organizaciju, nijednog gospodina, nijednu ženu u crnom. Ovo vam je umrlica za živim čovekom. Ovaj čovek je voljom naroda predsednik Republike, Aleksandar Vučić, ali on je pre svega građanin ove zemlje. Za živim čovekom. Bolesni umovi, ne znam kako drugačije da ih nazovem, koji sebe takođe smatraju alternativom Srpskoj naprednoj stranci, koji kažu da su oni ta demokratska, prosvetljena, emancipovana Srbija a da smo mi svi ovde koji sedimo i koji smo glasali i borili se da ovaj čovek pobedi neki divljaci, primitivci, da smo nepismeni, da niko od nas ništa ne zna, da samo ovi koji objavljuju umrlice za živim ljudima sve znaju, oni su prepametni, imaju rešenje za svaki problem u Srbiji samo nikako da nam kažu koje je to rešenje.

Na ovoj umrlici piše: Umro je naš Vučić. Dragi naš Vučiću, neka te anđeli večno čuvaju u sumpornom jezeru... Ožalošćeni: mi mudri i pametni SNS

sendvičari iz centralne ljubavne uprave. Nisam čuo ni Miloša Jankovića, ni Rodoljuba Šabića niti bilo koga od tih nezavisnih i supernezavisnih državnih organa da su rekli i jednu jedinu reč protiv ovakvih monstruoznih stvari koje se dešavaju u Srbiji u 2017. godini.

Rođenu državu, državu u kojoj radiš, u kojoj živiš, u kojoj ti deca žive, u kojoj ti unuci žive, u kojoj primaš platu, porediti sa Aušvicom i njene građane sa zatočenicima radnog logora, koji, uzgred, i nije bio radni logor nego je bio, kao Jasenovac, logor za sistematsko istrebljivanje političkih protivnika, ćutati na umrlice živim ljudima, u ovom slučaju kada je u pitanju Aleksandar Vučić, to je vrhunac licemerja u kome se davi ta takozvana demokratska, emancipovana i građanska Srbija.

Ovo sam rekao zato što hoću da naglasim i zato što hoću da građani Srbije znaju ko su oni koji se danas u Srbiji predstavljaju da su nezavisni, da su eksperti, da samo oni baštine evropske vrednosti, a jedini cilj im je, u stvari, borba protiv SNS-a. Tu mislim i na bivšeg Zaštitnika građana Sašu Jankovića i na v.d. Zaštitnika građana, njegovog naslednika, Miloša Jankovića. Oni su tu uspostavili već neku vrstu monarhijskog principa, jedan Janković nasleđuje drugog Jankovića i sada je, zamislite, čudo neviđeno, skandal neviđen u Srbiji, neće biti izabran Miloš Janković, kao da mu je to, što kaže, babo ostavio, pa sada ako ne bude Miloš Janković izabran za Zaštitnika građana, bože moj, propašće Srbija, a sa Srbijom i ceo svet. Naravno da neće.

Dakle, naše pitanje je – kada će ti nezavisni, supernezavisni, ekstranezavisni, prepametni zaštitnici ljudskih prava i sloboda, koji primaju plate od tri, četiri, pet hiljada evra, konačno da se oglase povodom ovakvih sramotnih napisa u pojedinim novinama u državi u kojoj, zamislite, vlada takva strašna cenzura nad medijima da se Srbija proglašava radnim logorom i gde se za predsednikom države objavljuje umrlica sa željom da gori u sumpornom jezeru. Toliko o onima koji ne mogu noćima da spavaju od zaštite ljudskih prava i sloboda, zaštite prava ličnosti, zaštite podataka o ličnosti i tako dalje.

Ovde su se pojedine poslaničke grupe utrkivale ko će više puta da izgovori u svojim nastupima reči kao što su Aleksandar Vučić i SNS. Ja da vam kažem, to je moj lični utisak, mislim da je mrtva trka između ovih iz DS-a, ovih iz Dveri, ovih iz partije Borisa Tadića, Saše Radulovića, ko više puta u minuti može da izgovori reči SNS i Aleksandar Vučić. U stvari, oni drugih tema i nemaju.

Oni se, ljudi, ni u šta drugo ne razumeju. Sad da ih pitate – je l' vi imate neko rešenje za „Fijat“? Pa nemamo. Je l' imate neko rešenje za „Petrohemiju“? Pa nemamo. A je l' imate neko rešenje kako da pomognete da se formira zajednica srpskih opština na Kosovu i Metohiji? Pa nemamo. A jeste li doveli

neko investitora u Srbiju; kažete da imate velike prijatelje na raznim meridijanima sveta, pa jeste li doveli nekog vašeg prijatelja u Srbiju da investira?

Ovde se jedan hvalio, kaže – mi koji punimo budžet, mi koji punimo budžet. On je čovek na budžetu. Prva stvar koju je uradio, to je da je meni kao predsedniku Administrativnog odbora poslao zahtev da postane narodni poslanik na stalnom radu u Narodnoj skupštini. Ja ga pitam kog je investitora doveo u Srbiju, koga je on zaposlio, jednog jedinog čoveka.

Da, mislim na vas koji sada trenutno dobacujete. Koga ste vi doveli u Srbiju? Kažete da imate prijatelje u Rusiji, imate prijatelje u Kini, imate prijatelje ne znam ni ja gde, imate prijatelje u Bugarskoj, super.

Jesmo li videli nekog bugarskog investitora koga su oni doveli? Ja ih nisam video. Možda su ga oni videli. Ali nema. Jedini investitori koji postoje u Srbiji su oni koje je doveo Aleksandar Vučić. Za 55 fabrika koje su otvorene u Srbiji. I zahvaljujući Aleksandru Vučiću te fabrike rade. Ostale ne rade. Ostale su upropaštene u vreme kada su Srbijom vladali oni koji nam sada drže lekcije o ljudskim pravima i slobodama, o tome ko je i koliko dugo studirao, kakav je imao prosek i tako dalje.

Ovde je bilo reči o tome kako je SNS, to je inače mantra koja se ponavlja godinama, zavela neku strašnu diktaturu – da smo mi sve živo posmenjivali, da u Srbiji vlada medijski mrak. Evo kakav mrak vlada, sutra će vam NIN reći da je Srbija novi Aušvic a da su njeni građani zatočeni u tom Aušvicu i nikom ništa, neće niko iz te građanske, pristojne, demokratske i evropske Srbije jednu reč da kaže.

Dakle zaveli smo neki strašan medijski mrak, sve živo smo posmenjivali i evo sad kad čovek onako stavi prst na čelo i malo razmisli, evo ja pitam svoje kolege iz SNS – ljudi, a koga smo mi to smenili od 2012. godine? Je li je Rodoljub Šabić smenjen? A svaki dan vodi političku kampanju protiv Aleksandra Vučića i protiv SNS pod firmom „ja sam nezavisni organ“, kao da su svi građani Srbije zaboravili da je taj isti Rodoljub Šabić svojevremeno bio potpredsednik Narodne skupštine, da je bio ministar, da je bio istaknuti član i funkcioner jedne od partija iz DOS-a. Sad odjedanput, preko noći kaže – ja, čovek, nemam veze sa dnevnim politikom; jedino što imam veze to je da svakog dana napadam Vučića, Batu Gašića, Maju Gojković, Marijana Rističevića, bilo kog ko ima bilo kakve veze sa Srpskom naprednom strankom.

Jesmo li smenili Rodoljuba Šabića? Nismo. Sašu Jankovića? Izabrali smo ga 2012. godine upravo da nam ne bi rekli – evo, došli ovi zlikovci, ovi monstrumi, pa sve živo smenjuju. Znači, Saša Janković je izgurao puna dva mandata. Dao je ostavku nekoliko dana pred raspisivanje predsedničkih izbora. Inače je najmanje dve godine unazad vodio kampanju za predsedničke izbore, naravno, o trošku građana i na štetu budžeta Republike Srbije.

Da li smo smenili bilo koga u Agenciji za borbu protiv korupcije? Evo, sada ponovo biramo, ponovo ćemo birati isti sastav Fiskalnog saveta, isti onaj fiskalni savet koji je na najžešći mogući način kritikovao gotovo svaki potez Vlade Republike Srbije, Ministarstva finansija i Ministarstva privrede. I mi ćemo ponovo te ljude da izaberemo, zato što se mi ne plašimo ozbiljne i argumentovane kritike. Neka ljudi kritikuju, neka rade svoj posao, ja se ne razumem u javne finansije ni izbliza onoliko koliko se razume Pavle Petrović, kao i ova dva člana Fiskalnog saveta. Ja ne spadam u red onih ljudi koji kažu da znaju sve. Ne znam. Mislim da ti ljudi znaju mnogo više od mene, i mi ćemo ih izabrati upravo zato što hoćemo da postoji jedno telo koje će da kritikuje, ali na argumentovan način, poteze Vlade Republike Srbije, jer je dobra, argumentovana kritika blagotvorna za svaku vlast.

Dakle nismo nikoga smenili. Nije niko oteran sa svog radnog mesta. Nije niko izgubio posao. Svi ti ljudi su u kontinuitetu na svojim funkcijama, kao što su bili i do 2012. godine, kao što niko nije smenjen ni u bilo kojoj medijskoj kući, nismo zabranili nijedne novine, nijedan časopis, nijedan nedeljnik, nijednu emisiju, apsolutno ništa. A mogu da vam nabrajam do sutra dnevne novine, nedeljne, televizijske kuće itd. u kojima su Aleksandar Vučić i SNS apsolutno jedna jedina tema.

Danas je bilo mnogo reči i oko toga zašto ne treba izabrati Zorana Pašalića. Navodno je, čovek, pripadnik SNS-a. Nije. Dakle, čovek nije član SNS-a, nema nikakve veze sa SNS-om. Čovek je predsednik Prekršajnog apelacionog suda. Dobro, izuzetno dobro radi svoj posao; o tome govori, na kraju krajeva, statistika.

Ja ću čitati samo onu statistiku iz perioda za tri godine kada SNS nije bila na vlasti. Dakle, u 2006. godini Zoran Pašalić je imao u radu 2.014 predmeta: rešio je 1.374 predmeta, a imao je 91% potvrđenih odluka; u 2007. godini imao je 1.698 predmeta u radu: rešio je 1.164 predmeta, imao je 89% potvrđenih odluka; u 2008. godini imao je 833 predmeta u radu: rešenih predmeta 760, opet 89% potvrđenih odluka. To znači da je skoro pa svaka odluka, koju je on kao sudija doneo, bila potvrđena. I to govori o njegovom kvalitetu kao pravniku.

Ovde su neke neznalice pokušale da ospore njegovu kandidaturu za Zaštitnika građana time što su posprdno o njemu govorili, kaže – pa on je, kaže, bio sudija za prekršaje, kako je on mogao da štiti građane kada je bio sudija za prekršaje? Pa on više štiti građane kao sudija za prekršaje nego Zaštitnik građana. Evo zašto. Zaštitnik građana, ali to oni ne znaju, oni ne čitaju Ustav, oni ne čitaju zakon, oni nisu pročitali nijedan udžbenik, nijedan naučni rad koji se bavi funkcijom Zaštitnika građana u ustavnom i političkom sistemu.

Sudija za prekršaje može da vam izrekne pravnosnažnu kaznu, može da vam izrekne pravnosnažnu sudsku odluku. Zaštitnik građana ne može da donese,

ne može da poništi, da preinači nijedan upravni akt; po Ustavu ne može, po zakonu ne može. I nigde u bilo kojoj državi koja poznaje instituciju Zaštitnika građana, ni Zaštitnik građana ne može da preinačava, da menja ili ukida upravne akte, a upravnim aktima se direktno utiče na prava i obaveze građana.

Zbog toga Zaštitnika građana u pravnoj teoriji nazivaju „tigrom bez zuba“. Može on da vam piše preporuke, može da vam kaže šta treba da radite, ali ne može direktno da menja bilo koji upravni akt ma koliko da je objektivno nezakonit, nepravilan ili necelishodan. Sudija za prekršaje direktno može svojom odlukom da zaštiti vas kao građanina, vaša prava: imovinska, lična, građanska, bilo koja. Prema tome, sudija za prekršaje je daleko kvalifikovaniji za Zaštitnika građana nego što je to bio Saša Janković kada je biran i 2007. i 2012. godine.

Zbog građana Srbije, želim da kažem još jednu stvar. Ovde su nam držali lekcije o tome kako, a te lekcije nam je najpre počeo da drži Saša Janković, pa su se onda uključili ovi iz takozvane opozicije, pa je to nastavio i Miloš Janković.

Samo jedna mala digresija, u Srbiji jaču opoziciju Aleksandru Vučiću i Srpskoj naprednoj stranci predstavlja jedna šminkerka, jedna glumica i nekoliko skribomana na Fejsbuku i Tviteru nego svi ovi ljudi koji sede prekoputa nas. Zbog toga što su ovi ljudi slabi i nejaki, zato što od njih ne možete da čujete ni jednu jedinu ideju, sem puke mržnje prema Aleksandru Vučiću, onda su Saša Janković, Miloš Janković, Rodoljub Šabić, raznorazni stručnjaci i nezavisni eksperti preuzeli na sebe ulogu opozicije pa, umesto da to rade političke stranke, to rade ne nezavisna regulatorna tela nego državni organi.

Saša Janković kao Zaštitnik građana nije bio nezavisno regulatorno telo, nego po zakonu i Ustavu državni organ. Rodoljub Šabić nije nezavisno regulatorno telo, nego je državni organ. Agencija za borbu protiv korupcije nije nezavisno regulatorno telo, nego državni organ. I sad imate jednu neverovatno situaciju da državni organi vode, u ime opozicije koja je slaba i nejaka, politički rat protiv Vlade Republike Srbije. E, to je bilo na delu u Srbiji proteklih nekoliko godina.

Da je to tako, sada ću da vam iznesem samo nekoliko stvari vezano za Izveštaj Zaštitnika građana Saše Jankovića za 2015. godinu. On je protiv SNS-a vodio kampanju zašto Narodna skupština nije usvojila ovaj njegov izveštaj. Inače, dok su državu vodili oni koji su je vodili do 2012. godine, nijedan izveštaj Zaštitnika građana nije usvojen u Narodnoj skupštini. Zahvaljujući SNS-u usvojena su dva izveštaja Zaštitnika građana, jedan za 2012. godinu i jedan za 2013. godinu.

Zašto nismo usvojili izveštaj za 2015. godinu bivšeg zaštitnika Saše Jankovića? Zato što je ovo izveštaj ne Zaštitnika građana, nego jednog od budućih kandidata za predsednika Republike. Zato što je izveštaj prepun političkih ocena. Zato što se izveštaj odnosi na rad onih državnih organa koje po

Ustavu i po zakonu Zaštitnik građana ne može da kontroliše. On može da kontroliše rad organa državne uprave, može da kontroliše rad organa koji je zadužen za zaštitu imovinskih prava i interesa Republike Srbije i subjekata kojima su poverena javna ovlašćenja. On nema pravo po Ustavu da kritikuje rad Vlade, ma koliko da mu se ta vlada sviđa ili ne sviđa.

Evo šta kaže Saša Janković u svom izveštaju i ovo je trebalo da mi, navodno, usvojimo. Kaže – država i administracija bavile su se...

(Predsedavajući: Vreme, gospodine Martinoviću.)

Evo, završavam.

Dakle, bavile su se sopstvenim reformama, čiji rezultati još nisu doveli do promena koje građani osećaju kao jasan boljitak. Pa onda –nezavisnost Zaštitnika građana, propisana Ustavom, grubo je prekršena odredbama Zakona o načinu utvrđivanja maksimalnog broja zaposlenih.

(Predsedavajući: Hvala vam.)

Završavam.

Pa onda kritikuje, na strani 7, izjavu ministra unutrašnjih poslova.

(Predsedavajući: Samo požurite, molim vas. Hvala.)

Pa komentariše Aleksandra Vučića i njegov nastup na konferenciji za medije i tako dalje, i tako dalje.

(Predsedavajući: Hvala.)

Dakle, to je razlog zašto ovaj izveštaj nismo usvojili.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Martinoviću.

Sonja Pavlović se javila, pretpostavljam po Poslovniku.

Izvolite.

SONJA PAVLOVIĆ: Hvala.

Uvaženi predsedavajući, vi morate i nama da preporučite taj serum da budemo tolerantni na kršenje člana 106, jer uporno i uporno dozvoljavate da slušamo nešto čemu ovde nije mesto.

Recimo, ja ne znam na kojoj je sednici gospodin Martinović danas, jer to nije dnevni red ove sednice. Sve smo slušali samo nismo slušali o Zaštitniku građana. Da li mi biramo Zaštitnika svih građana ili biramo zaštitnika 700.000 građana koliko iznosi članstvo SNS-a? Na to bih volela da dobijem odgovor.

PREDSEDNİK: Poslanice, niste rekli član, ne mogu da vas pratim.

SONJA PAVLOVIĆ: Rekla sam član 106, niste čuli, dolazili ste u međuvremenu.

Znači, nismo u temi o kojoj govorimo. Veoma bi me interesovalo da li se, na primer, gospodin Šabić, Radulović...

PREDSEDNİK: Razumela sam član 106. Replike nemate pravo po Poslovniku. Vi ste me upozorili, ili vaše bivše kolege iz DJB.

Pričao je samo o tački dnevnog reda. Iako nisam bila u sali, slušala sam pažljivo izlaganje poslanika Aleksandra Martinovića, on nijednu sekundu nije izašao iz dnevnog reda. Govorio je tačno o tačkama dnevnog reda, osim, moram priznati, prvih nekoliko sekundi o skandaloznoj naslovnoj stranici NIN-a, ali je to povezo sa tim da niko u državi od onih koji treba da reaguju ne reaguju na takve pojave.

Prema tome, možemo da glasamo ako vi smatrate da je povređen Poslovnik. Da ili ne? (Ne.)

Miladin Ševarlić je u sistemu.

Izvolite. Kojim povodom? Poslovnik? (Da.)

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Javljam se po članu 107, dostojanstvo Narodne skupštine. Bez namere da ulazim u polemiku sa bilo kim u ovoj sali, želeo bih dobronamerno da upozorim da ne koristimo okupatorske nazive kada diskutujemo.

Godine 1978. bio sam na prvoj specijalizaciji na Ekonomskom fakultetu u Varšavi. Šef katedre, koji je bio moj mentor, primio me je na početku, usaglašavali smo program boravka i pitao me je šta između ostalog hoću da posetim u Poljskoj. Ja sam, nažalost, tada rekao onu reč koju je i gospodin Martinović ovde više puta ponovio – želeo bih da posetim Aušvic. Bio je strašno ljut i rekao mi je – zar u vašoj socijalističkoj Jugoslaviji (tadašnjoj) ne znaju da poštuju nacionalna osećanja Poljske? Aušvic nije naziv, to je nemački naziv, a poljski naziv je Aušvienci. Mislim da bi zbog toga trebalo da koristimo... Trebalo bi da koristimo...

PREDSEDNIK: Hvala, poslaniče. Niste dobro razumeli. Poslanik Martinović je govorio ono što se desilo danas i ono što je stavljeno na naslovnu stranicu nedeljnika NIN...

(Miladin Ševarlić: Da li mogu da završim?)

Kada budete videli naslovnu stranicu, videćete da su oni to napisali. Prema tome, on je pravilno govorio, osudio je takvu strašnu zloupotrebu pod maskom slobode medija. Dakle, povređene su žrtve ne samo u logoru, kako vi kažete nemački naziv, Aušvic, nego su povređeni svi ljudi koji su dali život za slobodu, ne samo Srbije i Evrope, ovakvom naslovnim stranicom.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Nisam video razlog da me prekinete.

PREDSEDNIK: Bili smo svi zajedno zgroženi, svaki pristojan čovek u ovoj državi, nad takvom pojavom.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Nije trebalo da me prekidate.

PREDSEDNIK: Da, da, ja sam razumela vas, samo nije poslanik to rekao, nego je rekao šta se dešava u našoj državi.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Hteo sam i drugu stvar da istaknem, ali sada je istrošeno vreme koje mi sleduje zbog toga što mi stalno upadate u reč. Mislim da to nije korektno.

PREDSEDNIK: Sve vreme ste uključeni.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Molim?

PREDSEDNIK: Da li još neko želi povredu Poslovnika?

Reč ima Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Ukazujem na povredu člana 108. i člana 109. Naravno, vi niste bili na mestu predsedavajućeg, ali dobro je što ste rekli da ste posmatrali tok sednice. Povređen je član 108. jer je predsedavajući morao da opomene prethodnog govornika, a u vezi sa članom 107. i dostojanstvom Narodne skupštine.

Naime, poslanik Martinović je u dva navrata grubo vređao pripadnike opozicionih političkih stranaka i ja bih izvukao jednu analogiju sa prethodnom sednicom kada ste na insistiranje i ukazivanje dva poslanika vladajuće većine vi korigovali odluku i izrekli kazne naknadno jednom poslaniku, konkretno poslaniku poslaničke grupe Dveri Bošku Obradoviću – da isti aršin primenite i u ovom slučaju. Znači, gospodin Martinović je u svom govoru, a vi ste to čuli zato što ste rekli da ste posmatrali, poslanike opozicije nazivao nejakima, pa poredio da su od njih jače raznorazne, ne znam ni ja kakve osobe, što je izuzetno nekorektno sa njegove strane.

I sad ja vas pitam da li nedostatak politike u govoru gospodina Martinovića, koji 20 minuta ne govori o dnevnom redu i o temi, može da se kompenzuje nedostatkom kulture, jer kulturu ako nije poneo iz kuće, tu je predsedavajući da ga nauči i primena Poslovnika. Zaista, ja ne znam, nikada nije izgovorio takve uvrede na račun svojih kolega iz vladajuće većine i mislim da mi kao poslanici nismo zaslužili da se ni prema nama tako odnosi.

Što se tiče početnog dela njegovog izlaganja, takođe smatram da je narušeno dostojanstvo Narodne skupštine, jer je insinuirano da nešto što je objavio Vučićević i „Informer“ potiče od bilo kog poslanika opozicije. Znači, ta umrljica je jedino postojala u „Informeru“. Nemojte, molim vas, da dovodite u vezu bilo koga iz opozicije, makar Dveri nemojte da dovodite u vezu sa tim.

PREDSEDNIK: Poslaniče, molim vas, vaša diskusija će biti protumačena da vi ovo branite. Ovo ne može da se uporedi ni sa čim u našoj državi. Ovo je grozno.

Određujem pauzu u trajanju od jednog minuta i želim da se vratimo diskusiji na temu, a naslovna stranica NIN-a će sama govoriti o sebi.

(Posle pauze – 16.05)

PREDSEDNIK: Nastavljamo raspravu.

Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

Izvolite.

MILIJIA MILETIĆ: Uvažena predsednice, uvaženi gospodine Sretenoviću sa kolegama, kolege poslanici, građani Srbije, ja sam Milija Miletić i dolazim iz najlepše opštine u Srbiji, a to je opština Svrljig koja se nalazi kod najlepšeg grada u Srbiji, a to je grad Niš.

Ja ću, kao i dosad uvek, govoriti, što se kaže, narodskim jezikom, jer sam kao i dosada uvek podržavao predloge koje je predložila i naša vlada i ljudi koji predstavljaju našu državu u svim državnim institucijama.

Što se tiče Zaštitnika građana, o prethodnom zaštitniku građana, gospodinu Jankoviću i jednom i drugom, moje kolege su rekly sve. Ja znam da su dolazili kod nas u naš kraj, gospodin Janković, jedan, odnosno prethodni, ali samo kada su bili izbori. Nije dolazio u naše krajeve kada je bio Zaštitnik građana, i u prvom i u drugom mandatu, da vidi kako se tamo živi, kako tamo ljudi žive, posebno ljudi koji žive u našim selima, ali gospodina Jankovića, koji je obilazio samo krug beogradske dvojke, to nije zanimalo. Pa, mislim da je ispravno da takav zaštitnik građana, prema tome, više i ne treba da bude. I gospodin Rističević, moj kolega iz našeg zajedničkog kluba, rekao je puno stvari koje su sve tačne.

Koje sve stvari gospodin Janković kao Zaštitnik građana nije radio? Nije štitiio interes svih građana, ali ponovo govorim sa akcentom na ovaj deo jugoistočne Srbije gde se zaista najteže živi, gde su ljudi stvarno u veoma teškoj situaciji, a posebno u našim selima i brdsko-planinskim područjima, on zna samo probleme „dvojke“ ovde u Beogradu.

Šta drugo da kažem za našeg kandidata koga je predložio naš odbor? To je čovek, na prvom mestu, koji je i u prethodnom periodu bio biran od strane neke prethodne vlasti kao v.d. sudija za prekršaje, pa kao v.d. predsednik Suda za prekršaje u Beogradu, pa kasnije kao predsednik Suda za prekršaje, pa predsednik Apelacionog suda. To govori o njemu da je čovek od integriteta, da je to čovek koji zna svoj posao i čovek koga poštuju ljudi. Zbog toga će Zoran Pašalić biti, siguran sam, izabran za Zaštitnika građana, ali biće zaštitnik svih građana, i građana koji žive u gradu i posebno biće zaštitnik seljaka.

Zašto to želim da kažem? Pa baš zbog toga što sam siguran da će gospodin Pašalić dolaziti i obilaziti sva područja u svim delovima naše Srbije, videće kako se živi i kod nas u Svrljigu, u našim svrljiškim selima, i u Beloj Palanci, koji su problemi u Babušnici, u Gadžinom Hanu i normalno taj čovek će zajedno sa nama štitiiti interese svih građana i svih seljaka u Srbiji, zato se i kaže Zaštitnik građana. Sigurno ću glasati za gospodina Pašalića zato što je to čovek koji vredi. Ne znam ga lično, ali znam da ga znaju ljudi koji su ga predložili i ja tim ljudima verujem.

Što se tiče članova Agencije za borbu protiv korupcije, za predložene članove koje ne znam ne mogu govoriti, ali mogu govoriti o osobi koja je predložena od strane DRI, od strane gospodina Sretenovića. Ta je osoba iz Niša, to je osoba koja vredi, osoba koja zna i koja će, siguran sam, biti jedan vrlo ozbiljan član u Agenciji koji će zastupati i boriti se na svaki način protiv korupcije. To je gospođa Jelena Stanković. Ona je iz Niša, a kao uvek ja podržavam naše Nišlije i sve one ljude koji dolaze iz tog kraja, jer ljudi koji dolaze iz tog kraja trebalo bi da prenesu pravu situaciju kakva je kod nas tamo, na jugoistoku Srbije, a gospođa dr Jelena Stanković jeste osoba koja vredi, koja zna i kao docent na Ekonomskom fakultetu, mlada osoba sa iskustvom, siguran sam da će i dati doprinos u Agenciji za borbu protiv korupcije.

Biće prisutna u svim delovima gde je to potrebno i siguran sam da će zajedno sa našim kandidatom, i sa gospodinom Pašalićem i sa Agencijom, sa svima raditi da zaštiti sve građane u našoj Srbiji, ali sa posebnim akcentom u delovima Srbije gde se najteže živi, a to je jugoistočni deo Srbije.

O preostalim predlozima od strane našeg predsednika Srbije gospodina Vučića ne želim da govorim, zato što ja tom čoveku verujem i zato sam siguran da će svi članovi koji su predloženi od strane tih naših državnih institucija, od našeg predsednika Srbije biti ljudi koji će raditi u interesu svih građana naše zemlje Srbije.

Još jednom ću kao narodni poslanika Ujedinjene seljačke stranke ali izabran sa liste SNS glasati za naš predlog za Zaštitnika građana vlasti, za članove Odbora Agencije za borbu protiv korupcije i za Fiskalni savet.

Na ovaj način vidimo da je to ono što vredi, da se ovde ne bavimo politikantstvom, već se ovde bavimo pravom državnim politikom. Još jednom ću poručiti gospodi koja će biti izabrana...

(Predsednik: Vreme.)

Poručiću gospodinu Zoranu Pašaliću – budimo ljudi i sve će biti kako treba, kako je rekao naš pokojni patrijarh Pavle. Hvala.

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala.

Reč ima Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Poštovane kolege poslanici, očekivao sam danas od predstavnika predlagača, odnosno vladajućih stranaka u Parlamentu da čujemo nešto konkretnije i ozbiljnije argumente zašto pojedini ljudi, kao što je gospodin Pašalić, treba da obavljaju tu funkciju, izuzev, isključujem predlagača za kandidate za Fiskalni savet, to je obrazloženo nešto bolje. Ali što se tiče gospodina Pašalića, sve vreme se govorilo o tome kako je on dobar čovek, da nije član SNS i da će on dobro raditi svoj posao, i to su otprilike, glavni

kriterijumu koje vladajuća stanka sagledava kada na jednu ovakvu funkciju želi da postavi čoveka.

Što se tiče nezavisnih tela, kao što je i Zaštitnik građana, u Srbiji i te kako znamo, to sam rekao i na početku današnjeg izlaganja, da ta nezavisna tela, institucije odlikavaju demokratiju jedne zemlje. Oni treba da budu kontrolni faktor vlasti, a ne produžena ruka vlasti.

Nažalost, u vašim diskusijama danas upirući prstom u opoziciju pokazali ste da je ta sumnja koju sam ja na početku izneo opravdana i da zapravo vi danas ne postavljate čoveka koji je stručan za obavljanje tog posla, koji ima reference u svojoj karijeri za obavljanje takvog posla, već čoveka koji će bespogovorno slušati naloge vladajućeg režima, kao što je slučaj i sa većinom drugih od 22 samostalna republička organa i nezavisna tela.

Dakle, kažete da nema predloga od opozicije, da opozicija samo kritikuje, da ništa nije predložila. Govorilo se o nekim investitorima, govorilo se o ekonomskom blagostanju Vučićeve vladavine. Sada ja moram da kažem, evo, za godinu dana ja sam bar pedesetak puta predlagao dopune raznoraznih zakona kao opozicioni poslanik a nijedan nije zaslužio vašu pažnju da se nađe na dnevnom redu, barem da raspravljamo o njemu.

Prema tome, nemojte da lažete građane Srbije da mi ne predlažemo. Suština je u tome što vi radite na zvonce i onoga trenutka kad dobijete signal da nešto treba podržati, vi to podržavate, a ne zastupate interese građana, već interese vaše političke stranke, jer je takav izborni zakon. I na kraju, i to je legitimno sve dok vi to tako podržavate.

Kažete ovde, gospodin Martinović u jednom trenutku, da ste vi odlučili da ne govorite o izveštaju Agencije za borbu protiv korupcije zadnje dve godine, zato što ste procenili da ni javnost o njemu ne treba ništa da čuje. Zašto? Šta vi to krijete? Šta to krijete vi koji ste na vlasti ako ne želite da se čuje ništa o izveštaju Agencije o borbi protiv korupcije?

Molim vas, dve godine mi nismo raspravljali o izveštaju Agencije za borbu protiv korupcije, dvadeset i dva meseca na dnevnom redu nisu se našli predlozi za izbor članova Agencije za borbu protiv korupcije. Agencija na današnji dan od devet ima dva člana i nema direktora.

Dakle, ideja je da se apsolutno sve te nezavisne institucije kontrolišu i da se obesmisli njihovo postojanje, njihov rad, da biste mogli da se ponašate kao što se ponašate i danas, a to je da ste privatizovali državu Srbiju i da u njoj radite onako kako godi vašoj političkoj volji, a ne kako bi to trebalo demokratske institucije u jednoj zemlji da sprovode.

Pa kažete da smo izneli mnogo neistina. Ne čuh nijedan konkretan odgovor na sve ono o čemu sam ja govorio, pa ću sad to postaviti, možda se do kraja rasprave neko seti da odgovori.

Pitao sam zašto Agencija ne funkcioniše i zašto ima samo dva člana zaključno sa današnjim danom. Takođe, da li su konkursi za izbor direktora javnih preduzeća sprovedeni u skladu sa zakonom ili se postavljaju po partijskoj liniji.

(Veroljub Arsić: To nema nikakve veze sa temom.)

To je sve u skladu sa temom – gospodine Arsiću, vi morate malo da se potrudite i da shvatite to o čemu ja govorim – i tiče se poslovanja Agencije za borbu protiv korupcije.

Da li je usvojen zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije, koji obećavate od 2012. godine? Da li je usvojen zakon o poreklu imovine, koji obećavate od 2012. godine, pred svake izbore? Da li je Srbija na 72. mestu po indeksu borbe protiv korupcije, ili nije? To su sve konkretna pitanja.

Da li su naša preduzeća profesionalizovana i depolitizovana? Da li ste rešili 24 sporne privatizacije ili ne, kojima ste govorili u svakoj kampanji da ćete rešiti, da ćete pohapsiti, da ćete naći odgovorne?

Da li je tačno da su ignorisani izveštaji Zaštitnika građana i drugih predstavnika nezavisnih institucija za pojedine slučajeve, kao što je izveštaj o Siniši Malom, gde se kaže, zvanično na sajtu Agencije za borbu protiv korupcije, da je Agencija za borbu protiv korupcije objavila izveštaj o gradonačelniku Beograda Siniši Malom, u kome je opisala njegove poslove za koje se sumnja da mogu biti pranje novca?

U pitanju su novčane transakcije, koje je Mali sprovodio preko ofšor kompanije, uključujući kupovinu nekretnine u Bugarskoj i mnoge druge, kao i predmet Nikole Selakovića i ostalih.

Dakle, kada nezavisni organi institucije obave svoj posao, onda dolazimo do tužilaštva, onda dolazimo do suda, dolazimo do policije u slučaju Savamale, koja nije reagovala u trenutku kada je u periodu noći suspendovana teritorija Republike Srbije, nego jednostavno niko nije odgovarao na pozive građana. I sada se drznite da kažete kako sve to nije istina, kako opozicija politizuje, kako mi nemamo argumente, kako je sve to što mi govorimo besmisleno, a vi kao argument kažete – Pašalić nije član SNS-a i to je njegova glavna kvalifikacija. Samo je trebalo još da dodate, kao još jednu njegovu kvalifikaciju, da je dva puta gostovao u jutarnjoj emisiji „Na kafi sa Đukom“.

Dakle, to su otprilike dve ključne stvari koje kvalifikuju gospodina Pašalića da će bolje obaljati posao od kandidata koga smo mi predložili, a to je gospodin Miloš Janković, koji je do sada obavljao funkciju v.d. Zaštitnika građana.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Aleksiću.

Pravo na repliku Veroljub Arsić.

Izvinjavam se, Aleksandar Martinović, šef Poslaničkog kluba Srpske napredne stranke.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Moram da odgovorim, zato što sam već rekao na prošloj sednici, nećemo dozvoliti da Srpska Napredna Stranka i njena poslanička grupa budu vreća za udaranje za one koji su upropastili Srbiju.

Gospodine Aleksiću, da pitam ja vas nešto – a šta je sa „Prvom petoletkom“ iz Trstenika? Ajde vi nama da objasnite ko je uništio „Prvu petoletku“ iz Trstenika. Ko je tolike hiljade ljudi ostavio bez posla?

Pa ćemo onda da se bavimo Sinišom Malim, pa ćemo onda da se bavimo Savamalom, za koju vi do pre godinu dana niste ni čuli. I Hrvatskom, da, da.

Ajde pre toga da se bavimo „Prvom petoletkom“, kada ste vi bili predsednik opštine Trstenik, sa JKP „Počekovina“. Prvi put čujem da je javno preduzeće osnovano u nekoj seoskoj mesnoj zajednici, imalo je jednog zaposlenog i jedan pokvareni traktor.

(Marko Atlagić: Koje mu je ime?)

Dakle, jedan zaposleni – ne znam mu ime, gospodine Atlagiću, zaboravio sam – i to preduzeće je imalo jedan traktor.

Evo, gospodine Sretenoviću, vi kao državni revizor, molim vas, proverite tu informaciju da li je tačna ili nije tačna.

Pre nego što mi odgovaramo, dajte da malo čujemo odgovore na pitanja koja postavljaju građani Srbije.

Ljudi, a ko nam je uništio fabrike? I 2001, i 2005, i 2010. i 2011. godine, od Subotice do Leskovca, do Vranja, do Kosovske Mitrovice, ko je sve živo upropastio po Srbiji? Pa oni koji nam danas drže lekcije o tome – a ko je Zoran Pašalić, a ko je ovaj, a ko je onaj?

A ko ste vi? Vi ste, bre, upropastili ovu državu. Isisali ste ekonomsku supstancu ove države. U julu 2012. godine ova država je bila pred bankrotom, sa sve vašim genijalnim ekonomskim stručnjacima...

(Predsedavajući: Vreme, kolega Martinoviću.)

Dakle, odgovorite na ta pitanja – ko je uništio „Prvu petoletku“ iz Trstenika?

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Pravo na repliku, kolega Veroljub Arsić.

Izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ne mogu da verujem da kolega poslanik bude toliko, ajde da kažem, bezobrazan, da pita šta je sa izveštajima Zaštitnika građana, Agencije za borbu protiv korupcije itd. On to nas pita, a kad je njegov Tadić bio na vlasti nismo imali nijedan izveštaj, ni jedan jedini. Nisu smeli da uđu u ovu zgradu. Bilo im je zabranjeno. I on sada priča o demokratiji. On sad od nezavisnih pravi božanstva.

Idemo dalje. Zasmetalo je kolegi poslaniku to što je Pavle Petrović u toku izborne kampanje gostovao na nekoj televiziji. Samo da vas podsetim, drage kolege poslanici, kada su oni bili na vlasti Fiskalni savet nije ni smeo da da izveštaj, jer su se bojali da bi taj izveštaj pokvario njihov rezultat u kampanji 2012. godine. I sada oni nama pričaju kako oni brinu o građanima.

Još nešto. Nemam ništa protiv da kolege poslanici postavljaju pitanja jedni drugima, ali postavite Vladi, nemam ništa protiv. To je vaše pravo. Postavite nezavisnima, i to je vaše pravo. Ali je naše pravo, kad postavite pitanje, da vas pošaljemo na izbore da pitate građane šta misle o vama. A rekli su nam pre samo nekoliko meseci da vas ne žele na vlasti i da daju podršku onoj politici koju je vodio Aleksandar Vučić tako što su u prvom krugu dali poverenje da bude predsednik Republike.

PRESEDAVAJUĆI: Vreme. Hvala.

Pravo na repliku, Vladimir Đukanović.

Izvolite.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala.

(Poslanici opozicije negoduju.)

Predsedavajući, ako možete da umirite gospodu, ako nije problem.

Možete li da mi vratite vreme?

Izvinjavam se, ali meni je drago da neki od ovdašnjih kolega sa druge strane navodno ne gledaju emisiju koju vodim a onda svi komentarišu, što je najbolji pokazatelj da oni i te kako gledaju tu televizijsku emisiju. Mogu nešto i da nauče, što mi je jako drago, jer za razliku od njih, a posebno dok su bili predsednici opštine koji su televiziju držali bukvalno pod svojom kontrolom, gore nego Kim Džong Un u Severnoj Koreji, jer nije mogao niko da priđe njegovoj televiziji tada tamo u Trsteniku, ja zovem svakoga. Pa, između ostalog, pre jedno pola godine zvao sam gospodina Pašalića, zamislite, kao predsednika Višeg apelacionog prekršajnog suda i zamislite taj moj bezobrazluk, zvao sam nekoga da dođe da kaže nešto, da komentariše Zakon o prekršajima. To je, zamislite, strašno – došao čovek da popije kafu sa mnom.

Izgleda, njima su podobni samo oni koji idu na one njihove televizije i gde mogu da učestvuju samo u nekom njihovom programu. E to su im, valjda, apologete novinarstva oni koji imaju ovakve naslovne strane. I ja sada pitam samo takve, pošto gospodin ne želi to da prokomentariše – da li su ti radnici, odnosno ti novinari u NIN-u da li su oni onda u logoru, pošto im je vlasnik, uzgred, Namac i Švajcarac? Pa da li su onda oni u logoru pošto su stavili ovakvu naslovnu stranu?

A mediji pod njihovom kontrolom najbolji su pokazatelji malopredašnjeg govornika; niko u Trsteniku nije mogao da priviri od njegove

kontrole i strahovlade. Inače, ja ga pozivam ovako kad god hoće da dođe da gostuje kod mene i on da popije kafu. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Po Poslovniku, prvo, kolega Nemanja Šarović.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Marinkoviću, prekršen je član 107. Poslovnika, a vi ste prekršili član 27, koji vas obavezuje da vodite računa o primeni ovog poslovnika na sednicama Narodne skupštine.

Niste mogli da ne čujete Veroljuba Arsića, jer je izuzetno glasno govorio. On je povredio dostojanstvo jer je rekao da je bezobrazluk to što narodni poslanik traži da, u skladu sa zakonom i Ustavom Republike Srbije, Narodna skupština raspravlja o određenim izveštajima. I taj argument da nije raspravljano ni za vreme Tadića ne govori ništa dobro ni o Srpskoj naprednoj stranci. To samo potvrđuje tezu i činjenicu da između SNS-a i njihovih ideoloških klonova, DS-a, nema nikakve razlike, da rade apsolutno isto. Ali ste vi, kao predsedavajući, bili dužni ne da ga pustite da govori do kraja vremena koje je imao na raspolaganju, nego da ga prekinete, da ga upozorite.

Međutim, ko god da predsedava konstantno je blagonaklon prema onima iz vladajuće koalicije koji su danas, to slobodno mogu reći, govorili o svemu osim o onome što je na dnevnom redu. Nije na dnevnom redu danas bivši zaštitnik građana. Vi ste svi, gospodo, za njega glasali još 2012. godine, mnogi od vas i 2007. godine. Dakle, vi kada govorite...

(Predsedavajući: Da ne pretvaramo ovo sada stvarno u repliku...)

Ne, ja govorim o načinu na koji je povređeno dostojanstvo Narodne skupštine.

Dakle, ja vas molim, gospodine Marinkoviću, da se držimo onoga što jeste dnevni red i da budete striktniji u primeni Poslovnika, ne prema ljudima iz redova opozicije i poslanicima, nego onima iz redova vlasti.

(Predsedavajući: Hvala.)

PRESEDNİK: Dobro. Želite li da glasamo o povredi Poslovnika?

(Nemanja Šarović: Vi smatrate da postoji?)

Ne, pitam vas, vaš stav.

(Nemanja Šarović: Ja da nisam smatrao da postoji ne bih se ni javio. Ako vi prihvatite da je postojala povreda, onda nema potrebe da glasamo.)

PRESEDNİK: Dobro. Da li želite vi da glasamo?

(Nemanja Šarović: Da li je postojala povreda po vašem mišljenju?)

Da li želite vi da glasamo? Ja ću svoje mišljenje izreći u danu za glasanje.

(Nemanja Šarović: U skladu sa Poslovníkom vi dajete mišljenje.)

Dobro, ne bih sa vama... Zaista nisam raspoložena za ćaskanje. Ne želite da odgovorite, i to je to. I to je to.

Ko još želi reč po povredi Poslovnika?

Reč ima Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, grubo je prekršen član 104. Poslovnika o radu Narodne skupštine, koji u stavu 2. jasno kaže: Ako se uvredljivi izrazi odnose na poslaničku grupu, odnosno političku stranku čiji narodni poslanici pripadaju toj poslaničkoj grupi, u ime poslaničke grupe, pravo na repliku ima predsednik poslaničke grupe.

Ja konkretno i Poslanička grupa Dveri pomenuta je i u izlaganjima Marijana Rističevića i u izlaganju Aleksandra Martinovića, i po imenu mom ličnom i po imenu poslaničke grupe. Čak su i moje fotografije pokazivane. Nisam dobio pravo na repliku, ni od vašeg kolege koji vas je zamenjivao ni od vas. Sada smo imali situaciju, dok ste vi bili odsutni, da su tri člana Poslaničke grupe SNS dobila repliku za jedno izlaganje predstavnika opozicije.

Dakle, mene su prozivali dva puta a nisam dobio nijednu repliku. Ovde su tri člana vlasti dobila tri replike na jedno izlaganje. Da li to može biti normalno i da li je to jedan, ajde da kažem, korektan pristup u vođenju sednice? Ja ne vidim tu nikakvu korektnost.

Vidim samo da je sve dozvoljeno predstavnicima vlasti, a ništa nemamo prava mi iz opozicije. Samo želim to da istaknem, da je osnovni red u poštovanju Poslovnika od strane predsedavajućeg da daju ravnopravan tretman. Ne tražimo ništa više. To što imamo glasova, imamo. Koliko imamo poslanika, imamo. Ne tražimo ništa više. Vi imate većinu. Možete da donesete bilo koju odluku. Imate više vremena na raspolaganju. Ne možemo ni u čemu tu da vas sprečimo.

Jedino što imamo, to je nešto malo vremena koje nam sleduje po Poslovniku. I to nam oduzimate kao pravo. To onda gubi granice bilo kakvog parlamentarizma, slobode govora i demokratije. Malo nam je ostalo, to pravo na reč. E, ako nam to uskratite, onda, da li je to taj neki Aušvic ili kako se to zove, ja ne znam, ali znam da nemamo pravo na reč.

PREDSEDNIK: Hvala.

Uzdržite se da ne biste dobili najstrašnju kaznu dosada.

Još jednom, ako Parlament budete poredili sa Aušvicom, ja prekidam sednicu, a vi ćete sigurno biti kažnjeni. Sigurno.

Molim da mi se odmah stenogram dostavi, da vidim kako je glasila poslednja rečenica poslanika Boška Obradovića. I to odmah tražim.

Dajem pauzu od 10 minuta, jer ja ne mogu da vodim sednicu gde se poslanici igraju ovako strašnim uvredama. Zaista, nisam u stanju da učestvujem u

ovakvim uvredama i po državu i po Parlament. I nije mi ni smešno ni zabavno. Niti je baš sve dozvoljeno da se izgovara u ovom parlamentu.

(Posle pauze – 16.35)

PREDSEDNIK: Sedite, molim vas.

Potrebno je malo više vremena da bih dobila stenogram, ali onda ću svakako napraviti pauzu.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić, replika.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Ono što se tiče nekih poslanika koji su me prozvali za „Prvu petoletku“, ja bih da ih informišem da je ona otišla u stečaj i ugašena 1. januara 2016. godine. Molio bih vas da se bolje informišete oko toga. Do 2014. godine, dok niste došli na vlast, ona je radila bez kašnjenja u zaradama, sa plaćenim doprinosima, overenim zdravstvenim knjižicama, ali ste je vi sredili, kao što ste sredili IMT, kao što ste sredili „14. oktobar“, kao što ste sredili FAP iz Priboja i ostale firme.

Što se tiče mog obavljanja funkcije predsednika opštine Trstenik, evo, gospodin Sretenović je tu, bili su u kontroli u Trsteniku pa su sve to lepo tamo pogledali, sagledali i bilo bi blago vama kada biste imali barem nekog sličnog predsednika opštine da se malo hvalite rezultatima i onim što je urađeno tamo. Prema tome, bolje se pokrijte po glavi i ćutite.

A ovaj gospodin koji se javio za ovu emisiju, nisam ni znao da on to vodi, izvinjavam se ako sam vas uvredio. Znao sam kako se zove emisija, ali nisam znao ko je vodi. A na Televiziji Trstenik, dok je bila javni servis, dok sam ja bio predsednik opštine svi su se na njoj pojavljivali i išli su na sve pres-konferencije, za razliku od ovog vremena sada, kada nju kontrolišu ljudi bliski Bratislavu Gašiću, koji su je privatizovali. Na njoj više niko nema prilike da kaže bilo šta.

No, moram da konstatujem da vas trojica koji ste mi replicirali niste odgovorili ni na jedno moje pitanje, pa ću ja to opet da ponovim. Dakle, zašto 22 meseca nema na dnevnom redu nijednog predloga za člana Agencije za borbu protiv korupcije? Zašto dve godine nema izveštaja za Agenciju za borbu protiv korupcije? Da li je usvojen zakon za borbu protiv korupcije? Da li je usvojen zakon o poreklu imovine? Da li je Srbija na 72. mestu po indeksu borbe protiv korupcije? Da li su javna preduzeća depolitizovana i profesionalizovana? Da li su rešene 24 sporne privatizacije? Da li je tačno da ste ignorisali izveštaj o Siniši Malom i Nikoli Selakoviću? Zahvaljujem, odgovorite na pitanja.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Samo momenat, molim vas, da bismo ocenili izlaganje poslanika Obradovića.

Pročitali smo svi ono što ste izgovorili i doneli smo odluku da dobijete opomenu za ovo..

Povreda Poslovnika, Milena Turk.

Izvolite.

MILENA TURK: Zahvaljujem, predsednice.

Reklamiram povredu Poslovnika. Prethodni govornik pokušao je da dovede javnost u zabludu iznošenjem informacija koje su nepotpune, ali zato bih ja vrlo rado dopunila.

Što se tiče „Petoletke“, dok je prethodni govornik bio predsednik opštine, njegova tašta je bila zamenik generalnog direktora fabrike „Prva petoletka“.

(Poslanici glasno komentarišu u sali: Bruka!)

Njegov tast direktor Nacionalne službe za zapošljavanje, supruga zaposlena na Televiziji, dakle jedna mreža. Trstenik je nazivan „kneževinom“, jer se i tazbina preziva Knežević.

Za to vreme u „Petoletku“ je stiglo 25 miliona evra subvencija Fonda za razvoj, a napravljeni su istovremeno dugovi od 120 miliona evra. Dakle, sve je to odobrio Nadzorni odbor fabrike u kome je bio i Miroslav Aleksić, i njegova tašta, tast i svi odbornici Ujedinjenih regiona Srbije. Dakle, niste mogli da budete ni u Nadzornom odboru ukoliko niste član URS-a, a kamoli da se zaposlite.

(Poslanici i dalje glasno komentarišu.)

Danas fabrika već godinu i po dana radi. Dakle za ovih 10 godina je dovedena na 1.300 radnika. Danas, već godinu i po dana, fabrika zapošljava 900 radnika, redovno izmiruje poreze, doprinose, struju i vodu, sve ono što nikada nije plaćala i posluje bez ijednog dinara pomoći države. Zadržala je sve vitalne poslove, uprkos negativnoj kampanji koja je vođena od strane opštinskog rukovodstva, dobro se sećamo toga.

A što se tiče Televizije, plaćena je parama opštine Trstenik i trebalo je da bude servis svih građana, tada, ali nije bila. Prozivani smo bili imenom i prezimenom, nismo dobijali priliku da se branimo, prozivani su naši učinci, a nismo dobijali nijednog trenutka priliku da demantujemo ili da se odbranimo ili da svoje rezultate iznesemo. Zahvaljujem se.

PREDSEDNIK: Poslanice, vi ste replicirali i moram da oduzmem poslaničkoj grupi dve minute od ukupnog vremena.

(Narodni poslanici negoduju.)

Zato što nije za kaznu. Ne možemo da poredimo kada neko uporedi Parlament sa Aušvicom i to što je replicirao – nemojte samo vikati – kao i 99% poslanika, te preporučujem da izmenite malo Poslovnik da ne bi povrede Poslovnika, u stvari, bile alat za repliciranje, što jeste u suštini, svima.

Izvolite, povreda Poslovnika.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, gospođo predsednice Skupštine. Reklamiram član 103, o kom ste vi već govorili. Drago mi je da ste to prepoznali, da ste napravili grešku, ali mi nije drago što niste oduzeli reč prethodnoj govornici, kao što oduzimate nama iz opozicije kada zloupotrebimo, kao što ste rekli, bilo koji član Poslovnika.

Ona je sve vreme govorila o nekim nebulozama, koje ja neću ni da komentarišem, jer argumenata nema. Ali, sa druge strane, vi ste joj dozvolili da o tome govori, svesni toga da ona meni replicira, na šta nije imala pravo, nijednog trenutka je nisam pomenuo, već je kroz reklamiranje Poslovnika govorila o nekakvim temama koje nemaju veze sa trenutnom raspravom.

Molim vas da vi to shvatite, jer ste vi i pre mog sadašnjeg javljanja prihvatili krivicu i rekli da je to bila replika a ne reklamiranje Poslovnika.

PREDSEDNIK: Evo, prihvatom krivicu i ja sam ispravila to. Ako će Parlament biti uljudniji, da se vratimo na dnevni red. Evo, prihvatom krivicu za sve od jutros šta se dešavalo ovde u Parlamentu, ali da se vratimo na raspravu o dnevnom redu. To zalužuju i predstavnici predlagača ovde i građani Srbije.

Sledeći govornik po listi, Veroljub Arsić.

Neka se pripremi Jovan Jovanović.

VEROLJUB ARSIĆ: Dame i gospođo narodni poslanici, nemam ništa protiv kolege Aleksića, njegovog tasta, tašte... Čestitam, to samo znači da ste znali dobro da se udate, oženite.

Sada, vidim da je ovde bilo i diskusije oko toga da li to kolega može da pita. Naravno da može. Da li ja to smatram bezobrazlukom? Ja smatram, zato što smo mi raspravljali o izveštajima i Agencije za borbu protiv korupcije i Zaštitnika građana i Državne revizorske institucije, dok za vreme vlasti Borisa Tadića o tome nije bilo ni reči.

Ne zameram ni bivšem stečajnom upravniku Srpske napredne stranke, jer on je tada zato što se proglasio stečajnim upravnikom SNS-a četiri godine morao da čeka da uđe u Parlament. Tako će proći i novi stečajni upravnik SNS-a. Pitanje je da li će on više ikada ući u Parlament.

U celoj ovoj priči oko izbora i Zaštitnika građana i članova Odbora Agencije za borbu protiv korupcije i Fiskalnog saveta mogu da kažem da mnogi od kolega poslanika i vređaju dostojanstvo Narodne skupštine. Prema Zaštitniku građana i prema nekim drugim, da nazovem nezavisnim, ponašaju se kao da su božanstva; ne sme niko ništa da im kaže, ne sme niko da im odgovori, niko ne sme da kritikuje njihov rad.

Ali znate šta me je najviše začudilo? Evo ga ovde predstavnik još jednog nezavisnog državnog organa. Što niste branili gospodina Sretenovića? On, štaviše, obavlja mnogo važniji posao nego Agencija, Zaštitnik građana i Šabić.

Što, nije vam politički podoban? Zato što je politički neutralan, zato ga ne branite? To je vaš motiv kada pričate o nezavisnima.

Dame i gospodo narodni poslanici, žao mi je što neki od mojih kolega narodnih poslanika pomažu da se uspostavi četvrta grana vlasti, koja po Ustavu i u političkoj teoriji ne postoji. Četvrta grana vlasti su, tako oni sebe zovu, nezavisni državni organi. Pa nisu nezavisni, oni su nezavisni od izvršne vlasti, nisu od Narodne skupštine. Je l' nama podnose izveštaj? Podnose. Je l' mi razmatramo taj izveštaj? Je l' usvajamo, glasamo za ili protiv, kako ko želi? Je l' ih mi biramo? Svako za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini.

Znači, Narodna skupština mora da ostvaruje, između ostalog, i svoju nadzornu ulogu nad radom izvršne vlasti. Da li Narodna skupština ima kapacitet to da uradi? Nema, ali zato imamo DRI, koja to radi u ime i za račun Narodne skupštine. Da li imamo instrumente da štitimo prava građana koji vode neki upravni postupak pred nekim državnim organom? Nemamo, ali zato biramo Zaštitnika građana, koji će za nas i u naše ime to da radi, i da ne nabrajam dalje.

Agencija za borbu protiv korupcije, znate li šta je? Najobičnije regulatorno telo, ništa više. Nije čak ni ustavna kategorija. Ne potcenjujem njenu ulogu u pravnom sistemu, zato što se preko Agencije za borbu protiv korupcije reguliše šta se smatra sukobom interesa, gde postoji potencijalna opasnost od korupcije i gde postoji korupcija. Ali, takođe, nisam video da je taj izveštaj razmatran do 2012. godine.

Koliko se sećam, ovde je gospođa Babić branila svoj izveštaj o radu u Narodnoj skupštini posle 2012. godine. I gospodin Sretenović je branio svoj izveštaj. I Janković je branio svoj izveštaj. I gospodin Šabić je branio svoj izveštaj.

Ali nešto morate da shvatite, da svaki poslanik koji o nosiocima tih organa govori kao da su nezavisni od nas vređa i Narodnu skupštinu i ostale narodne poslanike i građane koji su glasali za izborne liste, bez obzira za koga su glasali i čiju su listu podržali. Mi smo nosioci suvereniteta građana i nemojte toga da se odričete.

Kad pogledamo, kako je zloupotrebjeno poverenje narodnih poslanika? Kada smo birali, recimo, Zaštitnika građana, pa kako su čak neki narodni poslanici pomagali da ta zloupotreba poverenja od strane Narodne skupštine dođe do izražaja.

Vidite, ceo jedan proces i kako ne treba da radi Zaštitnik građana i gde se kršio i Ustav i zakon i gde izlazi iz svojih nadležnosti jeste čuvena afera „Helikopter“. Znači, o tome se raspredalo danima. Zasedao je čak i Odbor za kontrolu službi bezbednosti itd. Ne mogu da kažem da je baš zaštitnik građana Saša Janković kršio zakon i Ustav. Koja je uloga Zaštitnika građana? Da se stara o jednom najobičnijem upravnom postupku koji se vodi pred nekim državnim

organom, ništa više. Da nema ćutanja administracije, da se ne napravi neka materijalna povreda postupka itd. O tome koga obaveštava? Narodnu skupštinu.

Da li Zaštitnik građana ima pravo da kontroliše rad Vlade Republike Srbije? Nema po Ustavu. Da li može da kontroliše rad predsednika Republike? Nema po Ustavu. Da li može da kontroliše rad Narodne skupštine? Nema pravo po Ustavu. Da li može da kontroliše nosioce sudske vlasti? Ne može da kontroliše. Da li može da kontroliše nosioce tužilačkih funkcija? Ne može da kontroliše. Da li može ministra? Može, ali kada? Do onog trenutka... Ako tužilac dostavi zahtev za prikupljanje podataka, od tog trenutka Zaštitnik građana nema šta da traži u tom ministarstvu, tada je tužilac preuzeo ulogu Zaštitnika građana. I to je po zakonu i po Ustavu.

I sad kako neki iz bivšeg režima prave političku karijeru svom budućem kandidatu za predsednika? Vidite ovako, odlazi kod predsednika Republike, koji takođe nije nadležan za to. Predsednik Republike ne može da naredi Narodnoj skupštini kako će da se ponaša. Dalje, pošto je znao da ne može tu ništa da ostvari, jer to nisu ustavne nadležnosti predsednika, saziva konferenciju za štampu i kaže – meni je onemogućeno da radim svoj posao Zaštitnika građana. Tad je izašao iz ustavnog i pravnog sistema Republike.

Koga je o tome trebalo da obavesti? Predsednika Narodne skupštine i predsednika nadležnog odbora Narodne skupštine. Ali tad nema novinara, nije politički praćeno, nema stvaranja i priča o aferi, nema političke podrške za neku kandidaturu predsednika Republike. E, zato smo imali ovde da su mnogi mediji, mogu slobodno da kažem, mlatili praznu slamu oko tog slučaja.

A morate da se složite da tužilac, i po Ustavu i po zakonu, ima daleko veća ovlašćenja nego Zaštitnik građana. Čak i tužilac Republičkog javnog tužilaštva može da pokrene postupak za zaštitu zakonitosti ukoliko je neki državni organ u nekom najobičnijem upravnom postupku kršio zakon. Ali bilo je bitno da se predstavi kako mi ovde ne poštujemo Zaštitnika građana.

Ne, gospodo iz bivšeg režima, pomogli ste Zaštitniku građana Saši Jankoviću da ponižava Narodnu skupštinu. I sada postavljamo pitanje o kontinuitetu te vlasti – pa da li želite da kao narodni poslanici ponižavate građane koji su glasali za vas da nastavimo kontinuitet jedne takve politike koju je vodio Ombudsman?

Sad, što se tiče Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije, koliko je meni poznato, taj zakon i priču o tom zakonu pokrenuo je savet koji više ne postoji u Agenciji za borbu protiv korupcije, gde su tražili da imaju, odnosno Skupština da im da tužilačka ovlašćenja. U Nacrtu tog zakona tako piše. Aman, ljudi, pa šta će nam onda tužilac? Znači, samo za švercere i pedofile, sve ostalo neka radi Agencija. E pa ne može. Znači, država ne može da funkcioniše ad hok. Ona ima svoj sistem, nemojte da narušavate taj sistem.

Bilo je priče i oko Fiskalnog saveta. Znae šta, ako se neko sukobljavao sa Fiskalnim savetom, ne verujem da je više od mene, i u ovoj skupštini i na sednicama odbora. To je iz razloga što su često i njihove izjave ličile na bavljenje politikom, zato što njihove prezentacije, složićete se, bilo je to jednom, popravili su se, ne želim da, kao kada sam bio predsednik Odbora za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava, o njihovom tromesečnom izveštaju saznam iz sredstava medija. E pa ne može. E pa ipak za svoj rad odgovarate Narodnoj skupštini.

Da li su njihove procene do sada bile tače? Uglavnom nisu. Da li su se vama svidеле? Uglavnom jesu. Baš zato što su počeli da uviđaju da stalno u rezultatima budu demantovani, popravili su način svog rada i izveštavanja. Zašto to vama smeta? Znači, ajde da prikažemo situaciju Srbije onakvom kakva nije. Međunarodni monetarni fond kaže – reforme se dobro sprovode, Srbija je na dobrom putu da oporavi i svoje javne finansije i podigne svoju proizvodnju. Vi kažete – nije tačno.

Fiskalni savet, koji ste čak i vi birali, evo sad ih mi biramo drugi put, evo ne menjamo sve, isto je to govorio, sad govori da smo na dobrom putu. Sad vam i to smeta. Sada vam smeta što je evro, recimo, za pet godina skočio u odnosu na dinar samo nešto malo više od jednog dinara. I to vam smeta. Sad vam smeta što je inflacija 1%, a bila je 10%.

Znači, nemam ništa protiv da se iznose kritike u Narodnoj skupštini, ali dajte argumente. I nemojte da menjate teze. Znae ono, jedan poslanik reče pre desetak dana – devizne rezerve su za milijardu dolara manje nego 2012. godine. Ja ustanem i kažem – sad su milijardu evra veće. I šta sad? I jedno i drugo je tačno, ali ajde da napravimo nešto da bar tu političku borbu vodite na način kako to zaista i priliči. To je, osim toga, na vama.

Zbog svega što je rečeno, poštujem značaj svih takozvanih nezavisnih organa koji rade za Narodnu skupštinu i u ime Narodne skupštine, želim kandidatima, ukoliko budu izabrani, uspeha u radu i nadam se da će biti bolji, a to nije teško, nego njihovi prethodnici, jer su njihovi prethodnici služili isključivo bivšem režimu da se pokrivaju sve one nezakonitosti koje su bile do 2012. godine.

(Miroslav Aleksić: Replika, predsednice, pomenuo me je imenom i prezimenom.)

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Jovan Jovanović.

JOVAN JOVANOVIĆ: Zahvaljujem.

Očekivano, zbog značaja funkcije i političkog naboja koji je prati, najviše polemike na ovoj sednici izaziva izbor novog Zaštitnika građana. U centru pažnje se, pre svega, našlo pitanje kontinuiteta rada ove institucije. Zato bih želeo da podsetim predlagače iz vladajuće koalicije na već pomalo

zaboravljenog omiljenog društvenog teoretičara vodeće ličnosti ovog režima, na Maksa Vebera, koji je isticao da je kontinuitet jedna od glavnih karakteristika dobre državne uprave. Nažalost, umesto kontinuiteta kvalitetnog rada i jačanja ovog nezavisnog tela, očekivanim izborom gospodina Pašalića verovatno ćemo samo dobiti kontinuitet obesmišljavanja i slabljenja nezavisnih institucija.

Ovo urušavanje nezavisnih tela u potpunoj je suprotnosti sa proklamovanim strateškim ciljem ulaska Srbije u EU, koji je sadržan u prvoj rečenici ekspozea nedavno izabrane predsednice Vlade. Evropske institucije upravo u svojim izveštajima posebno ističu neophodnost jačanja nezavisnih institucija i vladavine prava, kao jedan od preduslova daljeg približavanja Srbije EU, a ovakvim ponašanjem samo ćemo se još više udaljiti od tog cilja.

Zakon o Zaštitniku građana propisuje uslove koje mora da ispuni kandidat, a to su: da je diplomirani pravnik, da ima najmanje 10 godina iskustva na relevantnim pravnim poslovima, da poseduje visoke moralne i stručne kvalitete i da ima zapaženo iskustvo u zaštiti prava građana.

Prošlonedeljna sednica skupštinskog Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, na kojoj su predstavljena četiri kandidata, nesumnjivo je pokazala da samo jedan ispunjava propisane uslove, gospodin Miloš Janković, sadašnji vršilac funkcije Zaštitnika građana. Gospodina Jankovića snažno preporučuju ne samo profesionalni i lični kvaliteti i dugogodišnji rad na zaštiti ljudski prava i međunarodni ugled koji je stekao, već i podrška koju je dobio od velikog broja organizacija civilnog društva koje se već dugi niz godina bave pitanjem zaštite ljudskih prava. Kako su navele ove organizacije, od kojih je većina okupljena oko kuće Ljudskih prava, za deset godina postojanja Zaštitnik građana je izgradio snažan autoritet i stekao veliko poverenje građana, a tome je nesumnjivo, uz prethodnog zaštitnika, najveći doprinos dao njegov zamenik, a sadašnji vršilac funkcije, gospodin Miloš Janković.

Nasuprot ovom nedvosmisleno kvalifikovanom kandidatu, vladajuća koalicija je odlučila, i to u poslednjem trenutku, iako je prethodni zaštitnik građana podneo ostavku još početkom februara, da predloži kandidata koji ne ispunjava sve prethodno navedene zakonske uslove. To je, nažalost, samo nastavak sistemskog urušavanja nezavisnih tela, poput REM-a, Agencije za borbu protiv korupcije, pa i Ustavnog suda. Svedoci smo nastavka tužne prakse neverovatne lakoće prihvatanja funkcija od strane onih koji ne poseduju odgovarajuće kvalifikacije, kao što smo imali slučaj kod izbora članova prethodno pomenutih institucija i ne samo njih.

Svako ko drži do sebe bi, slušajući izlaganje neuporedivo kvalifikovanijeg kandidata, sam odustao od kandidature i zahvalio se predlagačima na ukazanom poverenju. Nasuprot tome, gospodin Pašalić je na sednici Odbora čak izbegao da odgovori na mnoga pitanja poslanika o tome kako

vidi budući rad institucije na čijem čelu će se verovatno naći, uz izgovor da bi morao prvo da sagleda njeno funkcionisanje. Time je posredno priznao da nije kvalifikovan za ovo mesto.

Osvrnuo bih se, takođe, na pokušaj da se relativizuje značaj činjenice da je kandidat za Zaštitnika građana studirao 13 godina, zato što je istovremeno radio, kao i da mu je prosek bio jedva nešto iznad šest. Ove činjenice samo pokazuju pravi odnos prema struci za koju se školovao, odnosno prema onome što je trebalo da bude njegova osnovna obaveza.

Neophodno je takođe naglasiti da su u prethodnom periodu bila prevelika očekivanja od Zaštitnika građana, koji bi pre svega trebalo da bude poslednja instanca i korektiv vlasti. Zato vlast i ne bi trebalo da teži da bude zadovoljna radom Zaštitnika građana, odnosno da očekuje blagonaklon odnos ove institucije.

Gospodinu Pašaliću stoga želim da vlastodršci ne budu zadovoljni njegovim radom, mada sumnjam da će se to dogoditi, pošto je iz vrha vlasti već najavljeno da će njegovim izborom ova funkcija dobiti smisao i sadržaj zbog kog je ova institucija i osnovana. Na osnovu dosadašnjeg ponašanja vladajuće koalicije uveren sam da shvatanje tog smisla i sadržaja svakako nije u skladu sa ulogom koju Ustav propisuje Zaštitniku građana, da bude nezavisan državni organ koji štiti prava građana i kontroliše rad organa državne uprave.

Imajući u vidu nedavne tragične događaje u vezi sa nasiljem u porodici, koji su sasvim opravdano uzbukali javnost u Srbiji, neophodno je istaći značajnu ulogu Zaštitnika građana u borbi protiv te vrste nasilja, kao i u zaštiti ravnopravnosti. Nažalost, ovi nemili događaji su i posledica zanemarivanja preporuka nezavisnih tela, uključujući i Zaštitnika. Samo tokom protekle godine ova institucija je pokrenula postupak kontrole povodom 14 slučajeva ubistava žena i u čak 12 utvrdila propuste u radu nadležnih organa i službi. Povrh toga, poslednji izveštaj Zaštitnika građana za 2016. godinu sadrži 45 sistemskih i ključnih preporuka za otklanjanje propusta koje je utvrdio u ovoj oblasti, koje su upućene svim nadležnim ministarstvima. Ovom visokom domu ni najmanje ne ide na čast da je, takođe, bio deo onih institucija koje su ignorisale preporuke tako što nije razmatrao poslednja tri izveštaja Zaštitnika građana.

S obzirom na to da će novoizabrani zaštitnik imati podršku vladajuće većine, može se pretpostaviti da će se ubuduće promeniti ova loša praksa i to će verovatno biti jedan od retkih pozitivnih pomaka kada je u pitanju rad ove institucije.

Da zaključim, Građanska platforma i Klub samostalnih poslanika smatraju da se daljim urušavanjem nezavisnih institucija sve više udaljavamo od uređene demokratske države zasnovane na vladavini prava i zbog toga ne možemo da podržimo izbor gospodina Pašalića na funkciju Zaštitnika građana. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Povreda Poslovnika, izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Hvala.

Ne znam, poštovana predsednice, zašto u mom slučaju već dva puta brutalno kršite Poslovnik, prvi put kad sam maločas reklamirao član 103, a sada reklamiram član 104, jer mi niste dali pravo na repliku, iako po Poslovniku na to imam pravo.

Kada je gospodin Arsić mene pomenuo po imenu i prezimenu, mene i moju porodicu u negativnom kontekstu, trebalo je da ga opomenete za to, ali kad niste, onda je barem trebalo meni dati pravo na repliku.

Dakle, razumem da je jedini odgovor na činjenice koje ja govorim ovde i tražim odgovore o rezultatima, to da napadaju brutalno mene i moju porodicu... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDNIK: Šta kažete?

(Miroslav Aleksić: Zašto ste mi isključili mikrofon?)

Javite se, vrtiću.

(Miroslav Aleksić: Šta sam prekršio sada pa ste mi isključili?)

Ništa niste prekršili, samo se prijavite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

Dakle, tražim stenogram da dokažem da je on pomenuo mene i da mi niste dali repliku na njegovo izlaganje, iako je pominjao moju porodicu u negativnom kontekstu, iako su, usput, ti koje on pominje mnogo pre radili u tim firmama nego što sam ja počeo da se bavim politikom. Ali nema veze, to je vaš stil blaćenja, upiranja prstom u druge i napadanja svih onih koji vam kažu šta radite i šta pravite od Srbije.

Prema tome, molim vas da u danu za glasanje stavite ovo na dnevni red.

PREDSEDNIK: Hvala što ste me spasli obrazloženja. Inače, u članu 104. piše nešto drugo od ovoga što vi govorite, ali ne bih da vam dodajem dodatni bol, pošto član 104. ima više stavova, a stav 3. govori o tome ko daje repliku i ko ocenjuje da li ima mesta replici.

Reč ima Krsto Janjušević.

Izvolite.

KRSTO JANJUŠEVIĆ: Hvala, poštovana predsedavajuća.

Dame i gospodo narodni poslanici, kratko ću, predsednice, u jednoj rečenici, pod utiskom sam prethodnog govornika i te priče o moralu – a verovatno je i to mogao primetiti prethodni Zaštitnik građana – prosto, na svadbu kod prvog komšije se ide sa manje članova porodice nego što ih je on u broju poređao na funkcije u svojoj opštini u tom trenutku. Dakle, samo treba imati

neku meru u životu, a ovde nam predavanja drže oni koji mere ni u čemu, izgleda, nisu imali.

Zakon o Zaštitniku građana, član 10a, kaže: „Zaštitnik građana i zamenik Zaštitnika građana ne mogu davati izjave političke prirode.“ Mi smo imali sednicu Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo i imali smo priliku da se upoznamo sa planom kandidata, njihovim biografijama i onim što smatramo dodatkom njihovim biografijama. Nigde nisam primetio da gospodin Zoran Pašalić nije odgovorio na pitanja koja su mu postavljena, osim onog dela gde su se predlagači sa svojim kandidatima dogovarali, postavljali pitanja i ovi davali odgovore za potrebe nove internet kampanje kako bi se predstavili da su njihovi đaci dobri i primereni kandidati a svi ostali nisu.

Dakle, jedan od njih, gospodin Biljić, o čijoj biografiji ne želim ništa loše da kažem, dugo je izdržao a da njegovo obraćanje ne dobije političku konotaciju. Tek je na samom kraju prve izgovorene rečenice počeo sa političkim ocenama. Dakle, tu se vidi određen napredak kod njih.

Što se tiče gospodina Miloša Jankovića, on je održao bolji politički govor od njegovih predlagača, a dve partije su ga predložile. I mi ćemo sada da pričamo da on neće kršiti zakon i da zajedno sa Sašom Jankovićem nije kršio zakon?

Pričao je standardnu priču. Zabrinuo se za stanje u tabloidima. Verovatno tabloidi nisu još dovoljno ocrnili vladajuću strukturu i porodicu sadašnjeg predsednika Srbije Aleksandra Vučića, a premijera kada su oni bili zaštitnici. A mogao je on to primetiti. Ovde smo videli vrhunac tog blata koje se provlači kroz tabloide, a sve više i kroz ozbiljnije novine. Kako on nije primetio, bar tada da kaže, bar jednom da kaže, nekad, da su skoro svi članovi porodice Aleksandra Vučića najstrašnije provučeni kroz blato u medijima i da tu nije bilo medijskog mraka: otac, majka, brat, sin, ćerka. Jedini uži član porodice koji nije provučen kroz blato je najmlađi sin koji je star nešto više od mesec dana. A, da je živ i zdrav, ako mu prva reč koju izgovori bude reč „tata“, i on će biti sumnjiv. Na to niko ne reaguje, bar da pomene.

Gospodin Miloš Janković je po hiljaditi put izgovorio reč „Savamala“, pa kada smo na temi bespravne gradnje, da vidimo kako je radio Zaštitnik građana, jer su rekli da novi treba da bude samo kontinuitet rada tog zaštitnika građana, dakle hajde da vidimo kroz jedan primer bespravne gradnje kako se ponašao Saša Janković. Otišao je u Čajetinu da da podršku svom kolegi predsedničkom kandidatu Milanu Stamatoviću. Otišao je da da podršku toj građevinskoj anarhiji i bespravnoj gradnji koja je prisutna tamo. I, evo, dajem primer ko su bili štićenici čoveka čiji se kontinuitet traži kroz kandidate koji su nam ponuđeni pored Zorana Pašalića.

Izveštajem DRI vezano za Čajetinu, izgradnju one čuvene gondole, vi možete da nam to potvrdite, uvažena gospodo, utvrđen je nezakonit postupak za nabavku opreme za tu gondolu. Dakle, na osnovu takvog postupka opština je zadužila blizu 10 miliona evra. Namenski kredit je uzet samo na osnovu idejnog rešenja, bez rešenih imovinskih odnosa, građevinske dozvole glavnog projekta. Tome je Saša Janković dao podršku i takvoj politici se traži kontinuitet. Zamislite, nabavljate gondolu u vrednosti od 10 miliona evra, a ne znate kuda treba da prođe. Zamislite, gradite prugu i naručite svu infrastrukturu, a ne znate kuda treba da prođe, da li ide tu tunel ili ne; otprilike, dajte mi šina za pola miliona evra. To je imalo podršku bivšeg zaštitnika. Zašto? Pa zato što su bili zajedno protiv Aleksandra Vučića. To je, u tom slučaju, sasvim dovoljno.

I da se razumemo, SNS, Vlada Srbije, nadležno ministarstvo nemaju ništa protiv ugradnje gondole na Zlatiboru. Srpska napredna stranka ima protiv i protiv smo „ugradnje u gondolu“. To je naša politika. I kada kroz medije pitamo štićenika Saše Jankovića, tadašnjeg štićenika, kako je mogla da se uradi takva nabavka i kojim je to postupkom urađeno, odgovor je – avioni NATO-a poleću sa Aerodroma „Ponikve“. Ne poleću nikakvi avioni, poleću samo gluposti iz njegovih saopštenja. Kada ga opet pitate kako je mogla da bude takva nabavka, odgovor je – pobedio sam Aleksandra Vučića. Dobro, pobedio si, kako si mogao da sprovedeš takvu nabavku? Odgovor je – nudili ste mi novac da se učlanim u SNS. Ne da mu nismo nudili novac da se učlani u SNS, nego da su takvi ljudi članovi SNS-a, mi bismo im platili da više ne budu članovi SNS-a.

Dakle, imali smo izbor između kontinuiteta sa Sašom Jankovićem. Dao sam jedan primer kako se odnosi prema građevinskoj anarhiji koja je prisutna u jednom delu naše zemlje. Verujem da je gospodin Zoran Pašalić pravi izbor, da će vredno raditi svoj posao i da će biti izložen pritiscima onih koji tvrde da ih vodi zdrava politička vizija, a zapravo ih vodi „politička provizija“ onih koji mrze EU a evre obožavaju. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala.

Pretpostavljam, po Poslovniku, kolega Nemanja Šarović.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Marinkoviću, ponovo je povređen Poslovnik i još jedanput od predstavnika vladajuće koalicije. Vi ste bili dužni kao predsedavajući da ga upozorite na to, a ako je potrebno, i da mu pročitate dnevni red.

PRESEDAVAJUĆI: Koji član?

NEMANJA ŠAROVIĆ: Reći ću. Povređen je član 106, koji kaže: „Govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretres.“

Zaštitnik građana ili kandidat za Zaštitnika građana, koliko sam pročitao, nije Milan Stamatović. Koliko sam shvatio, nije ni gondola koja se gradi na

Zlatiboru. Prema tome, to apsolutno nema nikakve veze. Dakle, predstavnici vladajuće koalicije koji su i sami priznali kako ne znaju ništa o kandidatima al' kažu – predložila je Srpska napredna stranka pa ćemo glasati, onda se bave svim i svačim. Bolje da su pročitali materijal, a ako to već nisu učinili, ili neka se ne javljaju za reč ili ih vi lepo upozorite.

PREDSEDAVAJUĆI: Okej.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Posebno upozorite ove koji sada dobacuju.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala. Hvala.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Između ostalog... Imam ja još 50 sekundi.

PREDSEDAVAJUĆI: Ali nemojte da pretvarate u repliku, molim vas.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Poslovnik o radu zabranjuje svakome, osim predsedavajućem, i to Poslovnikom u predviđenim okolnostima da prekida govornika. Dakle, ne može to ni gospodin Orlić, ni gospodin Martinović, ni svi oni koji su sada nervozni jer ih pogađa istina i koji dobacuju.

PREDSEDAVAJUĆI: Nije, nije. Niko nije nervozan.

Hvala vam na ukazivanju na povredu Poslovnika.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Evo, sada gospodin Marković pita – šta je ovo? Ovo je Narodna skupština.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala. Evo, drugi put sam vam dozvolio i pretvorili ste ukazivanje na povredu Poslovnika u repliku.

Smatram da nisam prekršio Poslovnik i da je kolega Krsto Janjušević jednostavno u kontekstu svoje diskusije o temi o kojoj danas diskutujemo na plenarnoj sednici, ne gondola, nego jednostavno, pomno sam ga slušao, dvostrukim aršinima koje je imao neko ko je bio Zaštitnik građana u prethodnom periodu, tako da smatram da nisam prekršio Poslovnik.

Hoćete li da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

(Nemanja Šarović: Da.)

Hvala, kolega Šaroviću.

Reč ima narodna poslanica Olena Papuga. Nije prisutna.

Reč ima koleginja Marjana Maraš.

Izvolite.

MARJANA MARAŠ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Podržavajući sve ono što je ovlašćeni predstavnik SPS-a u svom izlaganju rekao, istakla bih još neke stvari.

Zaštitnik građana treba da bude nezavisan i samostalan, niko nema pravo da utiče na njegov rad i na njegove postupke. Prilikom polaganja zakletve on se obavezuje da će obavljati odgovorno, nepristrasno i nezavisno svoju dužnost, u skladu sa Ustavom, zakonom, da će savesno raditi na zaštiti i unapređenju prava i sloboda. Zaštitnik građana treba da kontroliše poštovanje prava građana, utvrđuje povrede učinjene aktima, radnjama ili nečinjenjem organa uprave. Nespojivo je

obavljanje druge javne funkcije ili profesionalne delatnosti, kao i pripadnost političkoj partiji.

Zaštitnik građana može da predlaže zakone iz svoje nadležnosti, ali i da pokreće ocenu ustavnosti zakona, drugih propisa i opštih akata. Može javno da preporuči razrešenje funkcionera koji je odgovoran za povredu prava građana. Nakon prestanka funkcije obavezuje se da čuva kao tajnu podatke do kojih je došao u obavljanju svoje dužnosti, kako Zaštitnik tako i njegovi zamenici, kao i svi oni koji su u Službi. Podnosi godišnji izveštaj o podacima koje je uočio u nedostacima u radu organa uprave, kao i da predlaže mere za poboljšanje položaja građana u odnosu na organe uprave.

I na kraju ono što želim da istaknem, jedan od stubova programa SPS-a jeste jednakost, i ja sam sigurna i verujem da će za Zaštitnika građana kojeg ćemo sutra izabrati pre svega svi građani biti jednaki pred njim. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Maraš.

Reč ima narodni poslanik Dušan Pavlović.

Izvolite, dr Pavloviću, prijavite se.

DUŠAN PAVLOVIĆ: Dame i gospodo, poštovani građani, ovo je jedna jako važna tema i moja diskusija će uglavnom biti da kažem nešto o tome zbog čega za ovako važnu temu nismo pozvali ljude koje treba da izaberemo i o kojima danas razgovaramo.

Znam da to nije zakonska obaveza ove skupštine, međutim, ovo je faktički neka vrsta konkursa. Dakle, imali smo kandidate, imali smo više kandidata koji su se prijavili za razne funkcije, odnosno koji su predloženi za razne funkcije. Da li možete da zamislite bilo kakav konkurs, bilo kakav izbor, recimo, za posao za neku poziciju, a da onaj ko se prijavio, ko hoće da zauzme tu poziciju, ne dođe da razgovara sa onim koji treba da ga izabere? Mislim da je to besmisleno. I ne samo to, nego u situacijama u kojima se to ipak desilo, kao što je, recimo, diskusija na jednom odboru, jedan član Narodne skupštine, jedan narodni poslanik sugeriše jednom od kandidata da ne mora ništa da priča i da odgovara na pitanja narodnih poslanika koja su oni imali za njega.

Zašto smo mi uopšte ovde danas, zašto raspravljamo ovde o ovim ljudima? Zbog čega kamere snimaju ovu sednicu? Zbog toga što treba da utvrdimo kakvi su to ljudi koji dolaze na te pozicije. Dakle, da bismo to mogli dobro da utvrdimo, da bismo dobro znali o kakvim se ljudima radi onda bi oni trebalo da budu ovde da saslušaju naša pitanja, da odgovore na neka od tih pitanja, da bismo mogli dobro da procenimo da li sutra treba da glasamo za njih ili ne.

Isto to dugujemo i građanima, jer se prenos ovde odvija za građane Srbije, i oni koje ova tema interesuje i koji ovo gledaju takođe bi hteli da znaju

ko su ljudi koje ćemo mi u njihovo ime da biramo na te pozicije. Međutim, oni o tome ne mogu ništa da znaju.

Da su ti ljudi danas ovde, recimo, da je kandidat za Zaštitnika građana danas ovde, mogao bi da kaže kako on razume svoju funkciju, kako razume funkciju Zaštitnika građana, kako će on lično da se ponaša u nekim situacijama koje su tipične za tu funkciju, ili u nekim sličnim situacijama koje su se dešavale u bližoj prošlosti.

Setite se, recimo, da je pre otprilike nekih godinu dana, u noći između 24. i 25. aprila prošle godine, jedan deo grada u centru Beograda razrušen a da o tome niko, navodno, nije znao, da nijedan organ nije reagovao, da je policija pozvana da interveniše a nije intervenisala, da je komunalna policija pozvana da interveniše a nije intervenisala i da građani čija je imovina ugrožena u tim slučajevima ništa nisu mogli da urade – kako bi, recimo, novi zaštitnik građana, odnosno kandidat za njega, reagovao u tim slučajevima.

Recimo, to su neki tipični slučajevi gde građani više nemaju kome da se obrate, a budući kandidat bi mogao nešto da nam kaže kako on to razume. Mislim da je jako loše što nemamo te ljude prisutne ovde i što ne možemo od njih da čujemo kakve bi bile njihove reakcije. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, dr Pavloviću.

Za reč se javio Đorđe Komlenski.

Po kom osnovu, kolega?

(Đorđe Komlenski: Kao ovlašćeni predlagač.)

U redu. Hvala. Izvolite.

ĐORĐE KOMLENSKI: Izvinjavam se što moram ponovo da oduzimam vreme i građanima Srbije i vama uvažene kolege, ali bi bilo jako dobro kada bi pripadnici jedne poslaničke grupe pročitali Poslovnik o radu Skupštine, kada bi pročitali Zakon o Zaštitniku građana, i kada bi prestali da iznose neistine o tome kako se odvijala sednica Odbora.

Kada bi učinili te tri stvari, znali bi da danas kandidati nemaju pravo da prisustvuju ovoj sednici i ne bi dovodili u zabludu građane Srbije, ne bi sebe dizali iznad Poslovnika, iznad zakona, insistirajući kako danas, tako i na sednici Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, apsolutno nemaju pravo. Njihovo pravo je bilo da postave pitanja, a isto tako je bilo pravo kandidata da li će i na koji način sebe predstaviti na toj sednici. To je ono što se dešavalo na sednici Odbora.

Meni je zadovoljstvo što se ponovo na isti način ovde nastupa i pristupa svemu ovom, a inače, kada pričamo o tome, i neodgovaranju na pitanja, ja moram reći da je gospodin Krsta Janjušević jako dobro zapazio, da kandidati za Zaštitnika građana nisu odgovorili na ona pitanja koja bi mogla da ih uvuku da već sada daju političke izjave. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Komlenski.

Saša Radulović.

Po kom osnovu se javljate?

(Saša Radulović: Replika.)

Kako može replika? Pa apsolutno nije pomenuo ni vas, ni stranku.

(Saša Radulović: Pomenut sam. Govorio je o sednici Odbora na kojoj sam bio prisutan.)

Ne, to stvarno nema veze. Sačekaćemo drugi put, ako bude bilo prilike. Stvarno nemam, po Poslovniku, pravo da vam dam repliku.

Goran Kovačević.

Izvolite.

GORAN KOVAČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodine Komlenski, mislim da vi tražite nešto uzaludno. To što vi tražite je nemoguće. Bez obzira na to koja tačka dnevnog reda dođe na raspravu, mi slušamo o dve-tri teme koje se vrte neprekidno ukруг. Tako da ćemo i ubuduće slušati istu priču sa ove suprotne strane.

Da podsetim da je danas na dnevnom redu jedna od stvari o kojoj glasamo izbor Fiskalnog saveta. Mislim da, kada danas biramo Fiskalni savet, mi u stvari šalјemo troјaku poruku. Ta poruka je vrlo jednostavna. Prva se tiče funkcionisanja, odnosno ekonomske politike koju država Srbija treba da vodi, druga stvar je razvoj institucija, odnosno napredak u funkcionisanju Fiskalnog saveta, i treći je sam izbor Fiskalnog saveta.

Kada danas biramo Fiskalni savet, u stvari kao država šalјemo poruku koju ekonomsku politiku hoćemo da vodimo. Mi se zalažemo u ime SNS-a za čistu tržišnu ekonomiju koja podrazumeva potpunu slobodu kako na tržištu rada, tako na tržištu usluga, proizvoda, tako na tržištu kapitala.

Ovo nije tema koja je bitna za nacije, za parlamente koji nisu imali tu sreću da se nalaze u jednom sistemu u kome smo se mi nalazili, ali je strašno bitno da se kaže da se Srbija zalaže u ekonomskoj politici za poštovanje jasnih ekonomskih principa. Zašto je bitno? Zato što danas u Srbiji, pa i u ovoj skupštini, imate praktično reviziju ekonomske istorije i mi danas možemo da čujemo nešto što je davna prošlost.

Mi danas polemišući u Skupštini možemo da čujemo kako izgleda omiljena tema – subvencije stranim investicijama. I ne možemo mi da se dogovorimo, čujemo, građani Srbije ne mogu da shvate, da šalјemo istu poruku. Niti ćemo je ikada slati. Zašto? Zato što različito čitamo podatke.

Ako uzmete Izveštaj o budžetu Republike Srbije za 2017. godinu, prvih šest meseci, na strani subvencija imate 36 milijardi, odnosno 6,9% budžeta, ali tu nisu subvencije koje se daju stranim investicijama.

Za subvencije u privredi daje se tri milijarde 339 ili samo 0,6% ukupnih rashoda, odnosno nešto manje od 0,6% ukupnih prihoda. Onda imate subvencije poljoprivredi koje su četiri puta veće, subvencije železnici koje su tri puta veće, i kada raspravljamo danas i kada slušamo kritike za subvencije koje dajemo preduzećima da bi opstala i da bi investirala, mi slušamo jednu priču koja se tiče 0,6% budžeta.

I nema lepše slike. Građani Srbije treba da znaju u vezi subvencija umesto one koje smo danas i ovih dana mogli da čujemo, kada čujemo da jedna strana evropska zemlja hoće da finansira prelazak jednog modela u svoju zemlju i da to košta nekoliko stotina miliona evra, onda se postavlja pitanje – a u čemu su različiti principi u funkcionisanju? Kako oni u EU imaju pravo da finansiraju proizvođača koji treba da ode od nas i to nije problem a jeste problem kada mi to radimo?

Ali to su besmislene teme. To je razlika koju mi iz SNS-a šaljemo. I potpuno se slažem da ova ekonomska demagogija vrlo često nailazi na plodno tle u stranim zemljama. Zašto? Zato što danas imate u svetu problem koji se tiče protekcionizma. Vodeće ekonomske zemlje koje su bile dominantne u liberalnoj ekonomiji danas se zalažu za protekcionizam.

Samo pre dva dana mogli smo da čujemo da je predsednik Parlamenta Kine rekao da se Kina zalaže za slobodnu ekonomiju, za slobodno tržište i da je protiv bilo kakvih subvencija, a ovi koji ne razumeju to, naravno da nikad neće ni da shvate. Šta oni znaju o ekonomiji?

Suštinski, Fiskalni savet definiše kako želimo da funkcionišemo, kakvu ekonomsku politiku želimo da vodimo. Druga bitna stvar jeste – kada biramo Fiskalni savet, mi u stvari želimo da nastavimo funkcionisanje jedne fiskalne institucije koja je bitna. To nije institucija koja dugo vremena funkcionise u Srbiji, ali jeste svakako institucija koja je značajna za fiskalni poredak.

Kada govorimo o Fiskalnom savetu, nesporno je da Fiskalni savet ne određuje funkcionisanje makroekonomskih parametara. On je, suštinski, tu da pomogne dvema ključnim institucijama, pre svega Vladi Republike Srbije, koja je zadužena za makroekonomske parametre, odnosno Ministarstvu finansija za fiskalne parametre, i Narodnoj banci za monetarne parametre. Fiskalni savet je tu da daje savete.

I kada danas govorimo o makroekonomskim parametrima, onda treba da se zahvalimo Vladi Republike Srbije i bivšem predsedniku Aleksandru Vučiću zato što Srbija predstavlja praktično ekonomski izuzetak, koja je ostvarila neverovatne makroekonomske parametre.

Fiskalna politika koja je u domenu Ministarstva finansija svakako je najbolje ocenjena fiskalna politika od strane MMF-a u istoriji Srbije.

Šta reći o Narodnoj banci Republike Srbije koja ima stopu inflacije od 1,6%, a rast strane valute od 0,6% u poslednje tri godine?

To su sve parametri koji dovoljno govore i jasno ukazuju da fiskalna monetarna politika, odnosno makroekonomski parametri, a Fiskalni savet je samo deo te ekonomske politike, predstavlja značajan pomak u odnosu na ono što smo imali u prethodnom vremenskom periodu.

I naravno da danas biramo ljude od krvi i mesa. Kada biramo članove Fiskalnog saveta, u stvari biramo Pavla Petrovića za predsednika Fiskalnog saveta, i ne postoji danas u ekonomskoj stručnoj javnosti, ne postoji u političkoj javnosti gotovo niko, pa ni u Skupštini Srbije, ko će polemisati sa imenom predsednika Fiskalnog saveta.

Predsednik Fiskalnog saveta je čovek od ogromnog ekonomskog ugleda i, zajedno sa ministrom Vujovićem, verovatno živa ekonomska legenda. I čast je biti deo i slušati ih ponekad i u Skupštini Srbije i na Odboru za budžet.

Ključno je da shvatimo da ekonomija Srbije mora da ide napred. Da bi išla napred, mora da postoje institucije. Jedna od institucija koja doprinosi i drugačije izgleda jeste Fiskalni savet, ali jeste svakako i DRI, čiji predsednik sedi ovde. Državna revizorska institucija, Fiskalni savet, Ministarstvo finansija, Narodna banka i Vlada Srbije menjaju ekonomski poredak Srbije, svako iz svog ugla.

Naravno da su različite uloge, ali je rezultat savršeno dobar i savršeno jasan. I kada sutra budemo glasali za Fiskalni savet, glasamo za drugačiji ekonomski poredak koji nekako menjamo i koji daje rezultate od 2015. godine. Suviše je teško i nije u redu da vraćamo u Srbiju na taj način, da šaljemo vrlo često populističke ekonomske poruke koje su Srbiju koštale strašno puno od 1946. Zato je veliko zadovoljstvo kada možete da podržite u širem smislu tim, a u konkretnom slučaju sutra predsednika Fiskalnog saveta Pavla Petrovića.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Kovačeviću.

Reč ima narodna poslanica Aleksandra Jerkov.

Izvolite.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvaljujem, potpredsedniče.

Tokom cele ove rasprave kao da se nameće jedno jedino pitanje – da li ovi ljudi za koje treba da glasamo uopšte znaju na kakve poslove mi njih danas ili sutra biramo?

Da li onaj koji će se kandidovati i biti izabran za Zaštitnika građana zna da će biti izabran za Zaštitnika građana u zemlji u kojoj policija dobije nalog da ne reaguje na pozive vezanih građana? Da li taj čovek zna da će biti Zaštitnik građana u zemlji u kojoj se na radnike koji štrajkuju u skladu sa zakonom organizuje medijska hajka, u kojoj oni bivaju od strane najviših zvaničnika vlasti proglašeni za mrzitelje države, za rasterivače investitora, za uzrok sve naše

propasti? Da li taj čovek zna da su prethodnog Zaštitnika građana u momentu kada je pitao šta brat premijera radi sa obezbeđenjem koje mu ni po jednom zakonu u ovoj zemlji ne pripada proglasili za ubicu?

Da li oni koji se kandiduju za Fiskalni savet znaju da se kandiduju za Fiskalni savet u zemlji u kojoj Fiskalni savet iz godine u godinu upozorava na tajne ugovore, a odgovor glasi – da sklapa još više tajnih ugovora. Da li zna da se kandiduje za Fiskalni savet u zemlji u kojoj Fiskalni savet iz godine u godinu upozorava na to da se ne zna ni kome se daju subvencije, ni kako se biraju te firme, ni na osnovu čega se daju subvencije, ni koliko se subvencija daje, a odgovor države je da daje još više i više subvencija svojim privatnim poslovnim partnerima? Da li taj koji se kandiduje za Fiskalni savet zna da se kandiduje za Fiskalni savet u zemlji u kojoj Fiskalni savet kaže da se lokalne samouprave nalaze pred bankrotom, a odgovor vlasti je da oduzme još više novca lokalnim samoupravama?

Da li ovi koji se kandiduju za Agenciju za borbu protiv korupcije znaju da najveća vladajuća stranka krije svoje finansije iz kampanje, da njeni najviši funkcioneri vređaju Agenciju za borbu protiv korupcije kada postavi pitanje nekih poslova te stranke? Da li znaju da se kandiduju za Agenciju za borbu protiv korupcije u zemlji u kojoj se juče pojavila vest da nijedna lokalna samouprava u Srbiji nije oformila antikorupcijske organe, što je bila njihova obaveza?

Da li svi ti ljudi koji se kandiduju za te pozicije znaju da se kandiduju za regulatorna tela u zemlji u kojoj naš sadašnji predsednik a tadašnji premijer kaže da neće da mu predsednik zvoca, koji medije koji se bave istraživanjem korupcije naziva stranim plaćenicima, koji OEBS naziva lažovima u momentu kada kažu – da baš možda ne stoji sve sjajno sa slobodom medija?

Da li znaju da mi danas uopšte ne razgovaramo o njihovim imenima? Mi danas razgovaramo o vašem, gospodo, odnosu prema građanima, prema državi, prema vladavini prava, prema činjenici da ste spremni da učutkate svakoga ko ukaže na bilo koju grešku koju pravite, a posao svih ovih ljudi koje mi danas biramo jeste da ukazuju na greške koje pravite.

Ti ljudi koji se kandiduju moraju znati da vi ne podnosite da vam neko ukazuje na greške, da vama nikakav kolektivni faktor ne treba, da ste spremni da se obračunavate sa svakim ko ukazuje na to da pravite bilo kakve greške i da oni, ukoliko žele pošteno i u skladu sa zakonom da rade posao za koji su se kandidovali, a za koji će sutra biti izabrani, to sa vama ovakvima kako do sada funkcionišete neće moći da rade.

Te osobe moraju znati da vama treba zaštitnik vlasti, a ne Zaštitnik građana. I zbog toga ili tim ljudima treba da kažete da vi nikakvu vladavinu prava nećete trpeti, da nikakvu kritiku sa njihove strane nećete trpeti, pa da oni

znaju na čemu su i da odustanu, ili da kažu da pristaju na to, da pristaju na takve uslove posla i tek onda da znamo da smo svakako u pravu što za njih nećemo glasati. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala lepo.

Po osnovu pominjanja predsednika stranke, za onoga ko pita, i nekih napomena tipa zvocanje, koja treba da znače da se ovde reaguje na bilo kakvu kritiku, da ovde ne može da se kritikuje i da je neko na to strašno alergičan i tako dalje i tako šire.

Na kakvu kritiku, dame i gospodo? I šta tu, u ovoj zemlji pa ne može a da nema veze ni sa slobodama a ni sa nekim minimumom ljudskog dostojanstva i ukusa? Je l' pričate možda o umrlicama za živog čoveka? Gde ste to videli? Gde je to bilo ko video na ovom belom svetu da je tako nešto normalno, pristojno i poželjno? Nigde. A je l' to u Srbiji može da se dogodi? Nažalost, vidimo svi, može. I to ne samo da se dogodi, nego da na to ne reaguje niko od onih koji dan i noć pričaju, kojima su usta puna brige za slobodu, prava i za kritiku.

Je l' neko od strane onih koji su se, opet, za to požalili rekao – to nije u redu? Je l' neko reagovao od onih nezavisnih udruženja novinara? Pa nije. A zašto? Biće da ćutanje u ovom slučaju, i ne samo ovom, znači odobravanje.

Je l' kritika dozvoljena ili nije dozvoljena kada, na primer, neko ko je poslanik upravo iz redova onih koji se za tu kritiku strašno brinu uzme pa na svom Tviter nalogu okači fotografiju svojih kolega narodnih poslanika, uz komentar – „Otvorena vrata srbijanskog parlamenta“? Šta mu znači to – srbijanskog? To verovatno znači da se on sam ne oseća kao da tu pripada, nego mnogo problematičnije. „Ceo zoološki vrt pušten da sedne u klupe.“ Je l' to normalno negde na ovom belom svetu, je l' to negde pristojno, je l' to odlika vaspitanja ili elitizma? A može li to u Srbiji? Nažalost, vidimo, može.

Pre nego što sledeći put kažu da je nešto ovde zabranjeno ili da neko ovde na to neopravdano reaguje, nek se zapitaju da li sami rade stvari koje su ispod svakog minimuma ljudskog dostojanstva i nivoa. Ili ih možda osuđuju?

(Predsedavajući: Vreme.)

Neće biti da ih osuđuju. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodna poslanica Aleksandra Tomić.

Izvinjavam se, po kom osnovu?

ALEKSANDRA TOMIĆ: Hoćemo li da pričamo o Fiskalnom savetu? Valjda ovlašćeni predlagač može da kaže nešto o Fiskalnom savetu.

Znači, pitanje Fiskalnog saveta, da li znaju o tome da će subvencije biti sakrivane od očiju javnosti, a onda imate Razvojnu agenciju Srbije koja ima svoje zvanične izveštaje o subvencijama, pa imate Fond za razvoj Srbije, koji takođe ima sednice Upravnog odbora koji navodi kompletne odluke sa subvencijama koje su iz budžeta Srbije navedene sa svim procedurama, ali ne možemo da stavimo globalnu cifru subvencija zbog „Fijata“, i ne možemo da stavimo zbog „Jure“, jer ste pravili takve ugovore koji su poslovna tajna i ne može ta ukupna cifra da stoji zajedno.

Možda ste vi mislili na subvencije iz Razvojne banke Vojvodine ili iz Fonda Vojvodine u odnosu na list „Kurir“? Možda tu ima nekih subvencija od tri miliona koje mi možda ne znamo, jer nisu možda tri nego su možda šest, sedam, osam i to ćemo tek ustanoviti. Tek ćemo kao Odbor za finansije da tražimo od Ministarstva finansija da nam da koliko ste u stvari pod znakom subvencija pomagali neke političke centre moći sa kojima danas pravite kampanju, duže od dva meseca, protiv predsednika Srbije.

Znači, sve je to negde uvezano i sve će to Fiskalni savet da ispita, kao što je i dao jednu veliku analizu koja se odnosi na lokalne samouprave, finansije, probleme, rizike i preporuke, pa je rekao da je u periodu od 2008. do 2012. godine Beograd investirao preko 200 miliona evra godišnje na ekonomski neodrživ način zaduživanjem, da je dug grada Beograda rastao sa 60 miliona evra u 2007. godini na 410 miliona evra u 2013. godini, 65% gradskih prihoda, a reper je 50%, da je došao do toga da je 1.102 miliona evra, a naravno, odgovornom vlašću gospodina Siniše Malog danas je duplo manji.

Prema tome, znači, mnogo toga ćemo utvrditi, pa ćemo utvrditi, kao što gospodin Paunović, gradonačelnik grada Paraćina, kaže – za sve na lokalnu krivi su Republika i Fiskalni savet. Znači, to je taj fiskalni savet koji vi podržavate, a vaši politički akteri na lokalnu, jednostavno, bore se protiv toga.

Znači, Fiskalni savet vrlo dobro zna ko koliko para duguje i vrlo dobro zna kako treba da uradi analizu. Naravno, on se poziva na zvanične podatke svih državnih institucija i na osnovu toga daje svoju ocenu. Da li je ta ocena suviše stroga ili je čak nekad previše blaga, to je na nama da ovde, na kraju krajeva, i ocenimo. Za to postoji Ministarstvo finansija, koji tu ocenu uzima u obzir i pravi predlog budžeta za sledeću godinu.

Prema tome, nemojte da budete toliko ljuti zbog Fiskalnog saveta što je ostao u istom sastavu od 2011. godine, jer on nije mogao ni reč da kaže do 2012. godine, a od 2012. barem može u javnosti da iznosi svoje ocene i prema tim ocenama, shodno tome, sve vlade od 2012. godine do danas nosile su se i sprovele ekonomske reforme i fiskalnu konsolidaciju.

Možda se to vama ne sviđa, ali svi akteri što se tiče finansijske organizacije iz međunarodnog okruženja govore o tome da rezultati postoje i svi upućuju čestitke Srbiji, sviđalo se to vama ili ne. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Pre nego što dam reč kolegi Balši Božoviću, samo jedno razjašnjenje. Ja sam dužan da svakog narodnog poslanika pitam šta je razlog njegovog javljanja, u skladu sa Poslovnikom – pošto sam primetio neko negodovanje – kako god se to nekome svidelo ili ne.

Reč ima narodni poslanik Balša Božović, povreda Poslovnika.

Izvolite.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Član 106. stav 1 kaže – ovlašćeni predlagač može da govori o onome što je na dnevnom redu. Dakle, tema ovog dnevnog reda je vrlo jasna, ali ne i o stvarima koje se zaista ne tiču ovog dnevnog reda. Ovlašćeni predlagač je pomenuo u nekoliko navrata i dugove glavnog grada Beograda, što nije u vezi sa današnjom temom dnevnog reda, iako mi je veoma drago što je Srpska napredna stranka evo pet godina nakon preuzimanja vlasti priznala da je Beograd zadužen 410 miliona evra do 2013. godine, iako je gradonačelnik tvrdio da je preko milijardu evra zadužen grad Beograd.

S druge strane, takođe, postoji jedno opšte nerazumevanje organa i institucija koje danas sede ovde i ljudi koji ih predstavljaju. Srpskoj naprednoj stranci smetaju ti organi i institucije, a onda isključivo brane one koji sede na njihovom čelu. Mislim da je to neprimereno i da kao predsedavajući morate da reagujete i da upozorite ovlašćenog predlagača u narednom periodu.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Da ne bi to sada pretočili u repliku, premda nisam prekršio Poslovnik, da li želite da se Narodna skupština izjasni?

(Balša Božović: Da.)

Da, u danu za glasanje. U redu.

Po Poslovniku, Vladimir Orlić.

Izvolite

VLADIMIR ORLIĆ: Član 103. stav 8.

Znači ovako. Ovo je bila očigledna replika u pokušaju reklamiranja Poslovnika, toliko očigledna da ja ne znam šta je još trebalo da se desi pa da nekome to postane jasno, pa vas ja molim, gospodine predsedavajući, da u skladu sa stavom 8. primenimo onu meru koja kaže da se tada oduzima vreme predviđeno za raspravu i da to primenjujemo dosledno.

Mi smo danas oduzeli već dva puta vreme za dalju raspravu Poslaničkoj grupi SNS, jer je onaj ko je predsedavao u tom trenutku zaključio da je reklamiranje Poslovnika iskorišćeno za repliku, a bilo je mnogo, mnogo

benignije u odnosu na ono što se dogodilo malopre. Ako smo to uradili tada, ja insistiram da to uradimo i sada. Kako budemo uradili sada, da primenjujemo nadalje. Koliko ste primenili ili ćete primeniti onome ko je to uradio maločas, toliko da primenite i prema meni, slobodno, jer ovako nešto ako se ustanovi kao pravilo, ode bestraga naša sednica.

Dakle, da neko ovde priča o dugovima glavnog grada, ja imam puno pravo da kažem da govori neistinu sa istim osnovom s kojim je to uradio on. Što učinite tamo, učinite i prema meni, slobodno. Ali da je činjenica da je 470 miliona duga koji su oni ostavili vraćeno, činjenica jeste. Da je činjenica da u Paraćinu njihovi predstavnici teraju investitore da bi ljude ucenjivali i držali ih u šaci, i to je činjenica.

Što god primenite na mene, primenite i sa druge strane. Hvala vam lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vam najlepše.

Dobro, u redu, ja sam malo pustio raspravu, razjašnjenje i smatram da je to dobro i lekovito za Parlament.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani predsedavajući, ovo je sedmi put da reklamiram povredu Poslovnika i konačno sam dobio pravo, i zahvaljujem što ste mi ukazali tu milost.

Reklamiram član 27. i član 108. koji govori o tome da se o redu na sednici starate vi. Član 103. je reklamirao kolega Orlić. Saglasan sam da se oduzme dva minuta. Vi ste dopustili da kolega Božović preuzme vođenje sednice, da on zavodi ovde neki red i da on priča o nečemu što nije sastavni deo povrede Poslovnika.

Verujem da ga je pogodila neka prethodna diskusija. Ja volim što ste vi tolerantni, ali ubuduće vam savetujem da preduzmete meru koju je kolega Orlić predlagao. S tim u vezi, ja verujem da je zbolela gospodina Božovića činjenica da nema više 2% od Mosta na Adi, koji je koštao 500 miliona evra.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vam.

Evo, nemojte i vi, molim vas, sada da nastavljamo sa replikama i prepucavanjem. Gledamo svi koji predsedavamo da imamo iste aršine prema svima. Da li želite da se Narodna skupština izjasni...?

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Ne tražim da se o tome glasa. Sačekajte. Ja ne tražim da se o tome glasa i cenim vašu brigu o njihovim milionima. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodna poslanica Ivana Stojiljković.

Izvolite.

IVANA STOJILJKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Danas je veoma teško bilo slušati predstavnike prethodne, odnosno nekadašnje vlasti na čelu sa DS kako pominju „Fijat“, kako pominju prava radnika, kako pominju sve ono što su navodili kao negativne strane ove vlasti.

Znači, čini se kao da je u tom tajnom ugovoru sa „Fijatom“, obavijenom tajnim velom, bila neka katastrofalna greška koju oni sada u poslednjem momentu pokušavaju da prebace nekome drugome na pleća. To naravno neće uspeti. Ova vlada će svaki nesporazum uspešno pokušati da reši, a o kakvom se ugovoru radi znaćemo već iduće godine i o tome će oni naravno da govore.

Prethodna vlast je, samo još jednom da napomenem zbog građana, svojim katastrofalnim privatizacijama gotovo opustošila državnu imovinu, otpustila je oko pola miliona radnika i sigurno još toliko ljudi ostavila bez korice hleba, koji su članovi porodica ovih radnika. Novac koji su uzeli od tih privatizacija odlazio je na tekuće troškove, verovatno jedan deo u džepove pojedinaca, ali svakako da nije bilo zdravih investicija, svakako da se nije razmišljalo šta će se desiti onog trenutka kada se taj novac potroši. Tako su nastajali ovi tajni ugovori, pa i jedan od njih je i ovaj tajni ugovor sa „Fijatom“, a sada je ovih dana uspešno rešen problem koji je nastao.

Zašto su im tajni ugovori, o tome će nam, kao što sam rekla, iduće godine dati objašnjenje, ali u svakom slučaju treba još jednom napomenuti da su 2012. godine ostavili katastrofalno stanje u budžetu, preko 15 milijardi javnog duga, oko 10,6 milijardi evra duga sa kojima se SNS, kada je preuzela vlast sa svojim koalicionim partnerima, suočila i činjenica je bila da je teško bilo ozdraviti takav budžet i dovesti ga u ovu situaciju u kojoj se danas nalazi. Naravno da nije lako, način i brzina kojom su oni doveli do ivice, do propasti, do bankrota ovu državu, uzbrdo vraćati i naravno da ide mnogo teže.

Istina je i što se tiče nasilja u porodici, a što pominje prethodna stranka ovih dana. Meni je žao što se to koristi za jeftine političke poene, ali je jako licemerno optužiti i pozivati na odgovornost za pojedinačne slučajeve nekoga ko se zaista borio i za prava žena, i za prava dece, i za rodnu ravnopravnost i to svi mi, posebno ovde u Skupštini, moramo da priznamo, a to su i Aleksandar Vučić i Nebojša Stefanović, zahvaljujući čijoj podršci je formirana Ženska parlamentarna mreža, a kojom se svi diče kada odu iz Skupštine i ovde u Skupštini, naravno. Formirana je zahvaljujući njihovoj velikoj podršci, do tada su imali veliku želju, ali nisu uspevali to da realizuju. Naravno, i svi oni zakoni koji su usledili u borbi protiv nasilja u porodici i sve ono ostalo što ide u korist žena i dece.

Zašto se o tome danas govori? Zato što ova vlast ne želi ništa da stavi pod tepih. Zato što se u svakom slučaju transparentno govori i više dana. Zato što želimo da se ovakvi loši, zastrašujući primeri više nikada ne ponove. Ova država je uvela, prethodna vlada i ova na čelu sa Anom Brnabić, a prethodna na čelu sa

Aleksandrom Vučićem, nultu toleranciju prema nasilju u porodici. Uvodi se i nulta tolerancija na korupciju.

Evo, samo ću podsetiti prethodne vlasti, kojima je smešno, verovatno, da je najveći broj zloupotreba službenih položaja bio upravo u njihovo vreme. U njihovo vreme su se spajale funkcije poslanika i gradonačelnika i to je za njih bilo apsolutno normalno. Bila je enormna stopa korupcije, bila je i u pravosuđu i lokalnoj samoupravi.

Ova vlast je donela brojne zakone kojima se bori. Naravno, nije još uspešno onako kako smo svi želeli, ali svakako da postoje koraci, brojni zakoni, zakoni o javnim nabavkama, zakoni o sukobu interesa, finansiranju političkih stranaka i treba pomenuti da je Srbija jedna od četiri zemlje danas u Evropi koja ima zakon o zaštiti uzbunjivača. Naravno, imamo u pripremi, odnosno najavljen je zakon o poreklu imovine. Sa ovim zakonom niko ranije nije želeo da se suoči.

Danas razgovaramo o predlozima kandidata za nezavisne državne organe i to je ono zbog čega se ova cela priča tiče svega. To podrazumeva da kandidati ne smeju da budu, kao što smo rekli, ni Vladini, ali ne smeju da budu ni opozicioni poverenici.

Ne možemo reći da Zaštitnik građana u prethodnom periodu, odnosno u dva mandata nije bio opozicioni poverenik. Čuli smo prema Ustavu i prema Zakonu o Zaštitniku građana koje su njegove nadležnosti i koja su njegova ovlašćenja, tako da ih neću pominjati, ali ne mogu da ne napomenem da se prethodni ombudsman više razume u politiku, nešto manje u sport, ali izgleda da se najmanje razumeo u zaštitu ljudskih prava. To su prepoznali građani, to su prepoznali poslanici, pa smo svi reagovali u drugom mandatu zbog tih političkih aktivnosti, jer se prethodni zaštitnik građana bavio politikom, a građani su to plaćali oko 3.000 evra i njegovu kampanju sve dok nije podneo ostavku.

Bivši, lažni zaštitnik građana Saša Janković bio je na toj funkciji od 2007. godine. Dakle puna dva mandata. To je 10 godina do njegove ostavke. Za tih 10 godina svakog meseca građani Srbije su odvajali oko milion i petsto hiljada dinara za njegov rad i rad njegovih pomoćnika. Mislim da su građani najkompetentniji da kažu koliko su zaista osetili zaštitu i koliko su osetili zaštitu svojih prava od strane bivšeg zaštitnika građana.

Još bih htela da napomenem da je on bio Zaštitnik građana i za vreme dosovske vlasti, pa nije ni tada zaštitio građane od krađe, od ovih katastrofalnih privatizacija, tako da nismo očekivali ni da će reagovati sada po pitanju opozicionih stranaka.

Dakle, ono što je jako bitno jeste da Zaštitnik građana ne sme da ima dvostruke aršine, kao što je imao prethodni, a on je i sam kršio i Ustav, kršio je i zakone Srbije, i to upravo onako kako sam pomenula, tako što se politički angažovao dok mu je trajao mandat i za taj mandat je bio dobro plaćen. On je

uspeo da obesmisli, da ponizi ovu instituciju i ono što će biti prvi zadatak budućeg Zaštitnika građana, odnosno kandidata zasada, Zorana Pašalića, pre svega će biti da vrati poverenje građana u ovu instituciju.

I, ono što smo videli, sutrašnja naslovna strana NIN-a definitivno pokazuje da i u drugim nezavisnim institucijama nismo baš na zavidnom nivou, pa tako, evo, danas šaljem poruku iz Narodne skupštine da svi i budući kandidati i sadašnji koji se nalaze u nezavisnim državnim organima, da preispitaju svoju nezavisnost, da preispitaju poznavanje rada državnih organa, da preispitaju zaista koliko rade u opštem interesu građana i koliko su spremni da se odupru političkim uticajima.

Verujem da će u budućnosti rad državnih organa biti na daleko višem nivou i u tom smislu pružićemo podršku kandidatima. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Kolega Božoviću, po kom osnovu ste se javili?

(Baša Božović: Replika, „na čelu sa DS“.)

Ne, pa nije pomenula uopšte stranku. Pomno sam slušao.

Reč ima narodni poslanik Nemanja Šarović.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, mi smo danas čuli dosta toga od predstavnika vladajuće koalicije.

Najmanje smo, to moram konstatovati, čuli o samim predlozima, o onome što jeste tema dnevnog reda i moram reći da smo praktično dobili i potvrdu da oni suštinski ne razumeju šta znače i kakav je značaj funkcija koje mi danas biramo. Znači, nije dovoljno izguglati nešto o Ombudsmanu i znati kada je nastala ta institucija i gde je osmišljena da biste shvatili suštinu, a vi suštinu očigledno ne razumete.

Kada postoji osnova parlamentarne demokratije, podela vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku, onda treba da postoji ravnoteža te tri grane vlasti. One treba da se kontrolišu. U Srbiji je velika nesrazmera i postoji apsolutna dominacija izvršne grane vlasti nad ostale dve.

Sušтина institucije Ombudsmana je da bude dodatna garancija da će se ostvarivati prava građana i dodatna garancija da će neko kontrolisati izvršnu vlast. Postoje već mehanizmi, ali kada ti mehanizmi ne funkcionišu, onda treba da stupi praktično na scenu Zaštitnik građana.

E sad, može li izvršna vlast, režim kontrolisati sam sebe? Pa naravno da ne može, i to je razlog zbog koga, da vi razumete parlamentarnu demokratiju, da razumete suštinu institucije Ombudsmana, ne biste vi kao režim mogli da predložite Zaštitnika građana. Svaka mudra vlast ostavila bi opoziciji da ga predloži, pa ako valja, utoliko bolje po državu. Ukoliko ne radi dobro svoj posao,

pa eto, opet utoliko bolje po državu, jer biste pokazali da imate eventualno neku nesposobnu opoziciju, ali vi tu suštinu ne razumete.

Mi smo danas slušali uporno i uporno o Saši Jankoviću, Saši Jankoviću kojeg je izabrala većina, SNS. Vi napadate sami sebe. Vi pričate o svojoj katastrofalno lošoj kadrovskoj politici. Biral i Sašu Jankovića, pričali sve najbolje o njemu, prošlo godinu, dve dana, onda dođete pa kažete kriminalac, pa kažete špijun, pa kažete strani agent, pa kažete ubica.

Ako je tako, ako je uzimao mesečno, kako smo čuli malopre, 3.000 evra za svoju platu, pa milion i po za svoj kabinet, pa imao blinkere i rotacije, kako su govorili pojedinci, pa ko mu je to omogućio? Ministar policije ili neko iz opozicije? Ko ga je izabrao? Vi ga izabrali. Kao što ste birali Radulovića. Pa posle toga kažete – lopov, kriminalac, stečajni upravnik.

Vi imate problem sami sa sobom. Kao što ste neke liste na silu uveli ovde u Skupštinu, po nalogu američkog ambasadora, i to prizna vaš šef Poslaničke grupe SNS, ali što ste to radili? A slična situacija je i sa ovim. I ovi ljudi možda su predloženi u skladu sa zakonom, možda je legalno, ali hoće li imati legitimitet? Neće.

Ja ću ići od slučaja do slučaja, ako pričamo o tome. Evo, na primer, da krenem od toga, predlog člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije. Predložio – ko? Predsednik Republike Aleksandar Vučić. I, kaže sledeće: „Predlažem Narodnoj skupštini Republike Srbije dr Miloša Stankovića za člana Odbora Agencija za borbu protiv korupcije. Predloženi kandidat ispunjava sve zakonom propisane uslove, a uveren sam da poseduje potrebne stručne i lične kvalitete.“

Ko je taj gospodin? Evo, ako se vratimo mesec-dva unazad, do predsedničkih izbora, pa pogledamo listu javnih ličnosti koje su potpisale takozvani apel „Za bolju Srbiju“, zato što želimo da Srbija nastavi da napreduje i da se menja, ljudi koji su podržali Aleksandra Vučića, koji su ušli u političku trku, politički se angažovali, na 51. strani – nije mnogo bitan, da je bitniji, da je na petoj-šestoj, verovatno bi funkcija bila bolja –dakle, na 51. strani doktor Miloš Stanković, isti taj gospodin, mesec dana kasnije Vučić inaugurisan, položio zakletvu i uzvraća uslugu.

Da li je ovo legalno? Možda jeste. Da li je legitimno? Sigurno nije. I koliko je takvih? I druge institucije i predlozi drugih institucija su farsa. Njima je rečeno koga da predlože. Evo, tu je gospodin Sretenović. Kakve veze gospodin Sretenović ima sa 33-godišnjom gospođicom iz Niša? Nema nikakve. Da niste saradivali negde? Niste. Rečeno vam je da je predložite.

Ja bih razumeo da ste vi predložili istaknutog člana DRI, da kažete to je čovek od integriteta, stručan, dobar, imaće i snage i hrabrosti i životnog iskustva da se suprotstavi. Vi ste sami priznali. Kažu pojedini šefovi poslaničkih grupa –

glasaćemo, iako ne znamo ništa o kandidatu, ali kaže, to je koalicioni partner Srpska napredna stranka predložila. I to je to, raspodela plena, pa je nešto otišlo PUPS-u, pa imamo kandidata od 73 godine. Pre osam godina otišao u penziju.

Imamo druge kandidate sa 33 godine života, sa malim životnim iskustvom. Je l' to najbolje što Srbija ima da ponudi u ovom trenutku, niste imali nikoga radno aktivnog? Niste? Pa zar to ne treba da bude čovek u zrelim godinama, sa životnim iskustvom, sa integritetom, koji će moći da obavlja ovu funkciju? Jasno je da će ovi ljudi biti na usluzi režimu. A konkretno za gospodina Miloša Stankovića, da postoji i malo časti, pa on bi sam podneo ostavku posle ovoga. Ne može se on politički angažovati, podržati predsednika javno da bi ga predsednik mesec dana kasnije predložio na neku funkciju. U civilizovanom svetu to, jednostavno, nije moguće.

E sad, pričali ste ovde i o kineskom predsedniku i nema o čemu niste, nije to pitanje, pitanje je – da li će taj zaštitnik građana sutra imati hrabrosti da se suprotstavi režimu da zaštiti prava građana? Evo, gospodin Neđo Jovanović je rekao – nema Zaštitnik građana nikakve veze sa Kosovom i Metohijom. A što, je l' tamo ne žive građani Srbije?

Kako nema? Sa čime ima, ako nema, kome su danas ugroženija danas ljudska prava nego njima? Naravno, da ima. Da li oni uživaju prava koja uživaju građani Srbije koji žive na teritoriji centralne Srbije? Ne uživaju. Hoće li Zaštitnik građana reći – Briselskim sporazumom njima se krše prava, njima se oduzimaju građanska prava? Ako Ustavni sud nije hteo da se izjasni, hoće li oni imati pravo? Hoće li oni imati hrabrosti, snage, energije?

Dakle, nemojte da oni koji su dva puta glasali za Sašu Jankovića, to je SPS, 2007. i 2012. godine, ili oni koji su glasali za njega 2012. godine, a to je čitava današnja vladajuća koalicija, da pričaju o njemu – nije valjalo. I upozoravaju, kažu – nemojte da se ovaj koga sada biramo kandiduje za pet godina. Zašto se ne bi kandidovao? Je l' mu se to po Ustavu ili po zakonu suspenduju građanska prava pa ne sme više da se kandiduje? Završi čovek svoju funkciju pa može da radi šta hoće.

Ako je Saša Janković kršio Ustav i zakone, zašto ga niste razrešili? Imate tu mogućnost. Zašto to niste uradili? Evo, Marijan Ristićević je bio za, ali niko drugi nije od vas, nego ste vi dozvolili da on krši Ustav i zakone ove zemlje, a sada vi kao, bože moj, došli vi, pozivate se da ste vi pozvani da nekoga kritikujete. Niste.

Ono što su radili „žuti“, to danas radi SNS, nikakve principijelne razlike između vas nema. Kao što ste dizali i jedni i drugi zajedno, eto, 2012. godine, ruku za Sašu Jankovića, tako ćete to uraditi i za nekoga drugog.

Kažete onda, Veroljub Arsić je tu genijalnu misao izrekao, kaže – Agencija za borbu protiv korupcije, ma to je obično regulatorno telo, nije, kaže,

ni samostalna, a nije ni nezavisna. Od koga, kaže, nezavisna? Pa podnosi izveštaj Narodnoj skupštini. To što podnosi izveštaj ne znači da nije nezavisni organ. Ako jeste – pa što je to u zakonu? Onda menjajte zakon, ukidajte. Napišite – to je neko regulatorno telo, onako, potpuno nebitno, pa ga onda tako i nazivajte.

Ako se vi koji ste deo vladajuće koalicije na taj način odnosite prema državnim institucijama, to je osnovni pokazatelj da ne može ni ovaj dodatni instrument, što treba da predstavlja Zaštitnik građana, da pomogne.

Još jedno pitanje za kraj. Da li ste dobro proverili biografiju ovih kandidata? Nemojte da za mesec dana, dva, tri bude opet – kriminalci, lopovi i strani agenti, ili da je možda neko od njih nekoga milovao po glavi.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Šaroviću.

Replika, Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Ako nije bilo tri ili četiri puta SNS ovo ili ono, nije ni manje. Razumem da neko mora da pominje SNS kada za to postoje razlozi, poput da se oseti važno ili poput da izvadi fleke. Smatram odličnim primerom vađenja političkih fleka nakon očiglednog nezadovoljstva vladanjem sopstvenog kandidata za Zaštitnika građana pred skupštinskim Odborom, ono što se dogodilo malopre.

Meni je potpuno jasno da neko ima toliko žustrih reči i toliko žuči prema Saši Jankoviću upravo zbog toga što njegov rođeni kandidat za Zaštitnika građana na skupštinskom Odboru kaže, izrazi nameru da održi svojevrstan kontinuitet sa Sašom Jankovićem. Je li tako? Je l' beše taj kandidat rekao – sve sam u životu radio, odnosno radila u skladu sa zaključcima Saše Jankovića? E kada tako nešto dozvoli sebi predstavnik određene poslaničke grupe, onda je normalno da ta grupa pokušava da bilo kako ume samo zabašuri taj utisak, pa ovde priča o SNS nadugačko i naširoko.

Kakav kontinuitet sa Sašom Jankovićem mi ne želimo? A oni očigledno žele, ali bi voleli da se za to ne zna. Ne želimo kontinuitet u bavljenju politikom onoga ko na to nema pravo. Nema pravo po zakonu. Nije uopšte pitanje da li će neko time da se bavi kada mu istekne mandat, dok je na funkciji Zaštitnika građana, on to ne sme, a Saša Janković to jeste radio, uostalom i priznao je, priznao je pred novinarima, postoji snimak, dok je bio na mestu Zaštitnika građana. I to bi sada radili oni koji ovde pominju Srpsku naprednu stranku, odnosno njihov kandidat. Ne može.

Druga stvar, kontinuitet sa čim? Sa izbegavanjem onoga što mu je osnovni posao, sa zaštitom prava građana. Je l' Saša Janković, takođe u istoj emisiji, istom prilikom, istom novinaru rekao – ja retko primam građane? I sad bi to da radi onaj ko je ovde bučan, odnosno njegov kandidat. Još jednom, ne može.

Dakle, sada će funkcionisati ta institucija kako treba, a neće onako kako je radio Saša Janković i kako bi nečiji kandidati. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Po Poslovniku, Nemanja Šarović.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Marinkoviću, prekršili ste član 104. Član 104. daje pravo na repliku, ali ga daje samo ukoliko se narodni poslanik u svom izlaganju na sednici Narodne skupštine uvredljivo izrazi o narodnom poslaniku. Ja gospodina Orlića nisam pominjao, niti sam se uvredljivo izjasnio o njemu.

Pominjao sam SNS, ali sam govorio ono što je činjenica, da su glasali za Sašu Jankovića, je li to uvredljivo? Je li to uvredljivo? Je li vas sramota zbog toga? I treba da vas bude sramota, ali to je ono što ste vi radili. Dakle, osnova za repliku nije bilo.

Stav 2. člana 104. kaže da, ako se uvredljivi izrazi odnose na poslaničku grupu, u ime poslaničke grupe, pravo na repliku ima predsednik poslaničke grupe. Evo ga živ i zdrav gospodin Martinović, što se on nije javio? Dakle, po dva osnova ste prekršili Poslovnik. To što biste vi da kolektivno iz sećanja građana Srbije izbrišete da Saša Janković nije samo kandidat Demokratske stranke...

PRESEDAVAJUĆI: Nemojte, nemojte sad o tome. Znači, ukazali ste na povredu.

NEMANJA ŠAROVIĆ: On je poslednjih pet godina obavljao funkciju zahvaljujući podršci vas koji ste imali većinu, koji ste osvojili poverenje građana Srbije.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala. Sad ću vam odgovoriti.

Hvala na tome što ste ukazali na povredu Poslovnika, ali je gospodin Martinović, dakle u skladu sa članom 104, prepustio svom zameniku da odgovori kada je u pitanju...

(Nemanja Šarović: Šta sam uvredljivo rekao?)

Pomenuli ste i Srpsku naprednu stranku...

(Nemanja Šarović: Znači, samo pominjanje stranke je uvreda?)

Ne, ne, u negativnom kontekstu.

Hvala.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

NEMANJA ŠAROVIĆ: S obzirom na to da je samo pominjanje SNS, želim.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

(Balša Božović: Replika.)

(Neđo Jovanović: Poslovnik.)

Daćemo reč gospodinu Sretenoviću.

Izvolite. Ostanite prijavljeni.

RADOSLAV SRETENović: Zahvaljujem se, potpredsedniče.

Samo da demantujem gospodina Šarovića, da kažem da je DRI potpuno samostalan i nezavisan organ, da revizijom kao institucijom upravlja Savet DRI kao najviši organ i u skladu sa ovlašćenjima DRI i njeni zaposleni ne mogu da budu nigde članovi upravnog odbora. Iz tih razloga nismo ni mogli da predložimo, ali smo predložili kandidata Jelenu Stanković, koja ispunjava sve uslove, da bude naš predstavnik u Agenciji za borbu protiv korupcije. Ceneći njene lične i profesionalne osobine, njen dosadašnji rad u naučnoj oblasti kojom se bavi, a bavi se revizijom, računovodstvom i finansijama. Znam je sa savetovanja na Zlatiboru i, eto, to je.

Samo da demantujem da niko nije DRI dao predlog, nego sam Savet DRI je to ocenio. Moram da demantujem i vas, da je potpuno samostalna institucija i Savet odlučio za kandidata.

(Nemanja Šarović: Replika, pogrešno me je protumačio. Rekao je da sam izneo neistinu.)

PRESEDAVAJUĆI: Molim vas, nemate pravo na repliku. Ne, gospodin Sretenović se nije tako izrazio. Dakle, razjasnio je sve oko ovog vašeg pitanja.

Povreda Poslovnika, Balša Božović.

BALŠA BOŽOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Povređen je član 107. Ugroženo je dostojanstvo Narodne skupštine, zato što smo maločas rekli da je Martinović taj koji odlučuje ko će da govori kada je u pitanju replika i pominjanje najvećeg poslaničkog kluba. Dakle, ili vi vodite ovu sednicu ili vodi Martinović. Ili, sa treće strane, možete možda da zamolite gospodina Orlića da smeni Martinovića, pa da onda on bude šef poslaničkog kluba pa da dobije pravo na repliku...

PRESEDAVAJUĆI: Molim vas, evo, razjasniću vam sve.

(Balša Božović: Ne možete tako da radite.)

Znači, samo sam razjasnio u skladu sa ukazivanjem na povredu Poslovnika od strane kolege Nemanje Šarovića, potpuno u skladu sa Poslovníkom. Čovek se izjasnio, ja sam to pitao, sve uradio u skladu sa Poslovníkom, tako da nema potrebe da ulazimo dalje i da pominjemo bilo kog od naših kolega.

(Balša Božović: Nije u skladu sa Poslovníkom.)

Idemo dalje.

Reč ima Neđo Jovanović, pravo na repliku.

(Nemanja Šarović: Poslovník.)

Izvinjavam se kolegi Jovanoviću, reč ima Nemanja Šarović, po Poslovniku.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Član 104. kaže da, ukoliko govornik na sednici Narodne skupštine pogrešno protumači izlaganje, narodni poslanik na koga se izlaganje odnosi ima pravo na repliku.

Gospodin Sretenović ili bilo ko drugi neće, ja mislim, dovesti u sumnju da je govorio o meni i obraćao se meni i gledao u mene i rekao da sam pogrešne stvari naveo.

Dakle, pre svega u materijalu ovde, gospodine Sretenoviću, nije Savet predložio nego predsednik Saveta, vi lično.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega, molim vas da se obraćate meni lično, nemojte se obraćati kolegi Sretenoviću.

NEMANJA ŠAROVIĆ: To gospodinu Sretenoviću prija da bude u centru pažnje, verujte.

PRESEDAVAJUĆI: Ne bih da raspravljam o tome sa vama. Dakle, ukazali ste na povredu Poslovnika i sada ću vam dati obrazloženje. Hvala.

Dakle, imali ste u okviru vašeg izlaganja pitanja. Gospodin Sretenović se javio, odgovorio, pokušao da odgovori na sva ta pitanja. Naravno, procenio sam da nije apsolutno u negativnom kontekstu i procenio sam da nema razloga niti ima mogućnosti za repliku sa vaše strane.

(Nemanja Šarović: Da se glasa o povredi Poslovnika.)

Hvala, glasaće se o tome.

Sada ću odrediti pauzu od jednog minuta.

(Posle pauze)

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Posle rasprave, obaveštavam da nastavljamo sednicu sutra, sa početkom u 10.00 časova.

Hvala vam.

(Sednica je prekinuta u 18.15 časova.)